

Sløra nga Ndøhay Meslørey nga Yesu

Mey da ray ðerewel nga Sløra nga Ndøhay Meslørey

Derewel keðe ara ðerewel nga dey cew masa Luk ma wuzlala. A wuzda mezley nga Egøliz hay zleezle. Derewel e a zley ta mey da ray Gazlavay ma la Yesu a vad (fasølawal 1) leŋ Mesøfney nga Gazlavay ma pawa salay a ray ndøhay nga Yesu (fasølawal 2). Fa døba ha, daa fasølawal 3 haa 12, Luk aa guzley da ray ndøhay ma wuzdamara mey nga Yesu døga da Jeruzelem haa a Samari. Ndøhay a na, ara ata Piyer, Etiyen leŋ Jak.

Fasølawal 13 haa 20 aa guzley da ray Pawl mepøkey ngeeme, nga dey cew, leŋ nga dey maakar nga wuzey Mey-maaya-mawiya daa hwayak hay nga Gørek hay ta nga Rawma hay.

Fasølawal 21 haa 28 aa guzley da ray sariya masa ndøhay Rawma hay ma kamara a Pawl maja Jøwif hay ma wudmara, a wudam nga køðmara vagay. Asaya, da ray bay-ray hay nga Rawma hay ma slødamara Pawl a Rawm nga key sariya fa mey nga Bay Sezere.

Mey mahura daa ðerewel keðe na, ara mey ma løyey: «[...] ta pas masa Mesøfney nga Gazlavay ma da pawa salay a ray akwar na, ka høtam gøðaŋ la. Fa døba ha, ka da kam sede da ray aðaw. Ka da kam sede teesed na, fa mey nga ndøhay da Jeruzelem, fa døba ha, fa mey nga

ndëhay da Jude, fa mey nga ndëhay da Samari, leŋ fa mey nga ndëhay da bëla tabiya.» (SNM 1.8)

Daa ðerewel e kedfe na, mey mekele mekele daha nga vëley gëdan a ndëhay:

Mey da ray mevëley cek a masa-viya hay (20.35)

Pawl a wuzey mey da ray Gazlavay (17.24-31)

Mey ngeeme

¹ Waa *Teyewfil,

Daa ðerewel adaw ngeeme na, ya ta wuzlalaka mey da ray Yesu la. Daa ðerewel e ya ta wuzlalatakawa cek hay tabiya masa Yesu ma kata la, leŋ mey masa anga maa sërkatadara a ndëhay, dëga ta pas masa anga ma zla slëra anga da bëla ²⁻³ haa kasl pas masa *Gazlavay ma la a vad. Masa *Yesu anga da bëla na, anga ta weley ndëhay anga hay meslërey la. Fa dëba ha, Yesu a, a mëcey, ta', a slëkdawa daa memëcey, a wuztar vaw a ndëhay anga hay. Fa dëba nga maslëkdawa anga daa memëcey na, ðar kwakwar mëfad, anga fa wuztar vaw maaya maaya ta fa cek hay mekele mekele, amba ndëhay meslërey a, a sërmara fara fara anga ta dey. Asaya, aa guzltar da ray mewey nga Gazlavay da ray ndëhay. A këtata da ray cek hay masa ata ma da kamara na, ta gëdan ma sawa ta fa *Mesëfney nga Gazlavay.

⁴ Ta pas lanŋar daha na, Yesu fa zëmam ðaf daa slam a ta ndëhay anga hay meslërey. Ta', a

këtata, a lëvey: «Papay a lëvey a vëlkwar cek la. Ya ta kadakwara cay, ba diya? Njam daa berney nga *Jeruzelem fedë, sëkwmarara cek aha. ⁵ *Jan a katar *baptem a ndëhay na, ta yam, ama daa ðar hay nekëdëy fedë, ka hëtam baptem la ta Mesëfney nga Gazlavay.»

Bay Gazlavay a la Yesu a vad'

⁶ Ndëhay meslërey nga Yesu a makustakaya da cakay a, aa cëfdamara, a lëvmar: «Bay Mahura, ka da diya hwayak nga *Israyel amba ka wey da ray a na, wure kedë daw?» ⁷ Yesu a mbëdðatara, a lëvtar: «Akwar na, mey akwar da hwað a me? Ara Papay ma pa pas a, ara anga pal ma wa ðar a. ⁸ Ama ta pas masa *Mesëfney nga Gazlavay ma da pawa salay a ray akwar na, ka hëtam gëdaj la. Fa dëba ha, ka da kam sede da ray aðaw. Ka da kam sede teesed na, fa mey nga ndëhay da *Jeruzelem, fa dëba ha, fa mey nga ndëhay da *Jude ta fa mey nga ndëhay da *Samari, lej fa mey nga ndëhay da bëla tabiya.»

⁹ Fa dëba ha Yesu ma ndëvda mey hay kedë la na, Gazlavay ta', a la a vad', ndëhay da cakay a fa nëkmara, mekwtene sërata! a sërta, a hëtmara Yesu a saba. ¹⁰ Ata fa nëkam dey a vad' aa slam masa Gazlavay ma la Yesu a cëngga. Wure wure ngëne, ndëhay cew daha malacatakaya da wuzlah ata, ta zana mabara fa vaw, ¹¹ a

1:4 1.4-5 Lk 3.16; 24.49; Jan 14.16 **1:6** 1.6 Lk 24.21 **1:7** 1.7 Mk 13.32 **1:8** 1.8 Lk 24.47-48; ka da kam sede da ray aðaw: 1.21-22; 2.32; 3.15; 5.32; 10.39; Jan 15.27 **1:9** 1.9 Lk 24.51; Jan 6.62; 1Pi 3.22 **1:10** 1.10 Lk 24.4

lëvmatar: «Akwar, ndëhay *Galile hay, akwar malacatakaya, fa nëkam dey ngada vad ngada vad na, maja me? Yesu masa Bay Gazlavay ma la da wuzlah akwar a vad kedë na, a vëhwa la, anda akwar ma hëtmär anga ma daw ngada vad kedë.»

A lam ndaw mekele aa slam a nga Juda Iskariyawt

¹² Fa dëba ha, ndëhay meslërey nga Yesu a bërngamawa daa Anqwa nga *Awliviye. A vëhmawa a *Jeruzelem, anqwa ha dërey daa ba, a key këlemeeter pal gway. ¹³ Masa ata ma wusmawa la a Jeruzelem na, ta', a tëpam aa way da ray way, aa slam masa ata ma kusam mandaw mandaw da hwad a. Ndëhay meslërey a na, ara *Piyer, *Jan, *Jak, *Andëre, *Fëlep, *Tuma, *Bartelemey, *Matiye, Jak bëzey nga Alfe, *Simanw, ndaw da wuzlah ndëhay ma wudam nga lëhdamata ndëhay ata hay dasi har nga masa-gëra ata hay, lej Jud bëzey nga Jak.

¹⁴ Ata tabiya fa kusam mandaw mandaw nga dërey danqay a Gazlavay ta mevel pal. A kusam na, ta ngusay mekele mekele, ta *Mari, maman nga Yesu, lej ta mëlman nga Yesu hay.

¹⁵ Daa d'ar hay a nqene, ndëhay ma tëba mey nga Yesu makustakaya daa slam a, a key temere ta kwakwar cew. Ta', Piyer a lecey a wuzlah ata, a lëvtar: ¹⁶⁻¹⁷ «Mëlma adaw hay, Juda anga zleezle na, da wuzlah alëkwa, alëkwa masa Yesu ma walandakwar amba ya kakwa slëra ngada

Bay Gazlavay. Ama ara anga ma wuzdatara cêved a ndëhay nga kërzey Yesu. Zleezle na, Bay *Davit taa guzley la ta gëdan nga *Mesëfney nga Gazlavay da ray cek masa Juda ma da ka. Yaw, mey daa ðerewel nga Gazlavay a ngene ta key la fara fara anda mawuzlalakaya.»

¹⁸ Juda heyey, ta hëtey dala la maja cek malamba masa anga ma ka ha. Ta dala ha na, a hëdkada ley. Da ley anga ha, a tëðey, hwað pëcakw! a pëckwey, tanday zad! a palah, pam! a mëcey. ¹⁹ Ndëhay da Jeruzelem tabiya ta cëndamara mey a la. Da ray ngene, a zëlmara ley a ta mey ata «Hakëldama,» anda melëveey, ley nga mambaz.

²⁰ Piyer a lëveey saya: «Mawuzlalakaya daa ðerewel nga *Pësam hay, a lëveey: “Anja way anga, nga tërey yiden, ndaw nga njeey a hwað a ba.” Yaw, mawuzlalakaya saya, a lëveey: “Si ndaw mekele a la slëra anga.”

²¹⁻²² «Da ray ngene, maaya na, ndaw mekele a sawa asi alëkwa amba a key sede da ray maslëkëfawa nga Bay Mahura Yesu. Si ya walakwa ndaw masa ala ma pëkam la bama ta ata Yesu aa wura aa wura. Ndaw masa alëkwa ma da walakwa na, si ndaw aha anga ta ala dëga ta pas masa *Jan-Baptis ma kar *baptem a Yesu haa kasl pas masa Gazlavay ma la Yesu a da wuzlah alëkwa a vad.»

²³ Fa dëba ha masa ata ma cëndamara mey nga Piyer la na, a lam ndëhay cew. Ara ata

*Jawzef, masa ndëhay ma zëlmara Barsabas, mehëlmey Justus, leŋ Matiyas. ²⁴ Ta', a dëram dangay a Bay Gazlavay, a lëvam: «Bay Gazlavay, ka sërta mevel nga ndëhay tabiya, wuzndar ndaw pal dasi ndëhay cew keđe masa kah ma wudëy ²⁵ nga key *ndaw-meslërey nga Yesu aa slam a nga Juda. Juda na, ta mbëkda slëra ha sem nga daw aa slam masa anga ma wudëy.»

²⁶ Ta', a wuzlalamata mezëley ata cewete nga weley ndaw pal dasi ata. Ma da bawa na, mezëley nga Matiyas. Da ray ngene, a pamara Matiyas a dey ndëhay meslërey kuraw a ray a pal heyey.

2

Mesëfney nga Gazlavay a pawa salay a ray ndëhay nga Yesu

¹ Masa pas nga gwagway nga *Pantekwat ta wuswa cay, ndëhay ma tëba mey nga Yesu tabiya makustakaya daa slam a. ² Wure wure ngene, a cëndamara cek ma kawa ta da vad anda memed maa bërey. Cek aha a rëhda way masa ata manjatakaya da hwad a heyey. ³ A hëtam cek anda neneh hay nga awaw ma gëdëy. Neneh hay a, a wunkam, a njam a ray ata pal pal tabiya. ⁴ Ata tabiya marëhtakaya ta *Mesëfney nga Gazlavay. A zlamar meeguzley ta mey hay

mekele mekele masa ata ma sërmara ba, anda Mesëfney a ma vëldatara ngaa guzley.

⁵ Yaw, da *Jeruzelem e na, *Jëwif hay masa ma sëpam cëved nga Gazlavay ta mevel pal fetede daha. A samawa daa hwayak hay da bëla tabiya.

⁶ Ata ma cëndamara cek maa bërey heyey la na, a kumawa ga. Ata tabiya a rëzlam maja kwa waawa fa cënda mey anga fa ndëhay ma tëba mey nga Yesu a, ata faa guzlam ta mey hay a.

⁷ A rëzlam, a wulkam, aa cëfdam vaw da wuzlah ata, a lëvam: «Ndëhay maa guzlam mey kedë, ata tabiya ndëhay daa hwayak nga *Galile, ba diya? ⁸ Kaa kwa waawa fa cënda mey anga fa ndëhay a faa guzlam na, kwara?

⁹ «Alëkwa fedë na, ndëhay ma samawa daa hwayak nga Parte, daa hwayak nga Medi ta daa hwayak nga Elam, daa hwayak nga Mezapaw-tami, daa hwayak nga *Jude, daa hwayak nga Kapadëwas, daa hwayak nga Panjw, daa hwayak nga Azi, ¹⁰ daa hwayak nga Fërizi, daa hwayak nga Pamfili, daa hwayak nga *Ejip, len daa hwayak nga Libi masa gweegwe ta berney nga Siren. Asaya, da wuzlah alëkwa na, ndëhay ma samawa da *Rawm daha, ¹¹ ndëhay ma samawa da Këret daha, ta ndëhay Arap hay daha may. Da wuzlah alëkwa, siya hay ara ndëhay daa sëkway nga Jëwif hay, ta siya hay ma mbëzam nga sëpey kwakwas nga Jëwif hay. Ama alëkwa tabiya, ya

2:4 2.4 Ata tabiya marëhtakaya ta Mesëfney nga Gazlavay: 4.31; 6.3, 5; 7.55; 8.17; 10.44; 11.15, 24; 13.9; 15.8; 19.2, 6; meeguzley ta mey hay mekele mekele masa ata ma sërmara ba: 4.31; 10.45-46; 19.6; 1Kwr 12.10; 14.2-12 **2:7** 2.7 1.11

fa cëndakwa ata faa guzlam ta mey hay mekele mekele masa daa hwayak alëkwa da ray slëra mahura masa Gazlavay ma ka!»

¹² Anda kedë na, ata tabiya a rëzlam, a sërmara nga key kwara ba, aa guzlam da wuzlah ata, a lëvam: «Cek aha kedë a wudëy nga lëvey kwara?» ¹³ Ama ndëhay siya hay, aa sanjëräm a ray ndëhay ma tëba mey nga Yesu kaa heyey, a lëvam: «Ata tabiya mawatakaya ta wuzam.»

Piyer a wuztar mey a ndëhay makustakaya

¹⁴ Da ray ñgene, *Piyer ta', a lacam ta ndëhay meslërey kuraw a ray a pal heyey, aa guzley ta gëdanj fa mey nga ndëhay makustakaya heyey, a lëvtar: «Akwar ndëhay *Jëwif hay daa hwayak nga *Jude, leñ akwar ndëhay tabiya ma samawa daa hwayak hay mekele mekele a *Jeruzelem, jëkam slëmay maaya maaya fa mey masa yah ma da wuzdakwara kedë amba ka sërmara mabara nga mey a. ¹⁵ Ndëhay kedë fa wam anda akwar ma lëvam na, daa ba, maja anga kaa na, pas ngaa përek, pas ma hëla maaca d'agay. ¹⁶ Ama wure kedë cek aha kedë a key na, anda Jëwel, *ndaw ma tëla mey nga Gazlavay zleezle, ma lëvey:

¹⁷ "Gazlavay a lëvey,

Ta pas masa bëla gweegwe cay a ndëvey na,
ya vëltar Mesëfney adaw la a ndëhay tabiya.
Da ray ñgene, bëz akwar hay mezële ta dam
akwar hay,
a tëram la nga ndëhay ma tëla mey adaw
hay.

Gula akwar hay na, ya da wuztar cek hay
mawiya
masa Yah ma da kata.
Maraw hay da wuzlah akwar may,
mesëfney a katar la amba ya wuztar cek hay.

18 Ahaw, daa ðar hay a ñgene,
ya vëltar Mesëfney aɗaw la a ndëhay
ma ka slëra aɗaw hay,
mezële hay ta mangusa hay tabiya,
a da tëram *ndëhay ma tëla mey aɗaw hay.

19 Ya key maazla hay la da gazlavay da vad,
ya key cek hay ma rëzla ndaw la da ray
hwayak.

Mambaz, ta awaw, leñ kakas a bamawa la.

20 Pas fa da wedëy daa saba,
kiya a da mbëdëy magaza anda mambaz.
Fa dëba ha, Bay Mahura a vëhwa la
amba a key sariya da bëla.

Ta pas a ñgene, ndëhay a hëtmar gëdanj anja la,
a da sërmara pas a ara pas mahura ma fëna
siya hay.

21 Anda kedë, kwa waawa maa cëfða Bay
Mahura
ña lëhða na, Bay Mahura a lëhða la.”»

22 Piyer a lövey saya: «Akwar, *Israyel hay,
jëkfamaya slëmay fa mey aɗaw kedë. Yesu ndaw
*Nezeret na, Gazlavay ta wuzdakwara la anja
na, wa. Ka sërmara fara fara maja Gazlavay
ta key maazla hay la mahura ma rëzla ndaw
ta har anja da wuzlah akwar. Maazla hay a
na, fa wuzdakwara gëdanj ñga Gazlavay aa ta

Yesu a. ²³ Ndaw aha, Gazlavay ta velda la a har akwar anda aa ma wufey. Dəga zleezle Gazlavay ta səra cek masa akwar ma da kamara sem. Cek aha na, ara akwar ma veldamara Yesu a har ndəhay ma səra Gazlavay ba, amba a kədmara vagay fa hwadam mazlangalakaya heyey. Akwar ta kədmara la, ²⁴ ama Gazlavay ta sləkfdərwa sem, a badərwa daa banay nga meməcey maja gədanj nga meməcey a gwa a ray a ba. ²⁵ Ehe, zleezle Bay *Davit maa guzley da ray Yesu, a ləvey:

“Ya fa hətər Bay Mahura mandaw mandaw fa mey adaw,
anğa manjakaya ta har-zəmay adaw amba ya zlurey ba.

²⁶ Da ray ngenə, mevel adaw faa səmey,
ya zley walay ta meesəmey.

Kwa ya məcey la na,
ya fa səkwa cek masa Gazlavay ma da kayawa,

²⁷ ya da njeý ta zazay maja ya səra kah, Bay Gazlavay,

ka mbəkda mesəfnəy adaw
aa slam nga ndəhay maməctakaya daa ba,
kwa ka fa da mbəkda vaw adaw,
yah, ndaw ma ka sløra akah,
nga zey daa cəvay daa ba may.

²⁸ Ka ta wuzdiwa cəvedf nga hətəy heter mendəvey ba la,

2:22 2.22 Lk 24.19; Janj 3.2; SNM 2.43; 4.30; 5.12-16; 6.8; 14.3; 15.12; 19.11-12; Rm 15.19; Heb 2.4 **2:23** 2.23 3.15; 4.28; 7.52; Lk 23.33; 1Tes 2.15 **2:24** 2.24 3.15; Lk 24.5 **2:25** 2.25-28 Ps 16.8-11 **2:27** 2.27 13.35

Ya daa sëmey ga, maja kah manjakaya ta yah.”»

²⁹ Piyer a lëvtar saya: «Mëlma adaw hay Jëwif hay, ya gwa yaa guzlkwar mey masa fara fara da ray Davit e, Davit masa papanj nga papa alëkwa zleezle. Ya fa lëvkwar anja ta mëcey sem, ta pëshamara sem aa cëvay. Cëvay anja ha, haa kasl tasana, aa daha fedë. ³⁰ Anja na, ndaw ma tëla mey nga Gazlavay, a sëra Gazlavay ta jëwey mey la ta anja, a lëvar: “Fa dëba akah, ya da pey ndaw pal daa sëkway akah nga key bay anda kah.” ³¹ Da ray njene, Davit a sëra cek masa Gazlavay ma da ka njada fa mey. A sëra *ndaw masa Gazlavay ma wala nga lëhdata ndëhay na, Gazlavay a slëkfdadërwa la daa memëcey. Davit e, aa guzley da ray maslëkfdawa nga *Këriste daa memëcey a, a lëvey Gazlavay ta mbëkda ndaw aha da wuzlah ndëhay mamëctakaya daa ba, vaw anja ta zey daa cëvay daa ba. ³² Yesu kedë na, Gazlavay ta slëkfdadërwa sem daa memëcey, ala tabiya fa kam sede da ray a. ³³ Gazlavay ta la sem a vad, a pa aa slam maaya a har-zëmey anja. Gazlavay Papanj, ta’, a vëlar Mesëfney anja masa anja ma lëvar a da vëldara. Ta’, Yesu a slërdandakwara Mesëfney a, a ray alëkwa. Ara Mesëfney a ma vëldakwar gëdanj nga key cek masa akwar ma hëtmär ta masa akwar ma

cɔndamara wure kede. ³⁴Ya sɔrkwa Davit ta ray anɔga ta tɔpey a vad na, daa ba. Ama aa guzley da ray Kɔriste zleezle, a lɔvey:

“Bay Gazlavay a lɔvar a Bay adaw Mahura:

Sawa, njeɣ ta har-zɔmay adaw

³⁵haa kasl pas masa yah ma da pata masa-gɔra akah hay asi salay akah.”»

³⁶Piyer a lɔvtar saya: «Si Israyel hay tabiya a sɔrmara fara fara, ndaw masa Gazlavay ma pa ŋga Bay Mahura ta ŋga ndaw masa ma da lɔhdata ndɔhay na, ara Yesu, ndaw masa akwar ma dɔrmara fa hwadam mazlangalakaya heyey.»

³⁷Ndɔhay makustakaya heyey, a cɔndamara mey a kede na, mevel a tɔdtar ga. A lɔvmar ŋgada Piyer ta ŋgada ndɔhay meslɔrey siya hay: «Kaa ya da kam na, kwara, mɔlma ala hay?»

³⁸Piyer a mbɔdɔdara, a lɔvtar: «Mbɔdɔdamara menjeɣ akwar, sɔpmara Gazlavay ta mevel pal. Cacɔfdam *baptem ta mezɔley ŋga Yesu Kɔriste, amba Gazlavay a mbɔkdakwara mebɔrey akwar. Anda kede, Gazlavay a vɔlkwar Mesɔfney anɔga la.

³⁹Gazlavay a lɔvey, a vɔldatara Mesɔfney anɔga la a ndɔhay. A lɔvey a da vɔldakwara ŋgada

2:33 2.33 aa slam maaya a har-zɔmay ŋga Gazlavay: 2.34; 3.13; 5.30-34; 7.55-56; Mk 16.19; Lk 20.42; 22.69; Rm 8.34; Ef 1.20; Kwa 3.1; Heb 8.1; 1Pi 3.22; Gazlavay Papan, ta', a vɔlar Mesɔfney anɔga masa anɔga ma lɔvar a da vɔldara: 1.4; Jan 14.16-17; 15.26 **2:34** 2.34-35 Ps 110.1; Lk 20.42-43; Heb 1.13 **2:36** 2.36 3.15 **2:37** 2.37 16.30; Lk 3.10, 12, 14 **2:38** 2.38 3.19; Lk 3.3

akwar, ngada bëz akwar hay, ta ngada ndëhay masa dëren, ndëhay tabiya masa Gazlavay, Bay alëkwa, ma da zëlta.»

⁴⁰ Ta', Piyer aa guzltar mey mekele mekele saya amba a tëbmara mey anga nga vëltar gëdan. A lëvtar: «Wudkam ta ndëhay malamba da bëla wure kefe, amba Bay Gazlavay a lëhdakwar daa sariya ma da kërzata.» ⁴¹ Ndëhay ga da wuzlah ndëhay a ngene, a tëbmara mey nga Piyer, ta', a hëtam baptem. Ta pas ngene, ndëhay a key gabal maakar ma samawa a dey ndëhay ma tëba mey nga Yesu.

Menjey nga ndëhay ma tëba mey nga Yesu

⁴² Mandaw mandaw ndëhay ma tëba mey nga Yesu fa jëkam slëmay fa meesërkedey nga ndëhay anga hay meslërey ta mevel pal, a njam macëmkaya pal anda mëlman hay, fa wunam peñ nga sërfezey memëcey nga Yesu, fa dëram dangay a Gazlavay daa slam a. ⁴³ Ndëhay meslërey hay a fa kam maazla hay mekele mekele nga wuzdërwa gëdan nga Bay Gazlavay aa ta ata. Ndëhay tabiya a rëzlam da ray maazla hay a, a namar ray a Bay Gazlavay maja. ⁴⁴ Ndëhay ma tëba mey nga Yesu na, macëmkaya dëy letek, a wunkamara zleley ata hay da wuzlah ata. ⁴⁵ Anda melëvey, a hëdkadamata ley ata hay ta cek ata hay, a wunkamara dala ha da wuzlah ata tabiya. Kwa waawa a hëtey cek masa tëde nga wusa. ⁴⁶ Mandaw mandaw fa

2:39 2.39 Iz 57.18-19; Ef 2.17 **2:41** 2.41 2.47; 4.4; 5.14; 6.1, 7; 8.4; 11.21, 24; 12.24; 13.49; 16.5; 19.20; 21.20; 2Tes 3.1 **2:44** 2.44-45 4.32-35

kusam aa *Way-mekey-kwakwas nga Gazlavay ta mevel pal. Da way ata hay na, a zëmam ðaf daa slam a ta meesëmey, ta mevel maaya.

⁴⁷ Ata fa hëlmamara Gazlavay. Ndëhay tabiya aa hëmdamata. Mandaw mandaw Bay Mahura fa zëlwa ndëhay mekele mekele masa ma lëham sem daa mebërey ngadaa dey ata.

3

Ndaw maahëlbakaya ma hëtar salay anga

¹ Ta pas langar daha, ata *Piyer ta *Jan fa diyam aa *Way-mekey-kwakwas nga Gazlavay nga dërwa dangay. Ara ta pas ngaa kwad, pas tëde medërey-dangay nga *Jëwif hay.

² Gweegwe ta mey-mbew nga Way-mekey-kwakwas a, mey-mbew ma zëlmara «Mey-mbew Membey,» ndaw daha manjakaya fetede. Ndaw aha, maahëlbakaya dëga nga mayawa anga. Mandaw mandaw ndëhay fa handamërwa, a njadamara fetede, amba a rëkey dala fa ndëhay ma mbëzam aa Way-mekey-kwakwas a. ³ Ta pas ngene, ndaw aha a hëttatar ata Piyer ta Jan fa diyam aa Way-mekey-kwakwas a. Ta', aa cëfdafatar dala.

⁴ Ata Piyer ta Jan a nëkfamara, Piyer a lëvar: «Nëkfandar.» ⁵ Ndaw aha a nëkfata maaya maaya, a wulkey daa ray anga, a lëvey: «A da vëlmaya cek.» ⁶ Ama Piyer a lëvar: «Dala da har adaw na, daa ba sëlak, ama cek masa da har adaw na, ya vëldakawa la. Ta gëdanj nga Yesu *Këriste, ndaw *Nezeret,

ya fa lëvka, slëkdëy, daw ta salay akah.» ⁷ Ta', Piyer a kërza fa har-zëmay, a slëkdada. Wure wure ñgene, salay nga ndaw aha, ta jerey cay. ⁸ Ta', a lecey, a jëvey, a zlar madaw. A mbëzam aa Way-mekey-kwakwas nga Gazlavay ta ata Piyer ta Jan heyey. Annga fa daw, fa jëvey, fa hëlma Gazlavay. ⁹ Ndëhay masa daa Way-mekey-kwakwas a tabiya a hëtmar annga fa daw, fa hëlma Gazlavay. ¹⁰ A sërmara ara ndaw masa salay maahëlbaakaya ma njeý fa Mey-mbew Membey nga rëkey heyey. Ata tabiya a rëzlam ga da ray cek ma key ta annga, a sërmara cek masa ata ma da kam ba.

Piyer a wuzey mey daa Way-mekey-kwakwas nga Gazlavay

¹¹ Ata *Piyer ta *Jan leñ ndaw masa salay maahëlbaakaya heyey, ata dasi balak nga *Way-mekey-kwakwas nga Gazlavay mezëley «Balak nga *Salamañw.» Ndaw aha, a gëmey nga mbëkdata ata Piyer ta Jan ba. Ndëhay tabiya fetede a hwamawa ngada fa ata, maja a rëzlam ga da ray ndaw masa salay maahëlbaakaya heyey.

¹² Masa Piyer ma hëtatar ndëhay fa samawa na, a lëvtar: «Akwar ndëhay *Israyel hay, ka rëzlam anda kedë na, maja me? Ka nëkfamandar me? Ka wulkam ndaw kedë salay annga a jerey nga daw kaa na, ara ta gëdan ala daw, da daa ba, maja ala ma kam cek maaya ta cëved e fa mey nga Gazlavay daw? Kay, këne ba! ¹³ Ara Gazlavay ma mbëlda ndaw aha, Gazlavay

masa *Abəraham, *Izak, leŋ *Jakwap, papanŋ nga papa aləkwa hay zleezle, ma namar ray. Ara Gazlavay ma wuzdandakwara aŋga fa həslar ray a Yesu, ndaw ma ka sløra aŋga. Akwar ta ray akwar, ka ta vəldamara Yesu a la a har mahura hay, kwa Pilat a wufey nga mbəkda, ama akwar ta təbmara daa ba. ¹⁴ Yesu na, ara ndaw

pal masa maaya ma sawa ta fa Gazlavay. Ama akwar ka wufmara ba, ka ləvmara a Pilat na, nga pəskakwar ndaw ma kəfa ndaw vagay jak.

¹⁵ Anda kefe, ndaw ma vəltar heter a ndəhay jak na, akwar ta kəfmara sem, ama Gazlavay ta sləkfadərwa sem daa meməcey. Ala ta ray ala fa kam sede da ray masləkdəwa aŋga ha.

¹⁶ Ndaw masa akwar ma hətmar da cakay adaw kefe na, ka səmra. Salay aŋga a jerey na, ara ta gədaŋ nga Yesu, maja ala ma pamara Yesu a nga ndaw ala fara fara. Maja ala fa pamara Yesu nga ndaw ala fara fara na, mbal! a mbəley maaya maaya anda akwar tabiya ma hətmar ta dey akwar kefe.

¹⁷ «Ama wure kefe, məlma adaw hay, ya səra cek masa akwar ta mahura akwar hay ma kamara a Yesu na, a key ka səmra ba. ¹⁸ Cek aha ma key kefe na, Gazlavay ta wuzda la ta mey ndəhay ma təla mey aŋga hay zleezle, a ləvey, si cəma *Kəriste masa aŋga ma da slərdərwa na, a sərey banay. ¹⁹ Maja ŋgene, ya fa ləvkwar: mbəfdamara menjey akwar, mbəfdmawa dey

3:13 3.13 2.33; 7.32; Mab 3.6, 15; Lk 23.13-23 **3:15** 3.15 2.23-24;
4.10; 5.30-31; 10.39-40; 13.30; 17.31; Heb 2.10 **3:16** 3.16 Mt 9.22
3:17 3.17 Lk 23.34; 1Tm 1.13 **3:18** 3.18 5.42; Lk 24.27, 44-46

ngada fa Bay Gazlavay, amba a mbëkdakwara meberëy akwar. ²⁰ Anda kefe, Gazlavay a mëskadakwar vaw la. A slërkwar Këriste la, anda melëvey, Yesu, ndaw masa aa ma wala nga lëhdakwar dëga zleezle heyey. ²¹ Wure kefe si Yesu a njawa da gazlavay da vad dëgay, haa kasl pas masa Gazlavay ma da diyta cek hay tabiya mawiya anda anga ma lëvey zleezle. Gazlavay taa guzley la da ray mey a ta mey ndëhay ma tëla mey anga hay. ²² Ara anda kefe *Mawiz maa guzley zleezle, a lëvey: “Bay Gazlavay masa akwar ma namar ray, a da slërkwar *ndaw ma tëla mey anda yah. Ndaw a na, ara ndaw daa sëkway akwar anda yah may. Mey tabiya masa anga ma daa guzldakwara na, jëkam slëmay fa vëda. ²³ Kwa waawa ma cënar mey a ndaw a ba na, Gazlavay a bada la da wuzlah ndëhay anga hay, ngaa zëdey.”

²⁴ «Yaw, fara fara, ndëhay ma tëla mey nga Gazlavay ga, dëga fa *Samiyel ta ndëhay ma tëla mey nga Gazlavay mekele mekele fa dëba anga, ata tabiya ta wuzdamara mey da ray cek hay masa ma kam wure kefe la. ²⁵ Mëlma adaw hay, Gazlavay maa guzley ta mey ndëhay ma tëla mey anga hay kefe na, ara ngada akwar. Gazlavay a jëwam mey ta papa alëkwa hay zleezle, a lëvar a Abëraham: “Ya pëstar mey la a ndëhay da bëla tabiya ta fa sëkway akah.” *Mejëwey-mey a kefe na, ara ngada akwar may. ²⁶ Anda kefe, Gazlavay ta wuzdakwara

Yesu, ndaw ma ka slæra anga la. A slærdærwana, ngada akwar dægay. A slærdærwana amba a kakwar maaya, nga mbæddakwara menjey akwar maaya ba ngene.»

4

Ata Piyer ta Jan fa mey nga ndøhay ma ka sariya nga Jøwif hay

¹ Masa ata *Piyer ta *Jan faa guzlmatar a ndøhay makustakaya heyey na, ndøhay ma ka kwakwas nga Gazlavay, ta *bay-ray nga ndøhay ma jøða Way-mekey-kwakwas, leŋ ndøhay *Saduse hay, a samawa a cakay ata. ² Mevel fa catar maja ata Piyer ta Jan faa sækadamata ndøhay, a lævmatar ndøhay mamætakaya a da slækdamawa daa memøcey maja Yesu ta slækðawa sem daa memøcey. ³ Mahura hay heyey, ta', a kørzamata ata Piyer ta Jan a, a handamata, a gærcamata aa færsøne. Ama ta kamatar sariya ta pas ngene daa ba, maja pas daa saba. ⁴ Ta ngene he cøpa, ndøhay ga da wuzlah ndøhay makustakaya ma cændamara mey nga Piyer heyey ta tømbara mey nga Yesu la cønnga. Anda keðe, ndøhay ma tømba mey nga Yesu ta sækam la a dey a, a key gabal zlam.

⁵ Pepørek e, bay-ray hay nga *Jøwif hay, ta mahura hay nga Jøwif hay, leŋ *ndøhay maa sækada kwakwas nga Mawiz, a kusam fetede da *Jeruzelem. ⁶ Da wuzlah ndøhay makustakaya

3:26 3.26 13.46; 18.6; Rm 1.16 **4:1** 4.1 Lk 22.4, 52 **4:1** 4.1-2
ndøhay Saduse hay: 5.17; 23.8; Lk 20.27 **4:2** 4.2 2.24; 4.33;
17.18; 26.23 **4:3** 4.3 5.18 **4:4** 4.4 2.41

ha na, ara ata Han, *ndaw mahura da ray ndëhay ma ka kwakwas nga Gazlavay, Kayif, Jan, Alekzandëre lej ndëhay siya tabiya da way Han. ⁷ Ta', a handamatërwa ata Piyer ta Jan heyey, a lacadamata fa mey ata, ndaw masa ma hëtar salay anğa heyey aa da cakay ata. A cacëfdamata ata Piyer ta Jan, a lëvmatar: «Ka mbëldamara ndaw masa salay maahëlbakaya kedë na, ta gëdan wura? Ma vëldakwara gëdan nga key maazla kedë na, wa?»

⁸ Piyer, marëhkaya ta *Mesëfney nga Gazlavay, ta', a mbëfdatara, a lëvtar: «Akwar, bay-ray hay ta mahura ala hay, ⁹ kaa cëfdamandar tasana maja ala ma kam cek maaya ngada ndaw maahëlbakaya kedë, daw? Kaa cëfdamandar, ndaw aha a hëtar salay anğa na, kwara, ba diya? ¹⁰ Yaw, akwar cëpa ta ndëhay *Israyel hay tabiya, si ka sërmara ndaw malacakaya fa mey akwar kedë na, a hëtar salay anğa ta gëdan nga Yesu *Këriste, ndaw *Nezeret. Ara anğa masa akwar ma dërmara fa hwadam mazlanğalakaya nga mëcey, ama Gazlavay ta slëkëfadërwa sem daa memëcey. ¹¹ Mawuzlalakaya daa dërewel nga Gazlavay da ray Yesu, a lëvey:

“Anğwa masa akwar, ndëhay ma lëma way,
ma këzlamara ta cakay na,

anja ara anğwa maaya, ma fënta siya hay jak.”

¹² Ahaw, ya fa lëvkwar, Gazlavay a lëhdata ndëhay daa meberëy na, si ta fa Yesu gway. Ndaw mekele da bëla kedë masa Gazlavay ma

vëlar gëdan nga lëhey ndëhay daa mebërey na, daa ba sëlak.»

¹³ Mahura hay ma sla yawa nga Jëwif hay fetede heyey na, a nëkmara na, ata Piyer ta Jan fa zluram daa ba sëlak. A rëzlam ga, maja a sërmara, ata Piyer ta Jan, ara ndëhay anda siya hay gway, ta janjam daa ba. A sërfadamara ata Piyer ta Jan ta pëkam la ta ata Yesu. ¹⁴ Masa mahura hay ma sla yawa ha ma hëtmär ndaw masa ma hëtar salay anga heyey malacakaya da cakay ata Piyer ta Jan na, kwa ta gwamara nga mbëfdamatara daa saba. ¹⁵ Da ray ngene, mahura hay a, a badamatërwa la daa way a, a zlamar mesley yawa da wuzlah ata. ¹⁶ A lëvam: «Ya da kadamatakwa ndëhay kefe na, kwara? Maja ndëhay da Jeruzelem tabiya a sërmara fara fara Gazlavay ta key maazla mahura la ta fa ata. Ya gwakwa ya rëskwa maazla ha kefe ba.

¹⁷ Ama amba mey kefe a daw fa mey fa mey saba, asaya amba ndëhay mekele a cëndamara ba na, si ya tëktakwa ndëhay cew kefe. Ya tëktakwa a da wuzdamara mey da ray Yesu a ndëhay saba sëlak.»

¹⁸ Ta', a zëlmata saya, a tëkmata ngaa sërkedey ndëhay da ray mey nga Yesu, asaya, a tëkmata kwa nga key maday nga maaya ta ndëhay da ray Yesu. ¹⁹ Ama ata Piyer ta Jan a mbëfdamatara, a lëvmatar: «Akwar ta ray akwar, nëkmara mey kefe cey. Maaya fa mey nga Gazlavay na, ya tëbam mey akwar da ray

mey nga Gazlavay daw? ²⁰ Ala na, si cëma yaa guzlam da ray cek hay masa ala ma hëtmar ta dey ala ta masa ala ma cëndamara ta slëmay ala.»

²¹⁻²² Mahura hay ma sla yawa nga Jëwif hay kaa heyey ta hëtam mey nga sërdamata banay daa ba, maja ndëhay tabiya fa hëlmamara Gazlavay maja maazla ha. Ndaw masa ma hëtar salay anga ta maazla heyey, mevey anga a fëna kwakwar mëfad. Maja mahura hay a ta hëtam mey da ray ata daa ba na, a kamatar mey ta gëdanj saya, ta' a mbëkdamata.

Medërey-dangay nga ndëhay nga Yesu

²³ Fa dëba ha, mahura hay ma sla yawa nga *Jëwif hay heyey ma mbëkdamata ata *Piyer ta *Jan la na, ta', a vëham fa ndëhay ata hay. A kadamatara mey masa *bay-ray hay nga ndëhay ma ka kwakwas nga Gazlavay ta mahura hay nga Jëwif hay kaa heyey ma lëvmatar. ²⁴ Ndëhay ata hay a, a jëkfamatar slëmay. Ata tabiya ta', a dëram dangay ngada Gazlavay ta mevel pal, a lëvam: «Bay Gazlavay, Mawaca-waca, ara kah ma lëma slam da vad ta cek hay da hwad a, ara kah ma lëma slam da hwayak ta cek hay da hwad a, ara kah ma ka bëlay ta cek hay da hwad a.

²⁵ Ara kah maa guzley zleezle ta mey ndaw akah, *Davit, papanj nga papa ala. Ka wuzdara ta fa Mesëfney akah amba a lëvey:

“Ndëhay masa Jëwif hay ba fa yam mey na, maja me?”

A slam yawa nga tede nga nösey Bay Gazlavay
na,
maja me?

²⁶ Bay hay da bëla keđe fa cakalam mey,
mahura hay fa kusam nga key vëram ta Bay
Gazlavay
leŋ ta ndaw masa anğa ma wala.”

²⁷ Ahaw, cek aha ta key la anda keđe. Fara fara,
Bay *Herawt ta *Pawns Pilat ta ndëhay masa
Jëwif hay ba, ta *Israyel hay, ata tabiya ta kusam
la daa berney a keđe, da ray Yesu, ndaw ma
ka slëra akah masa kah ma wala nga lëhdata
ndëhay. ²⁸ Ata ma kamata cek hay tabiya keđe
na, a kamara anda kah Bay Gazlavay ma wudëy
nga ka ta gëdanj akah dëga zleezle. ²⁹ Wure
keđe, Bay Gazlavay, nëka, ata fa kamandar mey
ta gëdanj. Vëldar gëdanj ngada ala, ndëhay
ma ka slëra akah hay, nga wuzey mey akah ta
mandërzay daa dey ba sëlak. ³⁰ Wuzdërwa
gëdanj akah! Mbëldata masa-macay hay, key
maazla hay nga wuzwa gëdanj akah aa ta ala,
ta gëdanj nga Yesu, ndaw ma ka slëra akah.»

³¹ Ata ma ndëvdamara medërey-danğay la na,
slam masa ata ma kusam da hwad a, a wusey
gëd-gef. Ata tabiya marëhtakaya ta *Mesëfney
nga Gazlavay, a wuzdamara mey nga Gazlavay
ta mandërzay daa dey saba.

Ndëhay nga Yesu a jënam vaw da wuzlah ata

³² Ndëhay ma tëba mey nga Yesu tabiya a njam mewulkey ata letek, mevel ata macëmkaya pal. Ndaw masa ma lëvey: «Zleley adaw na, yah pal ma wa» na, daa ba. Ama a wunkamara zleley ata hay da wuzlah ata. ³³ Ndëhay meslërey nga Yesu a kam sede da ray maslëkdawa nga Bay Mahura Yesu daa memëcey na, ta gëdanj nga Gazlavay. Ata tabiya, Bay Gazlavay ta pëstar mey la ga. ³⁴ Da wuzlah ata na, kwa ndaw ma hurey cek mezëmey daa ba. Ndaw masa ley anga daha, da daa ba, way anga daha na, a hëdkada. A handërwa dala ha ³⁵ a har ndëhay meslërey a. Ndëhay meslërey a, a wunkamatara dala ha ngada ndëhay masa daa *mecëmey-ray nga ndëhay nga Yesu. A vëldamara dala ha ngada ndaw a ndaw a tëde nga wusa. ³⁶ Ndaw da wuzlah ndëhay nga Yesu a daha, mezëley *Jawzef. Anga ndaw daa sëkway nga *Levi, a yawa da Sipëre. Ndëhay meslërey a, a zëlmara na, *Barnabas, anda melëvey «ndaw ma vëltar gëdanj a ndëhay.» ³⁷ Ley anga daha. A hëdkada ley a. Fa dëba ha, a handërwa dala ha, a vëldatara a ndëhay meslërey hay.

5

Mey da ray ata Ananiyas ta ngwas anga Safira

¹ Ndaw daha mezëley *Ananiyas ta ngwas anga Safira, a cëmdamara dëy ata letek. Ta', Ananiyas a hëdkada ley ata. ² A wunka dala ha cew, ta', a bëda siya. Siya may, a handatara a ndëhay meslërey heyey, a vëldatara anda ara

dala nga ley ata ha cëpa. Ngwas anga a sëra cek masa zel e ma ka. ³ Ama *Piyer a lëvar: «Ananias, ka mbëkda *Satanj amba a mbëzey aa mevel akah na, maja me? Ka ta badërwa siya nga dala nga ley akah ha sem. Anda kefe, ka ta mbërzla *Mesëfney nga Gazlavay sem. ⁴ Daa masa kah ma hëdkada daa ba na, kah ma wa, ba diya? Kwa kah ma hëdkada la kefe, kah ma wa dala ha. Ka wulkey daa ray akah nga key cek kefe na, maja me? Ka mbërzley kaa na, ndëhay ba, ama ka mbërzley Gazlavay.»

⁵ Masa Ananias ma cënda mey a la anda kefe na, a tëfey, pam! a mëcey. Mandërzay a katar kwa ara mey ba, a ndëhay ma cëndamara mey a. ⁶ Ta', gula hay a samawa, a mbëzmara vagay a, a badamërwa, a diyam a pëshamara aa cëvay.

⁷ Ler maakar fa dëba ha na, ngwas anga, a wuswa. Ama a sëra cek masa ma key ta zel e ba. ⁸ Piyer aa cëfda, a lëvar: «Kadiwa, ka hëdkadamara ley akwar na, dala ha kefe tar daw?» A mbëddara, a lëvar: «Ahaw, ya hëdkadamara këne.» ⁹ Anda kefe, ta', Piyer a lëvar: «Ka cëmdamara dëy akwar ta zel akah, nga jedey Mesëfney nga Gazlavay na, maja me? Ehe, gula hay ma pëshamara zel akah, ata fa mey-slam. A da pëshamaka këne may.»

¹⁰ Wure wure ngene, ngwas aha a tëfey fa mey anga, pam! a mëcey. Gula hay kefe heyey a mbëzmawa, a hëtfamara ta mëcey sem. Ta', a lamara, a handamara, a pëshamara a cakay zel e. ¹¹ Fa dëba ha, mandërzay a katar ga ara mey

ba ngada ndëhay daa Egëliz tabiya ta ngada ndëhay ma cëndamara mey a.

Ndëhay meslërey nga Yesu a kam maazla hay

¹² Ndëhay meslërey nga Yesu fa kam maazla hay ga da wuzlah ndëhay nga wuzdërwa gëdan nga Gazlavay. Fa ðar a, fa ðar a, ndëhay ma tëba mey nga Yesu tabiya fa diyam aa *Way-mekey-kwakwas nga Gazlavay, fa kusam fetede ta mevel pal dasi Balak nga *Salamanw heyey. ¹³ Ndëhay siya ma tëbmara mey nga Yesu fara fara ba na, a wudam nga kusey ta ata ba, maja a zluram, ama ndëhay tabiya faa hëmdamata ndëhay ma tëba mey nga Yesu a cënga. ¹⁴ Mandaw mandaw ndëhay fa samawa a dey a, a dey a, zel hay, ngusay, fa tëbmara mey nga Bay Mahura, a cëmam a dey ndëhay nga Yesu heyey. ¹⁵ Maja ndëhay meslërey nga Yesu a fa kam maazla hay ta gëdan nga Gazlavay na, ndëhay a handamawa masa-macay hay a mey-cöved. A handamatërwa fetede, a nadamata a ray bëbele hay, da daa ba, a ray gegëded hay, amba da masa *Piyer fa daw taa cöved e ngene na, meezed annga a wusey a ray siya hay, a mbëlam. ¹⁶ Ndëhay ga a samawa da slala hay mekele mekele masa gweegwe ta berney nga *Jeruzelem, a handamawa masa-macay hay, ta ndëhay masa ta malula da ray. Ndëhay a tabiya ta mbëlam sem.

A sërdamata banay ta ndëhay meslërey nga Yesu

¹⁷ Yaw, *ndaw mahura da ray ndøhay ma ka kwakwas nga Gazlavay ta ndøhay da cakay a, anda meløvey ndøhay masa da wuzlah *Saduse hay, sølenj a katar ga ta ndøhay meslørey nga Yesu heyey. A slam yawa amba a sørdamata banay. ¹⁸ Ta', a kørzamata meedey ndøhay tabiya, a handamata aa førsøne. ¹⁹ Ama dasi tavad' ñgene, maslanj nga Gazlavay a pawa salay da vad', a wura mey-slam nga førsøne he, a badatørwa ndøhay meslørey heyey, a løvtar: ²⁰ «Diyam aa *Way-mekey-kwakwas nga Gazlavay, wuzdamatara mey hay tabiya da ray heter mawiya a ndøhay.» ²¹ Ndøhay meslørey heyey a cønmar mey a maslanj a. Slam bøn-bøn na, ta', a diyam, a mbøzam aa Way-mekey-kwakwas nga Gazlavay heyey, a zlamar ñgaa sèrkadamata ndøhay.

Daa ñgene, ndaw mahura da ray ndøhay ma ka kwakwas nga Gazlavay ta ndøhay da cakay a, a kusmatørwa bay-ray hay nga Jøwif hay tabiya nga sley yawa. Ta', a sløram ndøhay nga ñgølmatørwa ndøhay meslørey nga Yesu kaa heyey daa førsøne. ²² Ndøhay heyey a wusam aa førsøne he na, ta høtfamatar ndøhay meslørey nga Yesu daa ba. Ta', a vøhmawa, a kadamatara a ndøhay mahura hay ma sla yawa kaa heyey, ²³ a løvmatar: «Ala ta høtfamatar daa ba. Ya wusam na, mey-slam magørcakaya maaya maaya, ndøhay ma jødmata ata fa mey-slam a, ama ya wurmara mey-slam a, ya mbøzam aa way a na, ndøhay a, ata da hwad' a daa saba.»

24 *Bay-ray nga ndëhay ma jëda Way-mekey-kwakwas nga Gazlavay, ta *bay-ray hay nga ndëhay ma ka kwakwas nga Gazlavay kaa heyey a cëndamara na, mey a, a hëbtar ray, a sërmara cek ma key ta ndëhay meslërey kaa heyey ba. ²⁵ Ndaw daha, ta', a sawa, a lëvtar: «Ehe, jëkam slëmay, ndëhay masa akwar ma ndëkwdamata aa fërsëne heyey na, ata daa Way-mekey-kwakwas nga Gazlavay, faa sërkadamata ndëhay.»

²⁶ Ta', bay nga ndëhay ma jëda Way-mekey-kwakwas nga Gazlavay ta sewje aŋga hay a diyam, a ŋgëlmatërwa ndëhay meslërey heyey. Sewje hay a, ta kamatar mey ta gëdanj daa ba, maja a zluram ndëhay a daa zakamata ta aŋgwa. ²⁷ Fa dëba ha masa sewje hay a ma ŋgëlmatërwa la na, ta', a lacadamata fa mey nga mahura hay ma sla yawa ha. *Ndaw mahura da ray ndëhay ma ka kwakwas nga Gazlavay heyey aa cëfdata, ²⁸ a lëvtar: «Ala ta tëkmakwar sem nga wuzey mey a ndëhay da ray ndaw aha, ama akwar fa kamara cëŋga. Fara fara, akwar ta wuzdamara mey a sem a ndëhay tabiya da *Jeruzelem. Asaya, ka wudam ndëhay tabiya a wulkam na, ara ala ma këdmara ndaw aha, ba diya?»

²⁹ *Piyer ta ndëhay meslërey siya a mbëdëdamara, a lëvmar: «Si cëma ya cënmar mey a Gazlavay da ray ala ma da cënmatar mey a ndëhay. ³⁰ Akwar ta këdmara Yesu la vagay fa hwadam mazlanjalakaya. Ama Gazlavay nga

papaŋ nga papa alëkwa hay ta slëkfdërwa sem daa memëcey. ³¹ Yesu a na, ara ndaw masa Gazlavay ma la a vad a har-zëmay aŋga. A pa nga ndaw mahura, Bay ma lëhdata ndëhay. A ka këne amba a wurey cëved ŋgada ndëhay *Israyel hay nga mbëddamara menjey ata, nga sëpam Gazlavay ta mevel pal, amba Gazlavay a mbëkdatara meberëy ata. ³² Ala na, ya fa kam sede da ray cek hay a këde. *Mesëfney nga Gazlavay fa key sede da ray a këne may, Mesëfney masa Gazlavay ma vëldatara a ndëhay ma cënmar mey.»

³³ Ndëhay mahura hay ma sla yawa heyey a cëndamara na, mevel a catar ga ara mey ba, a wudam nga këdmata vagay. ³⁴ Ama ndaw Fariza pal da wuzlah ata daha, mezëley aŋga Gamaliyel. Aŋga ndaw mahura maa sërkada *kwakwas nga Mawiz, ndëhay tabiya faa hëmdamara. Ta', a lecey da wuzlah mahura hay ma sla yawa kaa heyey, a lëvtar a ndëhay nga badamatërwa ndëhay meslërey nga Yesu a dagay. ³⁵ Fa dëba ha a lëvtar a mahura hay ma sla yawa ha: «Akwar Israyel hay, wam vaw da ray cek masa akwar ma da kamatara a ndëhay këde. ³⁶ Sërfadamara, zleezle ndaw mezëley Tewdas ta sawa la, a lëvey: “Yah, ndaw mahura.” Ndëhay ga, a key temere mëfad ma sëpmara. Ama ndëhay mekele hay ta këdmara sem vagay. Ndëhay ma sëpmara tabiya heyey, taa kwacam ray sem, mey a daa saba. ³⁷ Fa dëba aŋga, ndaw daha mezëley Juda, ndaw *Galile.

Anğa ta sawa la daa ðar hay masa ndëhay fa slëfam vaw. Anğa ha na, ta hëldata ndëhay la nga sëpmara, ndëhay ga ta diyam la asiya. Fa dëba ha, ta', a këðmara vagay saya, ndëhay ma diyam asiya heyey taa kwacam ray sem may.

³⁸ Da ray ñgene, ya fa lëvkwar: ka da hëbam ray maja ndëhay a keðe saba, mbëkdamata nga diyam. Mewulkey ata ta slëra ata ha, da a sawa ta fa gëdan nga ndaw-magëdan na, a ndëvey la. ³⁹ Ama da mewulkey ata ta slëra ata ha a sawa ta fa gëdan nga Gazlavay na, ñgene ka gwamara ngaa zëðdamara daa ba. Wam vaw, ka da këðam vaw ta Gazlavay ba.»

Mahura hay ma sla yawa heyey, ta', a tëbmara mey anğa. ⁴⁰ A zëlmatërwa ndëhay meslërey heyey. A slëðmata, a lëvmatar: «Ka da wuzam mey da ray Yesu saba.» Ta', a mbëkdamata.

⁴¹ Ndëhay meslërey a, a slëkdam, a mbëkdamata ndëhay ma sla yawa heyey, ta', a diyam ta meesëmey maja Gazlavay ta nëkta la, ata tëðe nga sërey banay maja Yesu. ⁴² Mandaw mandaw ata fa diyam aa Way-mekey-kwakwas nga Gazlavay len a way ndëhay mekele mekele. Ata faa sërkadamatara *Mey-maaya-mawiya da ray Yesu a ndëhay fetëðe, kwa a mbëkdamara ba. Ata fa wuzdamatara Yesu na, *ndaw masa Gazlavay ma wala nga lëhdata ndëhay.

6

5:37 5.37 Lk 2.2; 13.1-2 **5:40** 5.40 4.18; 5.28 **5:41** 5.41 Lk 6.22-23; 1Pi 4.13 **5:42** 5.42 Yesu na, ndaw masa Gazlavay ma wala nga lëhdata ndëhay daa meberëy: 9.22; 17.3; 18.5, 28; Lk 24.25-27

A walam ndëhay maasala nga jëney ndëhay meslërey nga Yesu

¹ Daa ñgene, ndëhay ma tëba mey nga Yesu fa sëkmawa, a dey a, a dey a. Da wuzlah ata na, *Jëwif hay maa guzlam mey Gërek daha. A yam mey ta Jëwif hay mekele daa hwayak a ñgene, a lëvam: «Ïgwas-vagay hay masa da wuzlah ala, fa hëtam cek mezëmey masa ata ma wunkamatara mandaw mandaw na, daa ba.» ² Da ray ñgene, ndëhay meslërey kuraw a ray a cew heyey, ta', a kusmata ndëhay ma tëba mey nga Yesu tabiya, a lëvmatar: «Ala na, ya mbëkdamara mewuzey mey nga Gazlavay, amba ya wunkam daf na, a zlerda ba. ³ Mëlma ala hay, maaya na, ka walam *ndëhay maasala da wuzlah akwar, masa ndëhay faa hëmdamata, masa marëhtakaya ta *Mesëfney nga Gazlavay, ndëhay masa ta lëngesl, amba ya vëldamatara slëra ha asi har ata. ⁴ Ala na, ya vëldamara ray ala nga dërey dangay a Gazlavay, ta nga wuzey mey anga.»

⁵ Mey a kedë a mbafatar a ndëhay tabiya. Ta', a walam Etiyen, ndaw ma tëba mey nga Yesu maaya maaya, marëhkaya ta Mesëfney nga Gazlavay, leñ *Fëlep, Përakwar, Nikanawr, Timanw, Parmanas, asaya, Nikwala, ndaw Antiyaws masa ma mbëkda kwakwas anga zleezle nga sëpey kwakwas nga Jëwif hay. ⁶ Ta', a handamatërwa ndëhay maasala ha fa ndëhay meslërey heyey. Ndëhay meslërey a, ta', a dëram dangay, a pamatar har a ray, amba a

kamara slëra ata ta gëdanj nga Gazlavay.

⁷ Yaw, mey nga Gazlavay fa daw fa mey fa mey. Da *Jeruzelem ndëhay ma tëba mey nga Yesu fa sëkmawa a dey a, a dey a. Ndëhay ga ma ka kwakwas nga Gazlavay a tëbmara mey nga Yesu may.

A kërzamara Etiyen

⁸ Etiyen na, Bay Gazlavay ta pësar mey la ga, a vëlar gëdanj anga. Da ray ngene, anga fa key maazla hay ga ma rëzley ndaw da wuzlah ndëhay. ⁹ Ama ndëhay siya hay a zlamar nga cakalafamar mey. Ara *Jëwif hay ma samawa daa berney nga Siren lej daa berney nga Alekzandëri. Ata da wuzlah ndëhay ma kusam daa *way-mewuzey-mey nga Gazlavay masa ata ma zëlmara «Way nga ndëhay ma bamawa daa beke.» Mekele hay ma cakalafamar mey na, a samawa daa hwayak nga Silisi lej daa hwayak nga Azi. A zlamar nga key yawa ta Etiyen e. ¹⁰ Ama ta gwamara a ray a daa ba, maja aa guzltar ta lengesl masa *Mesëfney nga Gazlavay ma vëldara.

¹¹ Da ray ngene, a diyam, a vëlmatar dala a ndëhay amba a mbërzlam a ray Etiyen e, a lëvam: «Ya cëndamara na, ndaw kedë fa cëfa *Mawiz, fa cëfa Gazlavay.» ¹² A hëldamata ndëhay cëpa, ta mahura hay nga Jëwif hay, lej ndëhay maa sërkada kwakwas nga Mawiz. Ta', a diyam, a kërzamara Etiyen, a handamara fa mahura hay ma sla yawa nga Jëwif hay. ¹³ Ta', a

ngël mawa ndëhay membërzley, amba a lëvam: «Mandaw mandaw, ndaw kedë faa guzley mey maaya ba da ray *Way-mekey-kwakwas nga Gazlavay ta da ray kwakwas nga Mawiz.

¹⁴ Ya cëndamara, a lëvey: “Yesu, ndaw *Nez-eret, a bëzla Way alëkwa mekey kwakwas nga Gazlavay la, a mbëddata kwakwas masa Mawiz maa sër kadandakwara la mekele.”» ¹⁵ Ndëhay tabiya manjakaya daa way mesley yawa fetedë a nëkmara Etiyen ndëzl a, dey anga fa wedey anda dey nga maslan nga Gazlavay da vad.

7

Etiyen aa guzltar ngada mahura hay ma sla yawa nga Jëwif hay

¹ *Ndaw mahura da ray ndëhay ma ka kwakwas nga Gazlavay aa cëfda Etiyen, a lëvar: «Mey masa ata ma kadamara kedë na, fara fara daw?»

² Etiyen a mbëddata, a lëvey: «Mëlma adaw hay, ta papay hay, jëkfamaya slëmay. Gazlavay masa manjakaya daa slam ma wedey na, ta wuzar vaw la a *Abëraham, papañ nga papa alëkwa, daa masa anga daa hwayak nga Mezapawtami, ta yingey aa berney nga *Haran daa ba aran.

³ Gazlavay a lëvar: “Bey daa hwayak akah, mbëkdata sëkway akah hay, daw aa hwayak masa yah ma da wuzdakawa.” ⁴ Da ray ngenë, Abëraham a slëkdey daa hwayak nga ndëhay *Kalde, a daw a njeý aa berney nga Haran. Fa dëba nga memëcey nga papaha,

Gazlavay, ta', a lëvar nga yingey da Haran a ngadaa hwayak mekele. Maja ngene, a sawa aa hwayak nga Kana, masa alëkwa *Jëwif hay da hwađ a wure keđe. ⁵ Ta', a njeý aa hwayak a, ama daa ngene, Gazlavay ta vëldara hwayak a ngada Abëraham daa ba aran, kwa slam nekëđey nga pey salay daa hwayak a ngene ta hëteý ngada anga daa ba aran. Daa ngene, Abëraham bëzey anga daa ba aran, ama Gazlavay ta lëvar la, a da vëldara hwayak a ngene amba a wey da ray a, asaya amba bëza hay nga bëz anga hay a wamara fa dëba anga. ⁶ Gazlavay a lëvar saya: "Bëza hay nga bëz akah hay a da njam daa hwayak nga ndëhay mekele. Ndëhay a, a da wamata, a da kam beke nga ndëhay a, a da sërdamata banay haa mevey temere mëfađ. ⁷ Ama fa dëba ha ya da katar sariya a ndëhay ma kadamata beke he, wara bëza hay a, a bamawa daa hwayak a, a vëhmawa, a ragadamaya la daa slam aha keđe." ⁸ Ta', Bay Gazlavay a jëwam mey ta Abëraham. *Mejëwey-mey aha na, ara ta fa *mesley mandawal. Anda keđe, Abëraham a yawa *Izak. Fa dëba ha luma pal na, a slara mandawal. Izak a slara nga bëzey anga, *Jakwap këne. Jakwap may, a slatara nga

7:4 7.4 MC 11.31; 12.4
15.13-14

7:5 7.5 MC 12.7

7:6 7.6-7 MC

bëz anğa hay kuraw a ray a cew * kəne. Ma yamatərwa səkway aləkwa hay kuraw a ray a cew keđe na, ara bëza hay nga Jakwap.

⁹ «Papan nga papa aləkwa hay a, masa bëza hay kuraw a ray a cew nga Jakwap heyey, sələn a katar da ray *Jawzef, məlma ata. Ta', a hëdkadamara nga key beke daa hwayak nga *Ejip. Ama Gazlavay aa ta anğa, ¹⁰ fa jëda, a lëhda daa banay anğa hay tabiya. *Farawan, bay daa hwayak nga Ejip, a wulkey maaya da ray Jawzef maja Gazlavay ta vëlar lenğesl la. Farawan, ta', a pa Jawzef nga ndaw mahura daa hwayak anğa, ta da way anğa tabiya.

¹¹ «Fa dëba ha, may ta key la ga daa hwayak nga Ejip ta daa hwayak nga Kana tabiya. Banay ga da ray ndëhay a daha. Papan nga papa aləkwa hay, bëza hay nga Jakwap heyey, a hëtam cek mezëmey saba. ¹² Ama Jakwap ma cënda cek mezëmey daha da Ejip na, ta', a slërdata bëz anğa hay. Nğene ara meslërey nğeeme. ¹³ A diyam nga dey cew na, Jawzef ta', a wuztar vaw a mëlmaaha hay. Da ray nğene, Farawan, a sërta səkway nga Jawzef hay. ¹⁴ Fa

* **7:8** 7.8 bëz anğa hay kuraw a ray a cew: Səkway hay kuraw a ray a cew nga Israyel hay na, ara ndëhay daa səkway nga Ruben, daa səkway nga Simeyanjw, daa səkway nga Levi, daa səkway nga Juda, daa səkway nga Isakar, daa səkway nga Zabulanjw, daa səkway nga Jawzef, daa səkway nga Benjamen, daa səkway nga Dan, daa səkway nga Naftali, daa səkway nga Gat, lenj daa səkway nga Aser. Nëka MC 35.23-26. **7:8** 7.8 MC 17.9-14; 21.2-4; 25.26; 29.31-30.24; 35.16-18 **7:9** 7.9 MC 37.11, 28; 39.2, 21 **7:10** 7.10 MC 41.37-44 **7:11** 7.11-12 MC 41.54; 42.1-2, 5 **7:13** 7.13 MC 45.1, 3, 16

dëba ha, Jawzef ta', a slërey mëlma ha hay nga ngëlmërwa papaha Jakwap ta ndëhay da way anga tabiya nga samawa, amba a njam bama. Ndëhay a tabiya ata kwakwar maasala a ray a zlam. ¹⁵ Ta', Jakwap a daw a njeý a Ejip. A mëcwa fetede. Bëz anga hay may, masa papañ nga papa alëkwa hay tabiya, a mëcam fetede. ¹⁶ Fa dëba ha, a handamata vagay ata hay aa hwayak nga Sikem, amba a pëshamatërwa fetede aa cëvay nga Abëraham. Cëvay a na, ara cëvay masa Abëraham ma hëdka fa bëza hay nga Hamawr da Sikem e zleezle, a vëltar dala anda ata ma wudam.

¹⁷ «Pas masa Gazlavay ma da ka cek anda anga ma lëvar a Abëraham zleezle na, gweegwe cay. Anda kedë, ndëhay *Israyel hay masa daa beke daa hwayak nga Ejip heyey fa yam a dey a, a dey a. Ata ga fetede. ¹⁸ Ta', a pam bay mekele da Ejip, bay a, a sëra Jawzef ba. ¹⁹ Bay a ngene, ta key wewer sem da ray sëkway alëkwa hay Israyel hay, a sërdata banay ta papañ nga papa alëkwa hay heyey. A tëktar d'ay a ndëhay Israyel hay a, nga këzlamata bëz ata hay gevew saw, amba a mëcam.

²⁰ «Daa d'ar a ngene, a yamërwa *Mawiz, anga bëzey membey, ma mbafar a Gazlavay. A göley da way papaha kiya maakar. ²¹ Fa dëba ha, a badamërwa, a këzlamara, ama dam nga Bay Farawan leñ! a la. Ta', a göla anda bëzey da

7:14 7.14-15 MC 45.9-10, 18; 46.6-7, 27 **7:16** 7.16 MC 23.3-16; 49.29-30; 50.13; Jes 24.32; Heb 11.9, 13 **7:17** 7.17-18 Mab 1.7-8
7:19 7.19 Mab 1.10-11, 22 **7:20** 7.20-21 Mab 2.2-10; Heb 11.23

hwad anga. ²² Da ray ngene, Mawiz aa sërkey cek hay tabiya masa ndëhay da Ejip ma sërmara. Mawiz a tërey ndaw masa ta gëdan, ta fa mey masa aa ma wuzda, asaya ta fa slëra masa aa ma ka.

²³ «Masa Mawiz ma key mevey kwakwar mëfad cay na, a jëwey vaw nga daw nga nëktërwa mëlmaha hay Israyel hay. ²⁴ Masa anga ma wusey la na, a hëtar ndaw Ejip fa këfa ndaw ata. Ta', a daw a jëna ndaw ata ha, a këfey vaw aa slam a nga anga, a këfa ndaw Ejip kaa heyey vagay. ²⁵ Mawiz a wulkey na, mëlmaha hay Israyel hay a sërmara ara ta fa anga Gazlavay ma da badatërwa da Ejip, ama ata na, a sërmara ba.

²⁶ «Pëpërek e saya, Mawiz a hëtfatar Israyel hay cew fa këfam vaw. A wudëy nga wunkata amba a njam daa zazay, a lëvtar: “Haya, ndëhay këde, akwar na, mëlman hay, ba diya? Kaa ka këfam vaw na, kwara?” ²⁷ Ama ndaw masa ma cakala mey na, a dëkda Mawiz, a lëvar: “Ma paka nga bay nga kandar sariya na, wa? ²⁸ Ka wudëy ka këfya vagay anda kah ma këfa ndaw Ejip ngaa kwana heyey daw?” ²⁹ Mawiz a cënda ndaw kaa maa guzlar anda këde na, mandërzay a kar, ta', a hway aa hwayak nga Madiyan. Manjakaya daa hwayak a na, anga ndaw-mëlak. A yawa bëza hay mezële hay cew fetëde.

³⁰ «Fa dëba ha mevey kwakwar mëfad saya, Mawiz aa da wuzlah-ley, gweegwe ta angwä nga Sinay. Maslan nga Gazlavay a pawa salay da

vad, a wuzar vaw daa awaw, da wuzlah gwaslaf.

³¹ Mawiz a hëtar na, a rëzley. Masa anga fa ngëchey a cakay a amba a nëka maaya maaya na, a cënda day nga Bay Gazlavay maa guzlwa da hwad a, a lëvar: ³² “Yah, Gazlavay masa papanj nga papakw akwar hay ma ragadamar. Ahaw yah, Gazlavay masa Abëraham, Izak, lej Jakwap ma namar ray.” Mawiz a zlurey, aa wesey, a wudëy nga nëka saba. ³³ Bay Gazlavay a lëvar: “Cëkwtä tarak da salay la, maja slam masa kah malacakaya da hwad a kedë na, slam aha ara slam masa Gazlavay aa da hwad a. ³⁴ Fara fara, ya fa hëtar banay nga ndëhay adaw hay da Ejip, ya fa cënda matëway ata. Da ray ngene, ya pawa salay na, amba ya lëhdata daa beke. Wure kedë na, daw, ya slërdaka a Ejip.”

³⁵ «Yaw, Mawiz aha ara ndaw masa zleezle Israyel hay a ma wudmara ba, ma lëvmar: “Ma paka nga bay nga kandar sariya na, wa?” heyey. Ama Mawiz a na, ara ndaw masa Gazlavay ma pa nga bay amba a lëhdata Israyel hay daa beke. Gazlavay a pa nga bay nga lëhdata na, ta fa maslanj ma wuzar vaw da wuzlah gwaslaf heyey.

³⁶ Ara Mawiz ma badatërwa Israyel hay da Ejip ta maazla hay masa anga ma kata maja Gazlavay aa ta anga. A kata maazla hay a na, daa hwayak nga Ejip, da mey Bëlay Magaza, lej da wuzlah-ley haa a key mevey kwakwar mëfad. ³⁷ Ara Mawiz a saya ma lëvtar a Israyel hay: “Gazlavay a slërkwar *ndaw ma tëla

mey la mekele daa səkway akwar anda anğa ma slërdiwa kefe may.” ³⁸ Daa masa Jëwif hay makustakaya da wuzlah-ley heyey na, ara Mawiz a, ma handa mey ngada papaŋ nga papa aləkwa hay, mey masa maslaŋ nga Gazlavay da vad maa guzlar daa anğwa nga Sinay. Asaya, ara anğa ma tëbërwa *mewey nga Gazlavay ma vëley heter a ndëhay, amba a wuzdandakwara.

³⁹ «Ama papaŋ nga papa aləkwa hay a, a wudam nga cənmə mey a Mawiz a ba, a tëbmara mey anğa ba, a wudam nga vëham a Ejip e cəŋga. ⁴⁰ Da ray ngene, a ləvmə a

*Araŋw, “Kandakwar kuley hay nga jənnakwar daa mepəkey aləkwa hay. Mawiz ma badan-dakurwa da Ejip kaa na, ya sərkwə cek ma kar ba.” ⁴¹ Ta’, a vëdam cek anda bəz-sla,

a ragadamə, a tamara anda kuley ata, a kam gwagway ta meesəmey maja cek aha masa ata ma kamara ta har ata. ⁴² Ama Gazlavay pəla! a mbəffatar dəba, a mbəkdata nga ragadam a wurzla hay da vad anda mawuzlalakaya daa dërəwel nga ndëhay ma təla mey nga Gazlavay zleezle. Daa dërəwel e, Gazlavay a ləvey:

“Akwar ndëhay Israyel hay, daa masa akwar ma njam

mevey kwakwar məfad da wuzlah-ley na,
akwar ta hərmaya gənaŋ hay la daw?

Akwar ta vəlmaya cek hay la daw?

⁴³ Daa ba sələk! Ama ka tam na, kuley hay mekele mekele.

Akwar ta lamara kuley mezëley Malakw la ta way a, a har.

Asaya, akwar ta lamara kuley malëm kaya anda wurzla mezëley Refan la.

Maja akwar ma lëmamata kuley hay a kedë, ka ragadamatar na,

ya handakwar la këlen

ma fëna hwayak nga Babilanw saya.”»

⁴⁴ Etiyen a lëvtar saya: «Papan nga papa alëkwa hay ta kërcam way la zleezle da wuzlahley nga pey *akwatay nga mejëwey-mey nga Gazlavay a hwađ a, a pëkam ta anga. Ara Gazlavay ma wuzdara a Mawiz, a da kërcay way aha na, kwara. Fa dëba ha, Mawiz ta kërcay la anda Gazlavay ma wuzdara ha. ⁴⁵ Papan

nga papa alëkwa hay ta pëkam la ta Way-mekërcey aha, haa kasl Jesëwe ma key bay-ray ata. Ta pas masa Jesëwe ma key bay-ray ata na, Gazlavay a bëlta ndëhay masa Jëwif hay ba daa hwayak kedë fa mey fa mey, amba Jëwif hay a wamara hwayak a. Way-mekërcey nga Gazlavay ta ambal a na, aa daha haa kasl pas masa *Davit ma zëma bay anga. ⁴⁶ Davit ta

hëtey maaya nga Gazlavay la, aa cëfda Gazlavay nga vëlar cëved amba a lëmar way mawiya ngada Gazlavay masa Jakwap ma ragadar.

⁴⁷ Ama, fa dëba ha, ara Bay *Salamanw ma lëmra way mawiya ha ngada Gazlavay.

⁴⁸ «Ama Bay Gazlavay da vad a njeý daa way masa ndëhay ma lëmamara ta har ata ba. Anda

7:44 7.44 way mekërcey: Mab 25.9, 40 **7:45** 7.45 Jes 3.14-17; 18.1; 2Sam 6 **7:46** 7.46 Ps 132.1-5 **7:47** 7.47 2Sam 7.5-7; 1Bay 6.1-38

*ndaw ma tëla mey nga Gazlavay zleezle ma lëvey:

⁴⁹ “Bay Gazlavay a lëvey:

Slam da vad na, ara slam nga bay adaw,
slam da hwayak may, ara slam-mepey-salay
adaw.

Ka lëmamaya na, way wura?

Slam adaw memëskey-vaw na, wura?

⁵⁰ Ara yah ma kata slam hay tabiya, ba diya?”»

⁵¹ Etiyen a lëvtar saya: «Akwar ndëhay ray mangërdakaya hay! Akwar fa wudmara Gazlavay ta mevel akwar pal daa ba, ka cënmar mey ba sëlak! Mandaw mandaw, ka wudam *Mesëfney nga Gazlavay a key slëra daa akwar ba. Akwar na, anda papakw akwar hay zleezle.

⁵² *Ndaw ma tëla mey nga Gazlavay, masa papan nga papakw akwar hay ta sërdamara banay daa ba na, daha daw? Ndëhay ma wuzdamara mey da ray ndaw pal masa maaya ma da sawa na, ara papakw akwar hay a ma këdmata vagay, ba diya? Wure kede, akwar may, ka taa dëdfamar mey la a ndaw masa maaya ha kede, ka ta këdmara sem vagay. ⁵³ Akwar na, Gazlavay ta slërdakwara kwakwas anga la ta har maslan anga hay da vad. Ama akwar ta sëpmara kwakwas a daa ba.»

Aa zakamara Etiyen ta anghwa

7:48 7.48 17.24-25 **7:49** 7.49-50 Iz 66.1-2 **7:51** 7.51 Mab 32.9; 33.5; Jer 4.4; Rm 2.28-29; ka wudam Mesëfney nga Gazlavay a key slëra daa akwar ba: Iz 63.10; Ez 2.3-5 **7:52** 7.52 Lk 11.47-48 **7:53** 7.53 7.38; Heb 2.2

⁵⁴ Ndëhay ma ka sariya heyey, mevel a catar a ray Etiyen ara mey ba. A zam har maja mevel ta catar la ga da ray mey masa Etiyen ma kada.

⁵⁵ Ama Etiyen, marëhkaya ta *Mesëfney nga Gazlavay, a nëkey dey a vad, a hëtar mewedey nga Gazlavay, a hëtar Yesu malacakaya ta har-zëmay nga Gazlavay. ⁵⁶ Ta', a lövey: «Ehe, slam da vad mawurkaya, ya fa hëtar *Böz nga Ndaw malacakaya ta har-zëmay nga Gazlavay.»

⁵⁷ Masa ata ma cëdamara Etiyen ma lövey anda kefe la na, a wudam ta gëdan, a dëzlmata slëmay ata hay ta har. Ata tabiya a cëmam a ray a, ⁵⁸ a dëdamara, a badamara la daa berney, aa zakamara ta anğwa. Masa ata fa daa zakamara na, a mbëkdamatërwa jëbe ata hay fa ndaw mezëley *Sawl. ⁵⁹ Daa masa ata faa zakamara na, Etiyen e a dërey danğay a Gazlavay, a lövey: «Bay Mahura Yesu, tëba mesëfney adaw.»

⁶⁰ Ta', a regedey, a wudey ta gëdan, a lövey: «Bay Gazlavay, mbëkdatara mebërey ata ha kefe.» Anğa ma lövey anda kefe la na, pam! a mëcey.

8

1a Memëcey nga Etiyen e, a mbafar a Sawl.

Sawl a sërdata banay ta ndëhay nga Yesu

^{1b-3} Ta', ndëhay ma sëpa cëved nga Gazlavay ta mevel pal a lamara vagay nga Etiyen, a pëshamara aa cëvay. A tëwam ga maja memëcey anğa ha. Ta pas a nğene, banay mahura a

7:54 7.54 Ps 37.12; 112.10 **7:55** 7.55-56 Mt 26.64; SNM 2.33
7:56 7.56 10.11; Lk 3.21; Jan 1.51 **7:58** 7.58 22.20 **7:59** 7.59
Ps 31.6; Lk 23.46 **7:60** 7.60 Lk 23.34 **8:1a** 8.1 8.4; 11.19

sawa a ray ndëhay ma tëba mey nga Yesu da *Jeruzelem. *Sawl a, a sëpey cëved nga nësta ndëhay a. A daw a sëpta ndëhay mezële hay, ta ngusay fa way a, fa way a. A kërzata, a handata aa fërsëne. Daa ngene, ndëhay nga Yesu siya aa kwacam ray pal pal aa slam hay mekele mekele daa hwayak nga *Jude lej daa hwayak nga *Samari. Ndëhay daa *mecëmey-ray nga ndëhay nga Yesu masa mambëkakaya da Jeruzelem na, si ndëhay meslërey gway.

⁴ Ndëhay maa kwacam ray heyey, fa pëkam kwa aa wura aa wura, fa wuzam *Mey-maaya-mawiya.

Fëlep a wuzey Mey-maaya-mawiya daa hwayak nga Samari

⁵ Nga *Fëlep na, ta', a daw aa berney mahura daa hwayak nga *Samari. Masa anga ma wusey la fetefe na, a wuztar mey a ndëhay daa berney a da ray *Këriste, *ndaw masa Gazlavay ma wala nga lëhdata ndëhay. ⁶ Ndëhay daa berney a, a diyam, a kusam amba a cëndamara mey anga, a nëkmara maazla hay masa anga ma kata. Maja ngene, a jëkam slëmay maaya maaya fa mey masa Fëlep ma kadatara. ⁷ Malula a bey da ray ndëhay ga ta mewudey ta gëdan, ndëhay masa maahëlbatakaya ta jegwer hay a hëtmatar salay ata hay aa slam a. ⁸ Da ray ngene, ndëhay daa berney a aa sëmam ga, ara mey ba.

⁹ Daa berney a ngene, ndaw daha mezëley *Simanw. Masa Fëlep ta daw aa berney a daa

ba aran na, Simanw fa key maazla hay ga, ama maazla hay a na, a sawa ta fa Gazlavay ba. Ta rëzley ndëhay ga la da Samari ta maazla hay a. A pa ray anga nga ndaw mahura. ¹⁰ Maja ngene, ndëhay tabiya, bëza hay ta mahura hay daa hwayak a na, a tëbmara mey anga. Aa guzlam da ray a, a lëvam: «Anga na, ara ndaw ta gëdan masa ma zëlmara “gëdan mahura nga Gazlavay.”» ¹¹ Ndëhay fetede a tëbmara mey nga Simanw a maaya maaya maja ta njeý la ga da wuzlah ata, ta rëzlta la ta maazla hay mekele mekele masa aa ma kata. ¹² Ama ta pas ngene, Fëlep a sawa, a wuztar *Mey-maaya-mawiya da ray Yesu Këriste, ta da ray mewey nga Gazlavay da ray ndëhay. Ndëhay masa ma tëbmara mey nga Fëlep e, ta hëtam *baptem la, kwa zel hay kwa ngusay. ¹³ Simanw, ndaw ma key maazla heyey, ta', a tëba mey a may. Fa dëba ha, a hëtey baptem, ta' a daw asi Fëlep, a mbëkda saba. A rëzley maja aa ma hëtatatar maazla hay mahura masa Fëlep ma kata ta gëdan nga Gazlavay.

¹⁴ Fa dëba ha, ndëhay meslërey nga Yesu da *Jeruzelem a cëndamara na, ndëhay da Samari ma tëbmara mey nga Gazlavay la. Ta', a slërmatar ata *Piyer ta *Jan. ¹⁵ Masa ata Piyer ta Jan ma wusam la fetede na, ta', a dëram dangay a Gazlavay maja ndëhay a. Aa cëfdamara amba Mesëfney anga a sawa a ray ata. ¹⁶ A dëram dangay a Gazlavay da ray ndëhay a na, maja *Mesëfney nga Gazlavay ta sawa kwa a ray ndaw pal dasi ata daa ba aran. Cek masa ata ma hëtam na, ara baptem ta mezëley nga Yesu Bay

Mahura gway. ¹⁷ Da ray ñgene, ata Piyer ta Jan a pamatar har a ray. Ta', ndëhay a, a hëtam Mesëfney nga Gazlavay dëba.

¹⁸ Masa Simanw ma hëtatatar ndëhay ma hëtam Mesëfney nga Gazlavay maja ndëhay meslërey a ma pamatar har a ray heyey na, ta', a vëltar dala ñgada ata Piyer ta Jan heyey, ¹⁹ a lëvtar: «Vëlmaya gëdan a may, amba da ya ta pey har la a ray kwa waawa na, ndaw a hëtey Mesëfney nga Gazlavay may.» ²⁰ Ama Piyer a mbëdëdara, a lëvar: «Anja Gazlavay nga zëdëdaka ta dala akah ha cëpa, maja gëdan masa Gazlavay ma vëlda a ndëhay anga hay na, ka fa wulkey ka gwa nga hëdka ta dala. ²¹ Wure kedë mey akah daa slëra nga Gazlavay kedë daa ba, maja mevel akah ta mewulkey akah maaya ba fa mey nga Gazlavay.

²² Mbëkda mekey mebërey, cacëfëy ambahw fa Gazlavay maja mebërey akah. Da Gazlavay a mbëkdakawa mewulkey maaya ba daa mevel akah la kwa. ²³ Ya nëka mevel akah na, matara. Kah ndaw masa sëlen, kah beke nga mebërey.»

²⁴ Ta', Simanw heyey a mbëdëdatara ñgada ata Piyer ta Jan heyey, a lëvtar: «Ambahw, akwar ta ray akwar, dërmar dangay a Gazlavay maja yah, amba mey masa akwar ma lëvam kedë na, a hëtfaya ba.»

²⁵ Masa ata Piyer ta Jan ma kam sede la da ray mey nga Bay Mahura Yesu, ma wuzdamatara la a ndëhay da Samari na, ta', a vëham a Jeruzelem. Ata fa diyam daa cëved na, a wuzam Mey-

maaya-mawiya da slala hay mekele mekele daa hwayak nga Samari.

Ata Fëlep ta ndaw Etiyawpi

²⁶ Maslan nga Gazlavay a lëvar a *Fëlep: «Slëkdëy, daw ta da wurza taa cëved ma daw da *Jeruzelem ngadaa berney nga Gaza. Cëved e a daw ta wuzlah ley.» ²⁷⁻²⁸ Fëlep, ta', a slëkdëy, a daw. Daa cëved ngene, a hëtar ndaw Etiyawpi fa daw a way. Annga ndaw mahura, *maangwafakaya nga key madërlam nga Kandas, ngwas, bay ma wa hwayak nga Etiyawpi. Ara annga ma kërza dala nga Kandas a tabiya. Ndaw Etiyawpi a ta daw la a Jeruzelem, nga ragadar a Bay Gazlavay. Fa vëhwa ngada way ta seret nga pëles. Annga fa jengëy dërewel nga *Izay, *ndaw ma tëla mey nga Gazlavay zleezle. ²⁹ *Mesëfney nga Gazlavay a lëvar a Fëlep: «Daw asi ndaw ta seret katay.»

³⁰ Fëlep, ta', a hway, a kërza ndaw aha daa cëved. Masa annga ma cënda ndaw a fa jengëy daa dërewel nga Izay, ndaw ma tëla mey nga Gazlavay na, ta', Fëlep aa cëfda, a lëvar: «Ka fa cënda mey daa dërewel masa kah ma jangga ngene daw?» ³¹ Ndaw Etiyawpi heyey a mbëddara: «Da ndaw ta kadiwa daa ba na, ya da cënda kwara?» Ta', a lëvar a Fëlep heyey nga tëpwa aa seret annga ha. Fëlep, ta', a tëpëy, a njey a cakay a. ³² Mey daa dërewel nga Gazlavay masa annga ma jangga ha na, mey a, a lëvey: «Annga na, anda tëban ma handamara nga hërey, annga anda bëz-tëban ma tëway ba

kwa masa fa handamara nga sley engwec anga,
ta wura mey anga nga teway anda ngene
daa ba may.

³³ A pam dey a ray a ba anda cek saw,
a kamar sariya ta coved e ba.

Anga ta mbëkey bëzey da bëla
nga zëley slëmay anga daa ba,
maja ta ndëvdamara heter anga da bëla sem.»

³⁴ Ndaw Etiyawpi heyey a lëvar a Fëlep:
«Ambahw, kadiwa cey! Ndaw ma tëla mey nga
Gazlavay kaa na, aa guzley da ray wa? Aa guzley
da ray anga ray anga daw, da ray ndaw mekele
daw?» ³⁵ Ta', Fëlep a wuzdara mey daa dërewel
nga Gazlavay a. A zla ta fa mey masa ndaw a
ma janga kedë heyey, a wuzar mey da ray *Mey-
maaya-mawiya nga Yesu. ³⁶ Masa ata fa diyam
daa coved, a wusam a mey yam daha. Ta', ndaw
Etiyawpi a, a lëvar: «Ehe, yam kedë daha. Ma
tëkyä nga hëtey *baptem na, me?» [³⁷ Fëlep
a lëvar: «Da ka ta tëba mey nga Yesu la ta
mevel pal na, ka gwa nga hëtey baptem.» Ndaw
Etiyawpi a mbëddara, a lëvar: «Ya ta tëba Yesu
*Këriste la, anga Bëzey nga Gazlavay.»] ³⁸ Ta',
ndaw Etiyawpi a, a lëvar a ndaw ma kërza ray
nga pëles nga lacada seret. Ata Fëlep ta ndaw
Etiyawpi a, a pamawa salay, a mbëzam aa yam.
Fëlep ta', a kar baptem a ndaw aha. ³⁹ Masa ata
fa bamawa daa yam na, Mesëfney nga Gazlavay
lej! a la Fëlep. Ndaw Etiyawpi a, a hëtar
saba, ama fa daw ta meesëmey ga. ⁴⁰ Wure

ngene, Følep a nøkey dey na, anga daa berney nga Azawtus. A daw ta mewuzey Mey-maaya-mawiya da slala hay tabiya daa cøved haa kasl a wusey aa berney nga Sezere.

9

Sawl a tøba Yesu Bay Mahura (SNM 22.6-16; 26.12-18)

¹ Daa ðar hay a ngene, *Sawl heyey fa sërdata banay ta ndëhay ma søpa cøved nga Bay Mahura Yesu cønga. A løvtar a da køfta vagay. Ta', a daw fa *ndaw mahura da ray ndëhay ma ka kwakwas nga Gazlavay da *Jeruzelem. ² Aa cøfða ndaw aha nga wuzlalar leeter hay amba a handatara a *bay-ray hay daa way-mewuzey-mey hay nga Gazlavay daa berney nga Damas. A ka anda keðe, amba da ta høtey ndëhay, kwa mezøle hay, kwa ngusay, masa ma søpa cøved nga Yesu fetede la na, a kørzatørwa, a handatørwa a Jeruzelem.

³ Anga fa daw daa cøved ma daw a Damas a, gweegwe cay a wusey na, wure wure ngene, slam a waðawa pøray! da gazlavay da vad a ray a. ⁴ Ta', a tøðey a hwayak, a cøney ðay nga ndaw ma zøla ta da vad, a løvar: «Sawl, Sawl, ka sërdaya banay anda keðe na, maja me?» ⁵ Sawl heyey aa cøfða, a løvar: «Bay Mahura, kah na, wa?» Day nga ndaw ma zøla heyey a mbøðdara, a løvar: «Ara yah, Yesu, ndaw masa kah ma sërda banay. ⁶ Ama sløkðey, daw a Damas

8:40 8.40 21.8 **9:1** 9.1 8.3 **9:2** 9.2 19.9, 23; 22.4; 24.14, 22; 28.22 **9:3** 9.3 Hab 3.3-4; 1Tm 6.16; 2Kwr 4.4, 6 **9:5** 9.5 1Kwr 15.8

dagay. Fetede, a wuzdamakawa cek masa kah ma da ka la.» ⁷ Ndëhay masa ma diyam ta Sawl a, ata malacatakaya kwa ta gwamara nga wurey mey daa ba maja mandërzay fa katar kalah. Ata fa cëdamara dëy nga ndaw maa guzley, ama ta hëtmär ndaw aha daa ba. ⁸ Sawl a lecey, a wura dey, ama a gwa nga hëtar dey saba. Ta', ndëhay a, a kërzamara fa har, a handamara a Damas. ⁹ Dar maakar, a hëtar dey ba, a zëmey cek ba, kwa a sey yam ba.

¹⁰ Daa berney nga Damas a, ndaw ma sëpa cëved nga Yesu fetede daha mezëley *Ananiyas. Bay Mahura a wudëy nga wuzar cek masa aa ma da ka. Maja ngene a zëla, a lëvar: «Ananiyas!» Ananiyas a zlar mey: «Away, Bay Mahura, yah kedë!» ¹¹ Bay Mahura a lëvar: «Slëkdëy, daw wure wure kedë aa Cëved Cër-cër, sëpa way nga Juda. Fetede, cacëfda ndaw daha mezëley Sawl, ndaw daa berney nga Tars. Anğa fa dërey dangay. ¹² Daa medërey-dangay a, cek a wuzar, a hëtar ndaw mezëley Ananiyas, ma daw fa vëfa nga par har a ray, amba dey anğa a wurey, a hëtar dey saya.»

¹³ Ananiyas a mbëfdara, a lëvar: «Bay Mahura, ndëhay ga taa guzmaya la da ray ndaw aha. A lëvmaya anğa ta sërdata banay la ga ta ndëhay akah hay da Jeruzelem. ¹⁴ Anğa ma sawa fede kaa na, ara bay-ray hay nga ndëhay ma ka kwakwas nga Gazlavay ma vëlmërwa cëved nga kërzey ndëhay tabiya ma tëfa mey akah.» ¹⁵ Ta', Bay Mahura a lëvar a Ananiyas: «Slëkdëy, daw,

maja ya ta wala ndaw aha sem amba a kaya slëra, a wuzdatara mey da ray adaw a ndëhay masa *Jëwif hay ba hay, a bay ata hay, leŋ a ndëhay *Israyel hay. ¹⁶ Yah, ta ray adaw, ya da wuzdara banay masa anŋa ma da sëra ga daa slëra ha maja yah.»

¹⁷ Ananiyas, ta', a slëkdëy, a daw. A ndëkwey a way heyey, a hëtfar Sawl, ta', a par har a ray, a lëvar: «Sawl, mëlma adaw, Bay Mahura Yesu a slërdiwa fa akah. Ara anŋa ma wuzka vaw daa cëved masa ka fa sawa fedë. A slërdiwa amba ka hëtar dey cëŋga, amba Bay Gazlavay a rëhdaka ta Mesëfney anŋa.» ¹⁸ Wure ŋgene, cek hay anda meesëftey nga ewet a këzlmawa daa dey nga Sawl a. Dey anŋa wur! a wurey. A slëkdëy, a kamar *baptem. ¹⁹ Fa dëba ha, ta', a zëmey cek, a hëtar gëdan anŋa saya.

Sawl a wuzey mey nga Gazlavay da Damas

Sawl ta njawa la dar nekëdëy ta ndëhay ma tëba mey nga Yesu da Damas. ²⁰ Wure wure ŋgene, ta', a daw aa *way-mewuzey-mey nga Gazlavay fetedë, a wuztar mey a ndëhay, a lëvtar Yesu na, ara Bëzey nga Gazlavay. ²¹ Ndëhay masa ma cëndamara mey anŋa tabiya a rëzlam, a lëvam: «Ndaw kedë na, ara ndaw maa zëfdata ndëhay nga Yesu da *Jeruzelem heyey, ba diya? A sawa fedë kaa na, nga kërzata amba a handata fa *bay-ray hay nga ndëhay ma ka kwakwas nga Gazlavay heyey, ba diya?»

9:15 9.15 13.2; 22.21; 23.11; 26.1; 27.24; Rm 1.5 **9:16** 9.16
20.23; Lk 21.12; 2Kwr 11.23-28 **9:17** 9.17 19.6 **9:20** 9.20
17.2; Lk 22.70 **9:21** 9.21 8.1; 9.13-14

²² Ama fa d'ar a, fa d'ar a, *Sawl fa wuzey mey maaya maaya ma fëna ma fëna, a lëvey Yesu na, ara *ndaw masa Gazlavay ma wala nga lëhdata ndëhay. Anda kedë, *Jëwif hay daa berney nga Damas a, a sërmara a da mbëddamara aa mey anga kwara saba.

²³ Fa dëba ha d'ar ga, Jëwif hay a slam yawa amba a këdmara Sawl a vagay. ²⁴ Jëwif hay a fa jëdmara mey-mbew hay nga berney a taa vad, taa pas, amba a kërzamara Sawl a, a këdmara vagay. Ama wewer masa ata ma kamara na, Sawl a, ta cënda sem. ²⁵ Da ray ngene, ta tavad, gula anga hay, ta', a sëhwdamara a cakay mahwal nga Damas, a pamara aa cakarak, a tëldamara ta laza taa mangalaw nga mahwal a kasl a hwayak a dey langar nga berney a.

Sawl a vëhwa a Jeruzelem

²⁶ Fa dëba ha, *Sawl a vëhwa a *Jeruzelem *, a sëpey cëved nga cëmey ta ndëhay ma tëba mey nga Yesu, ama ndëhay nga Yesu a, a zluram ta anga, a wulkam anga ta tërey ndaw ma tëba mey nga Yesu fara fara daa ba. ²⁷ Ama *Barnabas na, ta', a ngëla, a handa fa ndëhay meslërey nga Yesu. A kadatara mey da ray Sawl ma hëtar Bay Mahura daa cëved nga Damas, ta mey masa Bay Mahura maa guzldara. A wuzdatara mey da ray Sawl a daa masa Sawl fa wuzda mey nga Yesu da Damas ta mandërzay

9:22 9.22 5.42 **9:23** 9.23 23.12 **9:23** 9.23-25 2Kwr 11.32-33

* **9:26** 9.26 Sawl ta vëhwa a Jeruzelem fiyaw fiyaw daa ba, ama menjey ga. Nëka Gal 1.17-21. **9:26** 9.26-27 9.3-6, 20; Gal 1.18

daa dey daa ba. ²⁸ Dëga ta pas ñgene, Sawl a njam ta ndëhay nga Yesu fetede. A pëkam ta ata da Jeruzelem. A wuzey mey da ray Bay Mahura Yesu a ndëhay ta mandërzay daa dey daa ba. ²⁹ Aa guzltar a *Jëwif hay maa guzlam mey Gërek, a kam yawa ta ata. Ama ata na, a sëpam cëvedë ñga këdmara vagay. ³⁰ Mëlman hay daa mey ñga Yesu a cëdamara Jëwif hay a fa wudam ñga këdmara vagay na, a ñgëlmara aa berney ñga Sezere da mey-bëlay, ta', a mbëzdamara aa kwambiwal ñga daw aa berney ñga Tars †.

³¹ Yaw, daa ñgene, ndëhay daa *mecëmey-ray ñga ndëhay ñga Yesu daa hwayak ñga *Jude, daa hwayak ñga *Galile, leñ daa hwayak ñga *Samari na, manjatakaya ta zazay. Fa ðar a, fa ðar a, fa hëtam gëdan daa metëbey-mey ñga Yesu ma fëna ma fëna. Daa menjey ata na, fa namar ray a Gazlavay. *Mesëfney ñga Gazlavay aa ta ata. Maja ñgene, mecëmey-ray hay a fa sëkmawa a dey a, a dey a.

Ene, ndaw maahëlbakaya, a hëtar salay anga

³² *Piyer fa pëkey kwa aa wura aa wura. Pas langar daha a daw ñga nëkwa ndëhay ma tëba mey ñga Yesu daa berney ñga Lida.

³³ Daa berney a ñgene, ndaw daha mezëley Ene, salay maahëlbakaya. Aa manakaya mevey daangafad, a gwa a lecey ba. Piyer a hëtar

9:27 9.27 Barnabas: 4.36-37; 11.22-30; 12.25; 13.1-4, 7, 43-50; 14.12, 20; 15.2-12, 22, 35-39; 1Kwr 9.6; Gal 2.1, 9, 13 † **9:30** 9.30 Tars: Ara berney masa Sawl ma yawa da hwad a (SNM 22.3).

9:30 9.30 11.25; Gal 1.21

ndaw aha na, ³⁴ ta', a lëvar: «Ene, Yesu *Këriste ta mbëldaka sem. Lecey, pada gegëded akah ta har akah.» Wure ñgene, ndaw aha a lecey. ³⁵ Ndëhay tabiya daa berney nga Lida ha ta ndëhay da Saranw, a hëtmär ndaw aha, maja ñgene, ta', a tëbmara mey nga Bay Mahura Yesu.

Tabita a slëkdäwa daa memëcey

³⁶ Daa berney nga Jawpe ñgwas daha mezëley Tabita. Ara ñgwas ma tëba mey nga Yesu. A zëlmara ta mey Gërek «Dawurkas,» anda melëvey «mëweney.» Anğa mandaw mandaw fa key slëra maaya, fa jënta masa-viya hay. ³⁷ Ama vaw, ta', a car, pam! a mëcey. Masa anğa ma mëcey la na, ta', a përmara vagay a, a pamara aa way da ray way. ³⁸ Ndëhay nga Yesu da Jawpe a cëdamara na, *Piyer aa da Lida fetede. Berney nga Lida ha gweegwe ta berney nga Jawpe. Ta', a slëram ndëhay cew fa vëda, amba aa cëfdamërwa, a lëvmar: «Ambahw, nakwa la fa ala fiyaw cey!» ³⁹ Masa Piyer ma cënda anda kede na, ta', a diyam ta ndëhay kaa heyey a Jawpe, kwa ta zënam vaw daa ba. A wusam, a ñgëlmara Piyer, a handamara aa way masa da vad da ray way heyey. Ngusay fa yidenj hay tabiya masa fetede, a ñgëchamawa a cakay Piyer, fa tëwam, a wuzdamara zana ata hay masa Tabita ma tëftara daa masa anğa ta dey. ⁴⁰ Fa dëba ha Piyer a badatërwa ndëhay tabiya aa ambaw, a regedey, a dërey danğay a Gazlavay. Ta', a mbëdëy dey fa vagay a, a lëvar: «Tabita, slëkdëy.» Tabita a wura dey. Masa anğa

ma hëtar Piyer na, ta', a slëkdey, a njeý. ⁴¹ Piyer a kërza fa har, a jëna nga lecey. Ta', a zëltërwa ngusay fa yidenj hay heyey lenj ndëhay ma tëba mey nga Yesu fetede, a wuzdatara Tabita heyey, a hëtmär anga ta dey. ⁴² Mey a, a wusey fa ndëhay daa berney nga Jawpe tabiya. Ndëhay ga a tëbmara mey nga Bay Mahura. ⁴³ Piyer ta njeý la ga daa berney nga Jawpe da way ndaw ma këfda ambal, mezëley *Simanw.

10

Piyer a wuzar mey nga Gazlavay ngada Kwerney

¹ Ndaw daa berney nga Sezere daha mezëley Kwerney. Anga mahura nga sewje hay temere. Ata da wuzlah sewje hay nga Rawma hay mezëley «Sewje hay ma samawa da Itali.»

² Ndaw aha fa sëpa cëved nga Gazlavay ta mevel pal. Anga ta ndëhay da way anga hay ndav fa namar ray a Gazlavay anda *Jëwif hay. Fa jënta masa-viya hay ga da wuzlah Jëwif hay, fa dërey dangay a Gazlavay mandaw mandaw.

³ Ta pas langar daha, ta pas ngaa kwad bërey maakar, Gazlavay a wuzar cek a Kwerney a. A hëtar *maslanj nga Gazlavay ma sawa da vad maaya maaya ta dey anga, maslanj a mbëzey fa vëda. Ta', a zëla: «Kwerney!» ⁴ Kwerney a nëka maslanj nga Gazlavay a, mandërzay a kar, a lëvar: «Bay adaw, mekey me?» Maslanj nga Gazlavay kaa a mbëddara, a lëvar: «Gazlavay

ta cønda medørey-dangay akah la, ta høkka la masa kah fa jønta masa-viya hay. Cek hay a keðe a mbafar. Da ray ngene, aa fa sørfadaka. ⁵ Wure keðe, slørey ndøhay aa berney nga Jawpe nga zølwa ndaw daha mezøley *Simanɔw, masa mehølmey *Piyer. ⁶ Anɔa da way ndaw daha ma køfða ambal mezøley Simanɔw, way anɔa da mey-bølay.» ⁷ Masa maslan nga Gazlavay maa guzlar heyey ma vøhey la na, Kwerney, ta', a zølwa madørlam anɔa hay cew ta sewje pal da wuzlah sewje anɔa hay masa daa slæra anɔa. Sewje he ngene, ara ndaw ma søpa cøved nga Gazlavay ta mevel pal. ⁸ Ta', a kadatara cek tabiya ma kam. Fa døba ha, ta', a slørdara aa berney nga Jawpe fa Piyer.

⁹ Pepørek e, ndøhay masa Kwerney ma slørdara heyey ata daa cøved gweegwe a wusam a Jawpe heyey. Gweegwe ta wuzlah-pas na, Piyer ta', a tøpey aa papalah da ray way nga dørey dangay a Gazlavay. ¹⁰ Masa anɔa fa dørey dangay na, may fa car, a wudøy daf nga zømey. Daa masa fa tamar daf a na, Gazlavay ta', a wuzar cek. ¹¹ A høtar slam da vad mawurkaya, cek anda gwedeere a pawa salay a hwayak, cakay hay møfad mabanɔgadatakaya. ¹² Daa gwedeere he, cek hay nga ley mekele mekele da hwad a, cek hay masa salay møfad, cek hay ma diyam ta hwad ta hwad, leɔ diyan hay. ¹³ Day a cønwa da vad, a løvey: «Piyer, lecey, sley daf nga cek hay a keðe, zømey!» ¹⁴ Ama Piyer a mbøfdara, a løvar: «'A'a, Bay Mahura, nga

menjey adaw, cek masa kwakwas ala ma tëka sem na, ya ta zëmey daa ba aran.» ¹⁵ Day heyey, ta', a cënwa saya, a lëvar: «Cek masa Gazlavay ma lëvey maaya nga zëmey na, ka da pada nga cek maaya ba na, këne ba.» ¹⁶ Day a, a cënwa dey maakar, fa dëba ha, cek aha ta', a vëhey aa slam a, a vad.

¹⁷ Piyer fa wulkada cek masa Gazlavay ma wuzdara, a wufey nga lëvar na, me. Daa ngene, ndëhay masa Kwerney ma slërdara heyey faa cëfdam ndëhay, a lëvam: «Way nga Simanw na, dama?» Ta', a diyam, a lacam daa ambaw d'agay. ¹⁸ A zëlam, a lëvam: «Ndaw mezëley Simanw, masa mehëlmey Piyer daha na, anga fedë daw?» ¹⁹ Piyer a lawa daa slam medërey-dangay heyey, fa wulkey da ray cek masa Gazlavay ma wuzdara. Ta', *Mesëfney nga Gazlavay a lëvar: «Ehe, ndëhay daha maakar fa sëpmaka. ²⁰ Slëkdëy, bërngëy fa ata amba ka diyam bama. Ka da zlurey ba, maja ara Yah ma slërdatërwa.» ²¹ Piyer, ta', a bërngawa fa ndëhay a, a lëvtar: «Ara yah, ndaw masa akwar ma sëpmara. Ka samawa na, kwara?» ²² Ndëhay a, a mbëddamara, a lëvmar: «Ya samawa na, Kwerney, mahura nga sewje hay, ma slërdandërwa. Anga na, ndaw maaya fa Gazlavay, kwa anga ndaw Jëwif ba, anga fa sëpa mey nga Gazlavay anda Jëwif hay. Jëwif hay tabiya faa hëmdamara. Ndaw a na, maslan nga Gazlavay da vad ta sawa la fa vëda, a lëvar nga sawa nga ngëlka a way anga, amba a jëkey

sləmay fa mey masa kah ma da kadara.» ²³ Piyer, ta', a ngəлта ngada way, a vəltar slam nga ney dasi tavađ a ngene.

Piyer a daw a way Kwerney

Pepərek e, a sləkđam, a diyam ta ata Piyer heyey. Məlmaha hay siya daa mecəmey-ray nga ndəhay nga Yesu da Jawpe a ləgdamata. ²⁴ Pepərek e saya, a wusam aa berney nga Sezere. Daa ngene, Kwerney ta zəltərwa səkway anga hay, ta jam anga hay masa fara fara la, ata makustakaya, fa səkwmata. ²⁵ *Piyer a wusey a way Kwerney. Masa anga fa mbəzey a way a na, Kwerney, ta', a car har, a regedey fa mey anga.

²⁶ Ama Piyer, ta', a sləkđada, a ləvar: «Lecey, yah na, ndaw anda akah.» ²⁷ Piyer faa guzlam ta Kwerney haa kasl ata ma wusam a palah-way. Fetede Piyer a hətfey ndəhay ga makustakaya da way Kwerney a. ²⁸ A ləvtar: «Akwar, ka səmra kwakwas nga *Jəwif hay ta təkə ndaw Jəwif sem nga ndəkwey a way ndəhay masa Jəwif hay ba hay, asaya, ta təkə sem kwa nga pəkey ta ata. Ama, Gazlavay ta wuzdiwa la, ya da nəka kwa waawa aa mazləbkaya, a da kaya hezey na, kəne ba. ²⁹ Da ray ngene, masa kah ma zəlyawa na, ya ta zlurey nga sawa daa ba. Ya wudəy ya səra ka zəlyawa na, kwara?»

³⁰ Kwerney a mbəđdara, a ləvar: «Anga kaa đar maakar, ta bərey maakar ngaa kwad anda keđe, ya fa dərey dāngay da way adaw. Daa ngene, ndaw daha a sawa a cakay adaw ta

zana fa vaw ma wedey ndëd-ndëd, ³¹ a lövya: “Kwerney, Gazlavay ta cënda medërey-dangay akah la. Fa sërfada masa kah ma jënta masa-viya hay heyey. ³² Anda kedë, slërey ndëhay aa berney nga Jawpe nga zëlwa ndaw mezëley *Simanᶅw masa mehëlmey Piyer. Anᶅa da way ndaw mezëley Simanᶅw ma këfda ambal, way anᶅa da mey-bëlay.” ³³ Wure nᶅene, ta’, ya slërey ndëhay fa kah nga nᶅëlmakawa kedë. Suse, maja kah ma sawa. Wure kedë na, ala tabiya makustakaya fa mey nga Gazlavay nga jëkey slëmay fa mey masa Bay Mahura ma vëldakawa nga wuzdandara.»

Piyer a wuzey Mey-maaya-mawiya nᶅada Kwerney ta ndëhay da way anᶅa

³⁴ Ta’, *Piyer a zlar mewuzey mey, a lövey: «Wure kedë ya sëra fara fara Gazlavay a weley ndëhay ta weley ba. ³⁵ Anda melëvey, ndaw ma nar ray a Gazlavay, ma key cek ta cëved e na, kwa anᶅa daa sëkway wura wura, Gazlavay a tëba la. ³⁶ Gazlavay ta slërdërwa mey anᶅa la a ndëhay *Israyel hay. Mey a na, ara *Mey-maaya-mawiya ma njadandakwar daa zazay ta fa Yesu *Këriste, Bay Mahura nga ndëhay tabiya.

³⁷ Ka sërmara cek ma key daa hwayak nga *Galile haa aa hwayak nga *Jude fa dëba ha masa *Jan-Baptis ma wuzey mey ta aa ma katar *baptem a ndëhay heyey, ba diya? ³⁸ Ka sërmara

na, Gazlavay ta wala Yesu, ndaw *Nezeret la, a vëlar Mesëfney anga ta gëdan anga. Yesu a, a pëkta hwayak hay mekele mekele, a katar maaya a ndëhay, a pëskatërwa ndëhay tabiya masa dasi har nga bay-malula, a mbëldata. A kata slëra hay a anda kedë na, maja Gazlavay aa ta anga.

³⁹ «Ala na, ndëhay masa ma hëtmara la ta dey ala, ya kam sede da ray cek hay masa anga ma kata tabiya da *Jeruzelem ta daa hwayak hay mekele mekele nga *Jëwif hay. Ta dërmara la fa hwadam mazlanjalakaya, a këdmara vagay.

⁴⁰ Ama nga dër maakar a, Gazlavay ta slëkfdërwa sem daa memëcey. Ta', a vëlar cëved nga wuzwa vaw a ndëhay. ⁴¹ A wuzwa vaw a na, ngada ndëhay tabiya ba, ama ngada ala, ndëhay masa aa ma walata ngeeme nga key sede da ray a. Ala na, ta zëmam cek la, ta sam cek la bama ta Yesu a fa dëba ha masa Gazlavay ma slëkfdërwa cay daa memëcey.

⁴² Gazlavay a lëvndar ya wuzdamatara mey anga a ndëhay, ya kam sede da ray a, ya lëvam, Yesu ara ndaw masa Gazlavay ma pa nga key sariya a ndëhay masa ta dey ta a ndëhay mamëctakaya.

⁴³ Ndëhay ma tëla mey nga Gazlavay tabiya taa guzlam la da ray Yesu a, a lëvam kwa waawa ma pa Yesu nga ndaw anga fara fara na, Gazlavay a mbëkdara mebërey anga la ta fa gëdan nga mezëley anga.»

Ndëhay masa Jëwif hay ba a hëtam Mesëfney

10:38 10.38 Lk 4.18; 13.16; Jan 3.2 **10:39** 10.39-40 3.15 **10:41** 10.41 1.4; Lk 24.30-31, 41-43; Jan 21.12-13 **10:42** 10.42 17.31; Rm 14.9; 2Tm 4.1; 1Pi 4.5 **10:43** 10.43 13.38; Jer 31.34

nga Gazlavay

⁴⁴ Daa masa *Piyer faa guzley dagay, *Mesëfney nga Gazlavay a pawa salay a ray ndëhay tabiya ma jëkam slëmay fa mey anga.

⁴⁵ Ndëhay *Jëwif hay ma tëba mey nga Yesu ma samawa ta ata Piyer fetede heyey a rëzlam ga, maja Gazlavay ta vëltar Mesëfney anga la a ray ndëhay masa Jëwif hay ba hay may. ⁴⁶ Ndëhay Jëwif hay a, a cëndamara ndëhay a faa guzlam ta mey hay mekele mekele masa ata ma sërmara ba, fa hëslmar ray a Gazlavay. Ta', Piyer a lëvey:

⁴⁷ «Wure kedë ndëhay kaa ta hëtam Mesëfney nga Gazlavay cay anda alëkwa may. Kaa ya gwakwa nga tëktakwa nga hëtey *baptem ta yam daw?» ⁴⁸ Da ray ngene, a lëvtar nga kamatar baptem ta mezëley nga Yesu *Këriste. Ta', aa cëfdamara Piyer nga njey ta ata ðar nekëdey.

11

Piyer aa guzley fa mey nga ndëhay nga Yesu da Jeruzelem

¹ Ndëhay meslërey nga Yesu ta mëlman hay daa mey nga Yesu masa daa hwayak nga *Jude, a cëndamara na, ndëhay masa *Jëwif hay ba ta tëbmara mey nga Gazlavay la may. ² Ta pas masa *Piyer ma vëhwa a *Jeruzelem na, Jëwif hay ma tëba mey nga Yesu a slam mey a ray a, ³ a lëvmar: «Ka mbëzey a way ndëhay masa Jëwif hay ba hay, masa mandawal manjar nga

sley, ka zëmam cek bama daa slam a na, kwara!»

⁴ Ta', Piyer a wuzdatara cek hay ma kam dëga nga mezley. A kadatara pal pal, a lëvtar:

⁵ «Yah daa berney nga Jawpe, ya fa dërey dangay a Gazlavay, daa ngene, ta', Gazlavay a wuzya cek. Ya hëtar cek daha, a pawa salay da gazlavay da vad a cakay adaw, cek aha anda gwedeere, cakay hay mëfad mabangadatakaya.

⁶ Ya nëkey dey maaya maaya a hwad a na, ya hëtey cek hay ta salay mëfad mëfad, cek hay nga ley hay, cek hay ma diyam ta hwad ta hwad, leñ diyan hay. ⁷ Ya cënda dëy ma lëvya: "Piyer, lecey, sley dëy nga cek hay a kedë, zëmey!" ⁸ Ama ya mbëdëdara, ya lëvar: "'A'a, Bay Gazlavay, nga menjey adaw, cek masa kwakwas ala ma tëka sem na, ya ta zëmey daa ba aran." ⁹ Day heyey, ta', aa guzlya saya, a lëvey: "Cek masa Gazlavay ma lëvey maaya nga zëmey na, ka da pada nga cek maaya ba na, këne ba."

¹⁰ «Cek a kedë a key dey maakar, fa dëba ha cek aha tabiya, ta', a vëhey aa slam a, a vad. ¹¹ Wure wure ngene, ndëhay maakar a wusmawa a way ndaw masa ala da hwad a. Ara ndaw daa berney nga Sezere daha ma slërdatërwa fa yah. ¹² *Mesëfney nga Gazlavay a lëvya: "Daw ta ata, ka da zlurey ba." Ta', ya diyam bama aa hwayak nga Sezere. Mëlma adaw hay maakwaw daa mey nga Yesu da Jawpe masa da cakay adaw fedë, ta', ya diyam bama. Ya wusam, ala tabiya ya mbëzam a way ndaw aha. ¹³ Ndaw a, a kadandara cek masa anga ma

hëtar da way anğa. A lëvndar *maslanj nga Bay Gazlavay da vad, ta wuzar vaw la, a lecey fa mey anğa, a lëvar: “Slërey ndëhay aa berney nga Jawpe nga ngëlwa ndaw mezëley *Simanjw, masa mehëlmey Piyer. ¹⁴ Anğa na, a wuzdakawa cëved ma da lëhdakwar ta ndëhay da way akah la.”

¹⁵ «Masa ya fa zlar ngaa guzltar na, Mesëfney nga Gazlavay a pawa salay a ray ata cëpa anda anğa ma pawa salay a ray ala ngeeme. ¹⁶ Daa ngene, ya sërfada mey nga Bay Mahura zleezle, ma lëvey: “*Janj a katar *baptem a ndëhay na, ta yam, ama akwar, ka hëtam baptem la ta Mesëfney nga Gazlavay.” ¹⁷ Gazlavay a vëltar Mesëfney anğa, anda anğa ma vëldandara Mesëfney a daa masa ala ma tëbmara mey nga Bay Mahura Yesu *Këriste. Anda kedë, yah na wa, nga tëka Gazlavay nga key cek masa aa ma wufey na!»

¹⁸ Masa ata ma cëndamara mey kedë la na, a mbëkdamara meyey-mey. Ta', a hëlmamara Gazlavay, a lëvam: «Kwa ngada ndëhay masa Jëwif hay ba hay na, fara fara Gazlavay ta wurtar cëved cay amba a mbëddamara menjey ata, a sëpmara Gazlavay ta mevel pal. Maja ngene, ata may, a hëtam heter mendëvey ba la.»

Mecëmey-ray nga ndëhay nga Yesu da Antiyaws

¹⁹ Ta pas masa ata ma këdmara Etiyen heyey vagay na, fa dëba ha, a zlamar nga sërdamata

banay ta ndëhay ma tëba mey nga Yesu. Ndëhay nga Yesu a, aa kwacam ray pal pal. Siya nga ndëhay a, a diyam kasl aa hwayak nga Fenisi, aa hwayak nga Sipëre, ta aa berney nga Antiyaws. A wuzam mey nga Gazlavay na, si a ndëhay *Jëwif hay gway. ²⁰ Ama ndëhay siya da wuzlah ndëhay maa kwacam ray heyey masa ndëhay Sipëre hay ta ndëhay Siren hay na, ta wusam la a Antiyaws. Fetede, ta wuzmatar *Mey-maaya-mawiya la da ray Bay Mahura Yesu *Këriste, a ndëhay masa Jëwif hay ba hay may. ²¹ Gëdan nga Bay Mahura aa ta ata. Maja ñgene, ndëhay ga a tëbmara mey anga, a sëpmara cëved anga.

²² Ndëhay daa *mecëmey-ray nga ndëhay nga Yesu da *Jeruzelem a cëdamara mey aha. Da ray ñgene, a slëram *Barnabas a Antiyaws. ²³⁻²⁴ Barnabas a na, anga ndaw maaya, marëhkaya ta *Mesëfney nga Gazlavay, fa pa Yesu nga ndaw anga fara fara. Masa anga ma wusey la a Antiyaws a na, a hëtar slëra masa Gazlavay ma ka da wuzlah ndëhay a ta fa maaya anga. Barnabas aa sëmey ga maja maaya nga Gazlavay a. Ta', a vëltar gëdan a ndëhay tabiya. A lëvtar: «Namar ray a Bay Mahura mandaw mandaw ta mevel akwar cëpa, ka da mbëkdamara ba.» Maja ñgene, ndëhay ga a tëbmara mey nga Bay Mahura.

²⁵ Fa dëba ha Barnabas, ta', a daw aa berney nga Tars, a sëpërwa *Sawl. ²⁶ Masa anga ma

hëtar la na, a ngëlërwa aa berney nga Antiyaws. Ta', a njam cew e mevey pal daa mecëmey-ray nga ndëhay nga Yesu da Antiyaws a. Ata faa sërkadam ndëhay ga fetede. Ara daa berney a ngene, ata ma zlamar nga zëlmata ndëhay nga Yesu «Këretiyen hay.»

²⁷ Daa ngene, ndëhay ma tëla mey nga Gazlavay siya a slëkdäm da Jeruzelem, a diyam a Antiyaws. ²⁸ Ndaw pal dasi ata daha mezëley Agabus. A lecey, a wuzda mey masa Mesëfney nga Gazlavay ma wuzdara, a lövey: «May mahura a key la fa bëla ndav.» Fara fara may a na, ta key la daa masa Këlawt aa daa bay. ²⁹ Masa anga ma lövtar anda kedë la na, ndëhay nga Yesu fetede a cëmdamara day ata. A wulkam maaya na, kwa waawa a slërwa cek tëde ta gëdan anga, nga jëney mëlman hay daa mecëmey-ray nga ndëhay nga Yesu daa hwayak nga *Jude. ³⁰ Ta', a kamara këne. Cek hay macakalakaya ha na, a slërdamara ta har ata Barnabas ta Sawl nga vëley a *bay-ray hay daa mecëmey-ray nga ndëhay nga Yesu da Jude.

12

Bay Herawt a sërdata banay ta ndëhay ma tëba mey nga Yesu

¹ Daa ngene, Bay *Herawt a zlar ma sërdata banay ta ndëhay mekele mekele daa *mecëmey-ray nga ndëhay nga Yesu. ² A këda *Jak ta dëlaw vagay. Jak a na, ara mëlman nga

*Jan. ³ Bay Herawt a nëka na, *Jëwif hay faa sëmam maja anga ma këda Jak vagay. Ta', a kërza *Piyer saya, a kërza aa fërsëne. A kërza Piyer na, daa ðar hay nga gwagway mezëley «*Gwagway nga peñ manjar cek ma hësla da hwad a.» ⁴ Ta', a lëvtar a sewje hay nga jëdmara. Sewje hay a, ata mëfad, mëfad dey mëfad a. Bay Herawt a, a wudëy nga kar sariya a Piyer meedey ndëhay tabiya fa dëba nga gwagway nga *Pak. ⁵ Anda këde, Piyer magërcakaya daa fërsëne, ama ndëhay daa mecëmey-ray nga ndëhay nga Yesu heyey fa dëram dangay a Gazlavay mandaw mandaw ta mevel pal maja anga.

Maslan nga Gazlavay da vad a badërwa Piyer daa fërsëne

⁶ Slam ma da wurwa amba Bay *Herawt a kar sariya a *Piyer na, ta tavad a ngene, Piyer majëwkaya ta calalaw hay cew manakaya da wuzlah sewje hay cew ma jëdmara heyey. Sewje hay mekele fa jëdmara mey-slam nga fërsëne he saya. ⁷ Ta', *maslan nga Bay Gazlavay da vad a sawa, slam daa way a, a wedëy përay! Maslan a, a wusa Piyer aa cakay, a slëkdada, a lëvar: «Slëkdëy fiyaw!» Masa maslan a faa guzlar na, calalaw hay heyey a kwiyam da har Piyer. ⁸ Maslan a, a lëvar: «Diya vaw akah, pata tarak akah hay a salay.» Piyer, ta', a ka anda maslan a ma lëvar. Maslan a lëvar saya: «Slëlha zana akah fa vaw, sëpya.» ⁹ Piyer aa da siya, a bamawa daa fërsëne kasl ambaw. Ama Piyer ta

səra cek masa maslan a ma kara ngene ara cek fara fara na, daa ba. A wulkey ara mesəfney ma kar. ¹⁰ Masa ata fa diyam na, a mbəkdamatərwa sewje hay ngeeme, a mbəkdamatərwa sewje hay nga dey cew e, a wusam fa mey-mbew nga bərey nga fərsəne masa ma bawa ngadaa berney. Mey-mbew e a wurey taava anga. Ta', a bamawa daa fərsəne he. A diyam taa cəved ma daw taa berney a. Fa dəba ha nekədey na, maslan nga Gazlavay a sem, a daw, a mbəkda Piyer fetede.

¹¹ Daa slam aha ngene, Piyer, a səra cek masa ma key ta anga na, ara cek fara fara. A ləvey: «Wure kede, ya səra fara fara ara Bay Gazlavay ma slərwa maslan anga, nga ləhdaya dasi har nga Herawt, asaya, daa cek maaya ba tabiya masa ndəhay *Jəwif hay ma wudam nga kamaya.»

¹² Masa Piyer ma səra cek aha ma key anda kede la na, ta', a daw a way *Mari, mamaŋ nga Jan-Mark. Ndəhay ga makustakaya fetede, fa dəräm danğay a Gazlavay. ¹³ Piyer a zəley fa mey-mbew, a kəda kweten *. Dam ma key sləra da wuzlah ata fetede daha mezəley Rawde. Ta', a sawa nga nəka ma kəda kweten e na, ara wa. ¹⁴ A wusey fa mey-mbew. Masa aa ma cənda ara dəy nga Piyer na, aa səmey ga ara mey ba. Kwa nga wura mey-mbew e na, ta wura daa ba, ama a hway ta ray ngada way fa ndəhay da way a heyey, a ləvtar: «Piyer malacakaya fa mey-

12:12 12.12 Jan-Mark: 12.25; 13.13; 15.37; Kwa 4.10 * **12:13**
12.13 kweten: parawal

mbew.» ¹⁵ Ndëhay kaa a mbëfdamara ngada dam aha, a lëvmar: «Malula fa kaka daw?» Ama anga fa lëvta, fa lëvta: «Fara fara ara anga.» Ndëhay a, a lëvam: «Da ara maslan anga kwa †.»

¹⁶ Ama Piyer, fa zëley, fa këfa kwetëj nga mey-mbew cënga, kwa ta mbëkda daa ba. Ta', a wurmara mey-mbew heyey. Masa ata ma hëtmara ara anga na, a rëzlam ga. ¹⁷ Piyer heyey, ta', a banğadatar har nga njam teete, ta', a kadatara mey da ray cek masa Bay Gazlavay ma ka nga badërwa daa fërsëne. A lëvta: «Kadamara mey këfe ngada *Jak ta ngada mëlman hay mekele daa *mecëmey-ray nga ndëhay nga Yesu.» Ta', a mbëkdata, a daw aa slam mekele.

¹⁸ Cay, slam ta', a wurey, sewje hay heyey a wuram mey hëbak a hëbak a, a sërmara nga key kwara ba. A lëvam: «Piyer a key na, kwara?»

¹⁹ Bay Herawt heyey, ta', a slërey ndëhay aa wura aa wura nga sëpmërwa Piyer e, ama ta hëtmërwa daa ba. Da ray ngene, Bay Herawt aa cëfdata sewje hay ma jëdmara Piyer heyey, ta', a lëvta a ndëhay mekele nga këdmata vagay. Fa dëba ha, ta', Bay Herawt a, a slëkdëy daa hwayak nga *Jude, a daw aa berney nga Sezere, a njawa fetëfe ðar nekëdëy.

Memëcey nga Bay Herawt

† **12:15** 12.15 maslan anga: Ndëhay Jëwif hay a wulkam maslan nga Gazlavay fa ndaw a fa ndaw a na, daha, fa jëða ndaw a ndaw a. Maslan a, a gwa a wuzwa vaw anda ndaw aha. Nëka Mt 18.10.

12:18 12.18-19 5.22-24

²⁰ Daa ηgene, Bay *Herawt mevel anġa fa cey a ray ndøhay daa berney ηga Tir ta ndøhay daa berney ηga Sidanw. Ndøhay daa berney hay a, a hødƧkam cek mezømey na, daa hwayak ηga Bay Herawt a. Da ray ηgene, a cømdamara døy ata, a søpam cøved ηga daw fa vødä. Maja ηgene, a vølam dala a Bølastus, madørlam mahura ηga Bay Herawt amba a høtam cøved ηga wusey fa Herawt ηga kar ambahw.

²¹ Masa pas ηga key ambahw a Bay Herawt a heyey ma wuswa cay na, Herawt a pawa zana ηga bay fa vaw, a daw, a njeý aa janġa anġa fa mey ηga ndøhay a, a zlar meeguzley. ²² Aa faa guzley na, ndøhay tabiya fetede a wudam, a løvam: «Maa guzley kaa na, ara Gazlavay, ba na, ndaw ba.» ²³ Wure wure ηgene, maslan ηga Gazlavay da vad a kødä Herawt a, maja anġa ma tøba ndøhay a ma høslmar ray, a pa ray anġa ηga Gazlavay. Ta', møtal hay a zømamara, fa døba ha, a møcey.

²⁴ Yaw, mey ηga Gazlavay na, fa daw fa mey, fa mey. Ndøhay masa ma tøba mey ηga Gazlavay a, fa søkmawa, a dey a, a dey a.

²⁵ Fa døba ha ata *Barnabas ta *Sawl ma ndøvdamara slæra ata da *Jeruzelem la na, a vøham aa berney ηga Antiyaws. A diyam bama ta ata Jan-Mark.

13

A walamata ata Barnabas ta Sawl

¹ Daa *mecëmey-ray nga ndëhay nga Yesu daa berney nga Antiyaws masa da Siri na, ndëhay ma tëla mey nga Gazlavay daha, asaya, ndëhay maa sërkadam mey nga Gazlavay daha. Ndëhay a na, ara ata *Barnabas, Simeyanjw masa ma pamar slëmay-wazlay «Matara», Lusiyus, ndaw Siren, Manayanjw masa ma gëlam ta Bay *Herawt daa slam a, lej *Sawl. ² Ta pas langar daha, ata fa dëram dangay a Gazlavay, fa kam *daliyam. Ta', *Mesëfney nga Gazlavay a lëvtar: «Pamatiwa ata Barnabas ta Sawl wal nga key slëra masa yah ma zëta maja.» ³ Anda kede, fa dëba ha masa ata ma ndëvdamara mekey daliyam ta medërey-dangay cay na, a pamatar har a ray ata Barnabas ta Sawl heyey, ta', a mbëkdamata nga diyam aa slëra ha.

Ata Barnabas ta Sawl daa hwayak nga Sipëre

⁴ Anda kede, *Mesëfney nga Gazlavay a slërdara ata *Barnabas ta *Sawl. A diyam aa berney nga Selesi. Fetede, a ndëkwam aa kwambiwal nga daw aa hwayak nga Sipëre masa da wuzlah bëlay. ⁵ A wusam aa berney nga Salamin daa hwayak nga Sipëre he. Fetede, a wuzdamara mey nga Gazlavay a ndëhay *Jëwif hay daa *way-mewuzey-mey nga Gazlavay a. Janj-Mark, aa da wuzlah ata nga jënta.

⁶ A pëkmara hwayak a tabiya haa kasl a wusam aa berney nga Pafaws. Fetede, a hëtfamar ndaw Jëwif mezëley Bar-Yesu. Anja fa key maazla hay ma sawa ta fa Gazlavay ba. A

mbërzley, a lëvey annga *ndaw ma tëla mey nga Gazlavay. ⁷ Bar-Yesu a, annga madërlam nga bay nga hwayak a. Bay a, mezëley Serziyas Pawlas, annga ndaw ta lëngesl. A zëltërwa ata Barnabas ta Sawl a way annga, maja a wudëy nga cëney mey nga Gazlavay fa ata. ⁸ Bar-Yesu, ndaw ma ka maazla ha, a zëlmara ta mey Gërek, Elimas. Ama Elimas na, a wudëy mey nga ata Barnabas ta Sawl ba. A sëpey cëved' amba a tëka bay a nga tëba mey nga Gazlavay.

⁹ Da ray ngene, Sawl, masa ata ma zëlmara ta mey Gërek Pawl, marëhkaya ta Mesëfney nga Gazlavay, a nëkfa ndaw aha, ¹⁰ a lëvar: «Kah ndaw membërzley! Kah, ndaw ma tëknata ndëhay tabiya! Kah, bëzey nga bay-malula! Kah, masa-gëra nga cek hay maaya tabiya! Slëra masa Bay Gazlavay ma ka na, ara slëra maaya ta cëved' e. Ama kah, ka fa sëpey cëved' mandaw mandaw nga nësa slëra ha! ¹¹ Ehe, wure kedë, Bay Gazlavay a da nëska, ka da wulfey. Haa ðar nekëdëy, ka fa da hëtar mewedëy nga pas daa ba.» Wure wure ngene, slam tabiya a tërey lëvanj fa mey annga, a hëtar dey saba. A sëpey ndaw nga ðada fa har. ¹² Bay heyey ma hëtar cek ma key anda kedë la na, a rëzley ga da ray mey nga Bay Mahura Yesu, ta', a tëba mey nga Gazlavay.

Ata Pawl ta Barnabas da Antiyaws daa hwayak nga Pisidi

¹³ Fa dëba ha, Pawl ta ndëhay ma lëgdamara a tëpam aa kwambiwal, a slëkdam daa berney

nga Pafaws. A təngam bəlay, a diyam a Perze masa daa hwayak nga Pamfili. Fetedə na, Jan-Mark a mbəkdata, a vəhwa a *Jeruzelem.

¹⁴ Ata na, a sləkdam daa berney nga Perze he, a diyam a Antiyaws daa hwayak nga Pisidi. Ta *pas meməskey-vaw, a diyam, a njam aa *way-mewuzey-mey nga Gazlavay fetede. ¹⁵ Daa way a, ndəhay a jəngamara dərewel nga *kwakwas nga Mawiz leŋ nga ndəhay ma təla mey. Fa dəba ha, *bay-ray hay daa way a, a sləram ndaw fa ata Pawl ta *Barnabas ngaa guzlar, a ləvtar: «Məlma ala hay, da akwar ta mey daha nga vəltar gədanə a ndəhay makustakaya keđe na, ka gwamara ngaa guzlam wure keđe.» ¹⁶ Pawl, ta', a sləkdey, a lecey, a baŋgada har aŋga, a zlar meeguzley, a ləvey:

«Akwar, ndəhay Israyel hay, ta akwar masa daa səkway nga Jəwif hay ba ma səpam mey nga Gazlavay, jəkfamaya sləmay. ¹⁷ Gazlavay masa ndəhay *Israyel hay ma namar ray na, ta walata papaŋ nga papa aləkwa hay la zleezle. Ta səkdata la ga daa masa ata daa hwayak nga *Ejip. Fa dəba ha, ta badatərwa la daa hwayak nga Ejip ta gədanə aŋga mahura. ¹⁸ A key mevey kwakwar məfad aŋga fa nəkfatar dey da wuzlah-leŋ. ¹⁹ Fa dəba ha, a paslata səkway hay maasala da *Kanaŋ cəpa, a vəldatara hwayak a, a ndəhay Israyel hay nga wamara. ²⁰ Mevey masa Israyel hay ata daa beke ta masa ata da

13:13 13.13 13.5; 15.38 **13:14** 13.14 17.2 **13:15** 13.15 15.21
13:17 13.17 Mab 1.7; Mew 5.15 **13:18** 13.18 Mab 16.35; Mesl
14.33-34; Mew 29.4 **13:19** 13.19 Mew 7.1; Jes 14.1

wuzlah-ley na, a key mevey temere mëfad ta kwakwar zlam.

«Fa dëba ha, a patar bay-ray hay nga jënta papaŋ nga papa alëkwa hay a, haa kasl fa *ndaw ma tëla mey nga Gazlavay mezëley Samiyel ma sawa. ²¹ Daa ŋgene, ta', aa cëfdam bay. Anda kedë, Gazlavay a vëltar *Sawl, bëzey nga Kis, daa sëkway nga Benjaminŋ nga key bay ata. A wa hwayak a, mevey kwakwar mëfad. ²² Ta', Gazlavay a bada Sawl daa bay, a patar *Davit nga bay ata. Gazlavay aa guzley da ray a, a lëvey: "Ya ta hëtey ndaw ma mbafaya la, ara Davit, bëzey nga Jese. A da key slëra tabiya masa yah ma wufey." ²³ Daa sëkway nga Davit e na, Gazlavay ta bawa ndaw pal la ma da lëhdata Israyel hay anda aa ma lëvey zleezle *. Ndaw aha na, ara Yesu. ²⁴ Wuskwaa Yesu a da zlar slëra anga na, *Jaŋ-Baptis ta wuzdatara la a ndëhay Israyel hay tabiya, a lëvtar: "Mbëfdamara menjey akwar, mbëkdamara mekey mebörey, hëtam *baptem." ²⁵ Mamba Jaŋ-Baptis a ndëvda slëra anga na, a lëvtar a ndëhay: "Ka wulkam yah na, wa? Yah na, ndaw masa akwar ma sëkwmara heyey ba. Ama jëkam slëmay, ndaw ma da sawa fa dëba adaw daha, a fënya, kwa ya wusa nga pëska zewed nga tarak anga ba."»

²⁶ Pawl a lëvtar saya: «Mëlma adaw hay,

13:20 13.20 NMH 2.16; 1Sam 3.20 **13:21** 13.21 1Sam 8.5, 19; 10.21; 11.15 **13:22** 13.22 1Sam 16.12; 13.14 * **13:23** 13.23 Gazlavay ta lëvar la a Davit, ndaw pal daa sëkway anga a bawa la nga lëhdata Israyel hay, a da wey nga sëmataw. Nëka 2Sam 7.11-16. **13:23** 13.23 Iz 11.1; Rm 1.3; CWJ 5.5 **13:24** 13.24 Lk 3.3 **13:25** 13.25 Lk 3.15-16

akwar masa daa səkway nga *Abëraham, ta masa daa səkway nga *Jëwif hay ba ma namar ray a Gazlavay, Gazlavay ta slërdandakwara *Mey-maaya-mawiya la ngada alëkwa amba a lëhdandakwar daa mebörey. ²⁷ Fara fara, ndëhay da Jeruzelem ta bay-ray ata hay ta sërmara Yesu ara wa na, daa ba. Mey nga ndëhay ma tëla mey nga Gazlavay masa ata ma jangamara mandaw mandaw ta pas memëskeyvaw na, ta cëndamara daa ba may. Ama ta pas masa ata ma kamar sariya a Yesu nga këdey vagay na, ta kamara la anda mey a ma lövey.

²⁸ Kwa ta hëtam mey fa anga tëde nga kar sariya nga këdey vagay na, daa ba. Ta ngene he cëpa, ta', a kamar ambahw a Pilat nga këda vagay.

²⁹ Masa ata ma kamara cay tabiya anda dërewel nga Gazlavay maa guzley da ray Yesu a na, ta', a bërngadamërwa da ray hwadam, a pëshamara aa cëvay. ³⁰ Ama Gazlavay ta slëkfdädërwa sem daa memëcey.

³¹ Yesu ta wuztar vaw la a ndëhay dër weewe, ndëhay masa zleezle ata ma pëkam bama daa hwayak nga *Galile haa kasl a Jeruzelem. Wure këde, ndëhay a fa kam sede da ray a fa mey nga Israyel hay.

³² «Ala may, ya fa wuzdamakwara mey maaya da ray cek masa Gazlavay ma lövtar zleezle a papaŋ nga papa alëkwa hay a katara la heyey.

³³ Wure këde Gazlavay ta kandakwara cek aha la ngada alëkwa, böz ata hay, ta fa maslëkfdawa

nga Yesu daa memëcey. Anğa letek ta mey mawuzlalakaya daa *Pësam cew ma lëvey:

“Kah na, Bëzey adaw,

dëga tasana yah Papakw.”

³⁴ Yaw, Gazlavay ta slëkđadërwa la daa memëcey, amba kwa a zey ba sëlak. Zleezle Gazlavay ta lëvey la:

“Ya pëskwar mey la, anda yah ma lëvar a Davit.

Fara fara, ya kakwara cek aha la.”

³⁵ Maja ngene, mawuzlalakaya daa đerewel mekele saya, a lëvey:

“Ndaw ma ka slëra akah na,

ka fa da mbëkda nga zey daa cëvay daa ba sëlak.”

³⁶ Davit e, daa masa anğa ta dey na, fa key slëra anda Gazlavay ma wudëy. Ta’, a mëcey, a pëshamara aa cëvay a cakay papan nga papaha hay, vaw anğa na, ta zey sem. ³⁷ Ama ndaw

masa Gazlavay ma slëkđadërwa daa memëcey na, ta zey daa ba. ³⁸ Mëlma adaw hay, si

ka sëpmara fara fara, ala fa wuzdamakwara, Gazlavay a mbëkdatara mebërey nga ndëhay na, ta fa Yesu. Gazlavay ta mbëkdakwara mebërey akwar maja akwar ma sëpmara kwakwas nga Mawiz na, daa ba. ³⁹ Ama kwa waawa ma pa

Yesu nga ndaw anğa fara fara na, Gazlavay ta mbëkdara mebërey anğa sem. ⁴⁰ Maja ngene,

wam vaw fa mey nga ndëhay ma tëla mey hay zleezle ma kadamara, amba cek masa ata ma

kadamara ha a wusfakwar ba. Ndëhay a, a lëvam:

⁴¹ “Akwar ndëhay ma rësmara mey nga Gazlavay, nëkmara!

Ka da rëzlam, fa dëba ha, ka daa zëdam,
maja yah, Bay Gazlavay,

ya da key slëra mahura ta pas masa akwar ta dey kede.

Kwa ndaw ta wuzdakwara mey da ray slëra ha la na,

akwar fa da tëbmara daa ba.”»

⁴² Masa ata Pawl ta Barnabas heyey ma bamawa daa way-mewuzey-mey nga Gazlavay la na, ndëhay a, a lëvmatar nga vëhmawa ta pas memëskey-vaw mekele ma da sawa, amba aa guzlmatar da ray mey a saya. ⁴³ Fa dëba ha ndëhay maa waham ray cay na, ndëhay ga ta diyam la asi ata Pawl ta Barnabas. Ma diyam a na, ara Jëwif hay ta ndëhay siya hay ma mbëzam nga sëpey kwakwas nga Jëwif hay. Daa mafay ata ta ndëhay a na, ata Pawl ta Barnabas a vëlmatar gëdan amba a njam mandaw mandaw daa maaya nga Gazlavay.

⁴⁴ Masa pas memëskey-vaw mekele heyey ma wuswa cay na, har-gëdan nga ndëhay daa berney a, a kusam nga cëney mey da ray Bay Mahura Yesu. ⁴⁵ Ama Jëwif hay a nëkmata ndëhay ga makustakaya fetede na, sëlej a katar.

A cëdmara Pawl, a wudam mey anga ba. ⁴⁶ Ata Pawl ta Barnabas heyey ta’, aa guzlmatar ta mandërzay daa dey daa ba, a lëvmatar: «Teesed na, anja si cëma ya wuzdamakwara mey nga

Gazlavay ngada akwar Jëwif hay d'agay. Ama, ka tëbmara mey a ba. Anda kedë akwar fa wuzdamara, akwar tëdë nga njam da vad ta Gazlavay nga sërmataw ba. Da ray ngene, ya mbëkdamakwar, ya diyam fa ndëhay mekele masa Jëwif hay ba. ⁴⁷ Ehe, Bay Gazlavay ta vëlndar *mewey anja la, a lëvey:

“Ya ta paka la nga wedey fa mey nga ndëhay masa Jëwif hay ba hay,

amba ka wuzdatara a ndëhay tabiya da bëla ya da lëhdata na, kwara.”»

⁴⁸ Ndëhay masa Jëwif hay ba ma cëndamara mey a na, aa sëmam ga. Aa hëmdamara mey nga Bay Gazlavay. Ndëhay masa Gazlavay ma walata la nga hëtey heter mendëvey ba na, a tëbmara mey nga Yesu.

⁴⁹ Anda kedë, ndëhay fa wuzdamara mey nga Bay Gazlavay kwa daa wura daa wura daa hwayak a ngene. ⁵⁰ Ama Jëwif hay da Antiyaws a hëldamata ngusay masa-zleley hay ma sëpa kwakwas nga Jëwif hay len ndëhay mahura hay daa berney a, nga sërdamata banay ta ata Pawl ta Barnabas. A bëlmatërwa daa hwayak ata. ⁵¹ Ata Pawl ta Barnabas, a raramara lagwada

fa salay ata hay †. Ta', a diyam aa berney nga Ikwaniyum. ⁵² Ama ndëhay ma sëpa cëved nga Yesu da Antiyaws a na, a njam daa meesëmey fara fara, ata marëhtakaya ta *Mesëfney nga Gazlavay.

14

Ata Pawl ta Barnabas a wuzam mey nga Gazlavay da Ikwaniyum

¹ Ata Pawl ta *Barnabas a wusam aa berney nga Ikwaniyum. A diyam aa *way-mewuzey-mey nga Gazlavay fetede anda ata ma diyam da Antiyaws. A wuzmatar mey da ray Yesu a ndëhay maaya maaya haa ndëhay masa *Jëwif hay ta ndëhay masa Jëwif hay ba hay ga fetede, a tëbmara mey a. ² Ama Jëwif hay siya a gëmam nga tëbmara mey a ba. Anda kefe, a hëldamata ndëhay masa Jëwif hay ba hay nga wulkam maaya ba da ray ndëhay ma tëba mey nga Yesu. ³ Ta ñgene he cëpa, ata Pawl ta Barnabas ta njam la ga da Ikwaniyum a cënga. A wuzam mey da ray Bay Mahura ta mandërzay daa dey ba. A kam sede da ray Gazlavay, aa

† **13:51** 13.51 raramara lagwada fa salay ata hay: Da Jëwif hay fa pëkam daa hwayak nga Jëwif hay ba hay na, a raramara lagwada fa salay ata hay lej fa zana ata hay maja a wulkam lagwada ha a da zlëfta. Yesu a lëvtar a gula anga hay, da ndëhay daa berney a tëbmara mey ata da ray anga ba na, nga raramara lagwada fa salay ata hay kënë. Nëka Mt 10.14; Lk 9.5. Anda kefe, ata Pawl ta Barnabas a wuzdamatara a ndëhay daa berney a na, ata ta meberëy, mey nga ata Pawl ta Barnabas da hwaɗ a daa saba.

guzlam da ray maaya anga. Bay Gazlavay a wuzdërwa mey ata na, ara mey fara fara, a vëltar gëdanj nga key maazla hay ma rëzla ndaw. ⁴Ta', ndëhay daa berney a, a wunkam cew maja mey a. Siya hay a tëbam mewulkey nga Jëwif hay, siya hay may a tëbam mewulkey nga ndëhay meslërey a.

⁵Daa ðar hay a ngene, ndëhay Jëwif hay ta ndëhay masa Jëwif hay ba hay leñ bay ata hay na, a cëmdamara ðay ata pal. A wudam nga sërdamata banay ta ata Pawl ta Barnabas, a wudam ngaa zakamata ta anywa vagay. ⁶Masa ndëhay meslërey cew keðe ma cëndamara mey a la na, a hwam da Ikwaniyum, a diyam ngadaa berney nga Listëra, ngadaa berney nga Derbe masa daa hwayak nga Likwani, leñ aa slala hay mekele mekele daa hwayak a. ⁷Feteðe may, ta wuzam *Mey-maaya-mawiya la.

Ata Pawl ta Barnabas a wuzam mey nga Gazlavay da Listëra

⁸Da Listëra, ndaw daha maahëlbakaya dëga nga mayawa anga, a gwa ma daw ba. ⁹Aa fa jëkey slëmay fa mey masa Pawl maa guzlda. Pawl a nëkfa, a sëra ndaw a fa tëba mey nga Yesu, a gwa a hëtar salay anga la. ¹⁰Pawl aa guzlar ta gëdanj, a lëvar: «Slëkðey, lecey ðeñ! ta salay akah!» Ndaw a, ta', a jëvey, a zlar ma daw ta salay anga.

¹¹Ndëhay a hëtmär cek masa Pawl ma ka, a zlamar nga wudey ta mey ata Likwani, a

lëvam: «Kuley hay ta samawa la fa alëkwa, a tëram anda ndëhay.»¹² A pamata ata Pawl ta *Barnabas nga kuley hay, ta', a zëlmara Barnabas *Zus* ta mezëley nga kuley ata. A zëlmara Pawl may Hermes † maja ara Pawl maa guzltar.¹³ Way nga kuley mezëley Zus aa gweegwe ta mey-slam nga berney a. Ta', ndaw ma ta kuley a, a handawa gusan hay ta meefekwey hay fa mey-slam nga way nga kuley a, amba a tamata ata Barnabas ta Pawl anda kuley ata hay.

¹⁴ Ama masa ata Barnabas ta Pawl ma cëndamara mey a kedë la na, a ngërmata zana ata hay, a hwam a wuzlah ndëhay a ta mewudey, a lëvam:¹⁵ «Haya! Akwar ndëhay kedë, ka kam kedë na, sëkway nga me? Ala na, ndëhay anda akwar, ba diya? Ya samawa fedë nga wuzmakwar *Mey-maaya-mawiya. Ya fa lëvmakwar, mbëkdamara metey kuley hay masa ma gwa nga jënkwar ba ngene. Mbëdmawa dey fa Gazlavay, ndaw masa anga daha ta dey nga sërmataw, ma lëma slam da vad ta cek hay da hwad a, ma lëma slam da hwayak ta cek hay da hwad a, ara anga ma ka bëlay ta cek hay da hwad a.¹⁶ Zleezle na, a mbëkdata ndëhay da bëla tabiya masa *Jëwif hay ba hay nga sëpam cëved anda ata ma wudam.¹⁷ Ta ngene

14:11 14.11 28.6 * **14:12** 14.12 Zus: Ndëhay Gërek hay na, kuley ata hay mekele mekele daha. Zus ara kuley mahura da ray kuley hay siya hay. † **14:12** 14.12 Hermes: Hermes ara kuley masa ma tëla mey nga Zus ta nga kuley hay siya hay. **14:13** 14.13-15 10.25-26; Dan 2.46 **14:15** 14.15 Mab 20.11; 1Kwr 8.4-6 **14:16** 14.16 17.30

he çëpa, Gazlavay fa wuzdërwa gëdanj anğa da wuzlah ata mandaw mandaw çënga ta fa maaya anğa masa anğa ma ka. Anğa fa pakwar var, fa vëlkwar cek mezëmey fa mevey a fa mevey a anda akwar ma wudam, fa rëhdakwar ta cek mezëmey, faa sëmdukwar ga.»

¹⁸ Kwa ata maa guzlmatar la anda kefe na, ata Barnabas ta Pawl a tëkmata ndëhay a ta banay nga mbëkdamara metey kuley a.

¹⁹ Fa dëba ha, Jëwif hay ma samawa da Antiyaws masa daa hwayak nga Pisidi, lej Jëwif hay ma samawa da Ikwaniyum, a hëldamata ndëhay daa berney nga Listëra ngaa zakamara Pawl ta anğwa vagay. Ta', aa zakamara, a dafamara la daa berney a ngada palah maja a wulkam anğa ta mëcey sem. ²⁰ Ama ndëhay ma tëba mey nga Yesu na, a kusam a cakay a. Pawl heyey, ta', a slëkdey, a vëhwa aa berney a.

Ata Pawl ta Barnabas a vëhmawa a Antiyaws masa da Siri

Pepërek e, Pawl, ta', a diyam ta Barnabas aa berney nga Derbe. ²¹ A wuzam *Mey-maaya-mawiya da Derbe he. Ndëhay ga fetede a tëbmara mey nga Yesu. Ta', ata Pawl ta *Barnabas a vëham aa berney nga Listëra, fa dëba ha, a vëham aa berney nga Ikwaniyum, lej a Antiyaws masa daa hwayak nga Pisidi. ²² Daa berney hay a, a vëlmatar gëdanj a ndëhay ma tëba mey nga Yesu fetede nga jaram maaya maaya daa çëved nga Yesu. A lëvmatar: «Si

ya sërkwā banay ga amba ya mbëzkwa aa slam masa Gazlavay fa wey da hwađ a.» ²³ Daa mecëmey-ray hay nga ndëhay nga Yesu tabiya na, a walam ndëhay nga key *bay-ray hay. Masa ata ma walamata cay na, a kam *daliyam, a dëram dangay a Gazlavay maja ata. Ta', ata Pawl ta Barnabas a vëldamata ndëhay a, a har Bay Mahura masa ata ma pamara nga ndaw ata fara fara, amba a jëđta.

²⁴ A diyam ta daa hwayak nga Pisidi, a wusam aa hwayak nga Pamfili. ²⁵ Da Pamfili a na, ngeeme, a wuzam mey nga Gazlavay daa berney nga Perze, fa dëba ha a diyam a wuzam mey daa berney nga Ataliya. ²⁶ Da Ataliya ha na, a diyam ta kwambiwā a Antiyaws masa daa hwayak nga Siri. Ara da Antiyaws a zleezle ndëhay nga Yesu fetedë ma dëram dangay maja ata Pawl ta Barnabas amba Gazlavay a pëstar mey nga key slëra anga, slëra masa wure kedë ata ta kamara cay.

²⁷ Masa ata ma wusam a Antiyaws a la na, a kusmata ndëhay daa *mecëmey-ray nga ndëhay nga Yesu fetedë. A kadamatara cek hay tabiya masa Gazlavay ma ka ta ata. Asaya, a wuzdamatara cek hay masa Gazlavay ma ka nga wurtara cëved ngada ndëhay masa *Jëwif hay ba hay amba a pamara Yesu nga ndaw ata fara fara. ²⁸ Ata Pawl ta Barnabas ta njam la ga fetedë ta ndëhay ma tëba mey nga Yesu.

15

Ndøhay nga Yesu a kusam da Jeruzelem

¹ Ndøhay siya hay a samawa daa hwayak nga *Jude ngadaa berney nga Antiyaws masa da Siri, aa sarkadamata mølman hay daa mey nga Yesu, a løvmatar: «Da akwar ma tøbmara *mesley mandawal anda *kwakwas nga Mawiz ma lövey daa ba na, Gazlavay fa da löhdakwar daa mebørey daa ba may.» ² Ata Pawl ta *Barnabas na, ta tøbmara mey a daa ba. Ta', a kam yawa ga ta ndøhay a da ray mey a. Mølma ata hay daa mey nga Yesu da Antiyaws heyey, a walamata ata Pawl ta Barnabas leñ ndøhay mekele da wuzlah ata, amba a diyam a *Jeruzelem ngaa guzlwa ta ndøhay meslørey hay, ta *bay-ray hay daa *mecømey-ray nga ndøhay nga Yesu da ray mey a.

³ Da ray ngene, ndøhay daa mecømey-ray da Antiyaws a, a vølmatar cek hay nga jønta daa madaw ata a Jeruzelem. Ndøhay a, a diyam taa hwayak nga Fenisi leñ taa hwayak nga *Samari, fa diyam ta meeguzley da ray ndøhay masa *Jøwif hay ba hay, a løvam ata ta mbøkdamara mekey mebørey sem, a tøbam mey nga Yesu døba. Da ray ngene, masa mølma ata hay daa mey nga Yesu tabiya fetede ma cøndamara na, aa sømam ga. ⁴ A wusam a Jeruzelem na, ndøhay daa mecømey-ray nga ndøhay nga Yesu, ta bay-ray hay, leñ ndøhay meslørey nga Yesu a tøbmata ta meesømey. Ata Pawl ta Barnabas a wuzdamatara cek hay tabiya masa Gazlavay ma

ka ta fa ata. ⁵ Ama ndëhay *Fariza hay siya ma tëba mey nga Yesu na, a slëkdfam, a lëvam: «Ndëhay masa Jëwif hay ba hay na, si a tëbmara nga sley mandawal, si ya lëvmatar nga sëpam kwakwas nga Mawiz.»

⁶ Ndëhay meslërey a, ta bay-ray hay a, a kusam tabiya da slam a nga nëkey mey a. ⁷ Masa ata fa kam yawa ga da ray mey a na, *Piyer ta', a slëkdfey, a lëvey: «Mëlma adaw hay, ka sërmara zleezle Gazlavay a walaya da wuzlah akwar na, nga wuzey *Mey-maaya-mawiya a ndëhay masa Jëwif hay ba hay, amba a cëndamara, a tëbmara mey nga Yesu. ⁸ Gazlavay na, ara ndaw ma sëra mevel nga ndëhay tabiya. Annga ma vëltar Mesëfney annga la a ndëhay masa Jëwif hay ba hay anda aa ma vëldandakwara may. Anda kede, fa wuzdërwa, annga fa tëbta ndëhay a.

⁹ Gazlavay ta wunkandakwar ta ndëhay masa Jëwif hay ba hay na, daa ba. Ta përtara mevel ata la, maja ata ma tëbmara mey nga Yesu.

¹⁰ Kaa wure kede, ka jadamara Gazlavay na, maja me? Ka wudam ka tëkmatar dëy a ndëhay ma tëba mey nga Yesu nga sëpey kwakwas nga Mawiz na, maja me? Kwa papan nga papa alëkwa hay, kwa alëkwa, ya gwakwa nga sëpkwa kwakwas a tabiya ba! ¹¹ Sasëkar jak, ya fa sërkwä Gazlavay a lëhdandakwar na, ta fa maaya nga Bay Mahura Yesu, letek ta ndëhay Jëwif hay ba hay may!»

¹² Wure ngene, ndëhay makustakaya tabiya

fetede a njam teete, a jëkam slëmay fa ata Barnabas ta Pawl. A wuzdamatara mey da ray maazla hay tabiya ma rëzla ndaw masa Gazlavay ma vëltar gëdan nga ka da wuzlah ndëhay Jëwif hay ba hay. ¹³ Masa ata ma ndëvdamara mey ata cay na, *Jak a zlar meeguzley may, a lëvey: «Mëlma adaw hay, jëkam slëmay! ¹⁴ Wure kedë *Simanjw Piyer ta kadandakwara mey da ray pas masa Gazlavay ma zlar nga nëkfatar dey fa ndëhay Jëwif hay ba hay la. Dëga ta pas ngene a weley ndëhay da wuzlah ata nga tërey ndëhay anga hay. ¹⁵ Mey a, aa letek ta mey nga ndëhay ma tëla mey nga Gazlavay mawuzlalakaya daa dërewel nga Gazlavay, ma lëvey:

¹⁶ Bay Gazlavay a lëvey:

“Way nga *Davit * ta bözley sem.

Fa dëba ha, ya vëhwa la,

ya lëma way a † la,

ya lacada aa slam a.

¹⁷ Anda kedë, ndëhay siya a sëpmaya la, yah Bay Gazlavay,
kwa ndëhay daa hwayak hay wura wura tabiya,
masa yah ma zëltä nga key ndëhay adaw hay na,
a sëpmaya la.

15:12 15.12 2.22 * **15:16** 15.16 Way nga Davit: Aa guzley da ray sëkway nga Davit, da daa ba, da ray aa ma wey da ray Israyel.

† **15:16** 15.16 ya lëma way a: Masa Gazlavay ma lëvey a lëma way nga Davit e la na, ara mey-menjey da ray maslëkdäwa nga Yesu daa memëcey, ta da ray metëpey anga a vad nga key Bay Mahura nga sëkway hay tabiya da bëla nga sërmataw. **15:16** 15.16-18 Am 9.11-12; Iz 45.21

Ehe, Bay Gazlavay a lëvey anda keđe.

A key cek hay anda keđe na,

ara cek hay masa ¹⁸ aa ma wufey nga wuzdatërwa dëga zleezle.”»

¹⁹ Jak a lëvtar saya: «Maja mey a keđe, ya wulkey maaya na, ndëhay Jëwif hay ba hay ma mbëdëmawa dey fa Gazlavay na, ya sërdamatakwa banay ba. ²⁰ Ama, wuzlalamatakwa leeter, ya lëvmatakwa a da zëmam aslaw nga kuley nga zlëbta ba, a da lam vaw saw ba, a da zëmam aslaw nga cek metërdëy ta tërdëy ba, asaya, a da zëmam mambaz ba.

²¹ Maja dëga zleezle haa wure keđe na, fa wuzam mey da ray kwakwas nga Mawiz da slala hay tabiya, asaya, fa janğamara mey a daa way hay mewuzey mey nga Gazlavay ta *pas memëskeyvaw.»

A slërmatar leeter a ndëhay nga Yesu masa Jëwif hay ba hay

²² Masa *Jak ma ndëvda mey anğa la na, ndëhay meslërey, ta *bay-ray hay, leŋ ndëhay daa *mecëmey-ray nga ndëhay nga Yesu tabiya, a cëmdamara d'ay ata. Ta', a walam ndëhay da wuzlah ata, amba a slërdamata aa berney nga Antiyaws ta ata Pawl ta *Barnabas. A walam na, Jud ma zëlmara Barsabas, leŋ Silas. Ata cewete faa hëmdamata da wuzlah mëlmanğ hay fetede.

15:19 15.19 Gal 5.3 **15:20** 15.20 15.29; 21.25; aslaw: 1Kwr 8.1-13; 10.23-33; meley-vaw saw: Lev 18.6-18; aslaw nga cek metërdëy ta tërdëy: Lev 17.15; mambaz: Lev 17.10-14 **15:21** 15.21 13.15

²³ A wuzlalamatar leeter a har. Daa leeter e, a løvam:

«Ara ala, mølmakw akwar hay masa ndøhay meslørey nga Yesu, ta bay-ray hay nga mecømey-ray nga ndøhay nga Yesu ma wuzlalamakwara leeter kedø.

Akwar masa Jøwif hay ba hay, ma tøba mey nga Yesu da Antiyaws, daa hwayak nga Siri, lej daa hwayak nga Silisi, ya camakwar har.

²⁴ Ya cøndamara ndøhay da wuzlah ala hay ta diyam la fa akwar. A høbmakwar ray, a mbøfdamakwara lengesl ta mey ata hay. Ama ara ala ma slørdamata ba. ²⁵ Da ray ngene, ya cømdamara døy ala pal, ya kam maday da ray mey a, ta', ya walam ndøhay amba ya slørdamata fa akwar. A diyam ta ata Pawl ta Barnabas ndøhay masa ala ma wudmata kalah. ²⁶ Ata Pawl ta Barnabas a na, ara ndøhay masa ma vøldamara ray ata sem nga key sløra nga Bay aløkwa Mahura Yesu *Køriste. ²⁷ Da ray ngene, ya slørmakwar Jud ta Silas, amba a wuzdamakwara mey a letek anda ala ma wuzlalamakwara kedø. ²⁸ Maja ta mbafar la a *Mesøfney nga Gazlavay lej ngada ala, amba ya vølmakwar *mewey mekele saba, si mewey hay masa ala ma wuzlalamakwara kedø gway. Ehe, ala fa løvmakwar: ²⁹ ka da zømam aslaw nga kuley ba, ka da zømam mambaz ba, ka da zømam aslaw metørdøey ta tørdøey ba, ka da lam vaw

saw ba. Da akwar ta tøkмата ray akwar hay la fa cek hay a kede na, akwar ta kam maaya la.

Gazlavay nga njadandakwar daa zazay anga.»

³⁰ Ta', a mbëkdamata ndëhay masa ata ma walamata nga slërey heyey nga diyam aa berney nga Antiyaws. Masa ata ma wusam la na, ta', a kumata ndëhay daa mecëmey-ray nga ndëhay nga Yesu fetede, a vëldamatara leeter heyey.

³¹ Ndëhay nga Yesu fetede a janğamara leeter e, aa sëmam ga da ray a, mey da hwad a, a vëltar gëdan. ³² Ata Jud ta Silas heyey na, ata ndëhay ma tëla mey nga Gazlavay. Aa guzlmatar mey hay ga a mëlman hay daa mey nga Yesu. A vëlmatar gëdan amba a njam daa cëved nga Yesu. ³³ Ta', a njamawa nekëdey fetede. Fa dëba ha, a wudam nga vëhmawa fa ndëhay ma slërdamata heyey. Da ray ngene, mëlma ata hay fetede heyey, a lëvmatar: «Diyam ta zazay. Ka camatar har a ndëhay ma slërdamakurwa may.»

[³⁴] †

³⁵ Ata Pawl ta Barnabas na, a njamawa da Antiyaws a. Ata ta ndëhay mekele ga, faa sërkadamata ndëhay, fa wuzam *Mey-maayamawiya nga Bay Mahura.

Ata Pawl ta Barnabas a wudkam day

³⁶ Fa dëba ha nekëdey, Pawl a lëvar a *Barnabas: «Nakwa la fa mëlma alëkwa hay daa mey nga Yesu daa berney hay mekele mekele masa

15:32 15.32 11.23, 27 † **15:34** 15.34 Daa dërewel siya hay a lëvam: «Silas na, ta' a njawa fetede. Jud na, a vëhey taava anga.»

aløkwa ma wuzmatakwar mey nga Bay Mahura zleezle, amba ya nøkakurwa menjey ata na, aa kwara.» ³⁷ Barnabas na, a wudfey a ngøla Jan-Mark asi ata. ³⁸ Ama Pawl a tøba ba, maja Jan-Mark a, ta mbøkdatørwa la daa hwayak nga Pamfili. A mbøkdatørwa na, daa masa sløra ata, ta ndøvey daa ba araŋ. ³⁹ Ata Pawl ta Barnabas a kam yawa ga. Ta', a wudkam ðay. Da ray ngene, Barnabas a ngøla Jan-Mark, a diyam cew e, a tøngam ta kwambiwal aa hwayak da wuzlah bølay mezøley Sipøre. ⁴⁰ Ama Pawl na, a ngøla Silas may. Mølma ata hay daa mey nga Yesu fetede a døram dan gay a Gazlavay maja ata, amba Gazlavay a pøstar mey. Ata Pawl ta Silas, ta', a diyam. ⁴¹ A diyam a slala hay mekele mekele daa hwayak nga Siri len daa hwayak nga Silisi. A vølmatar gødan a ndøhay daa mecømey-ray hay nga Yesu fetede.

16

Timawte a lögdata ata Pawl ta Silas

¹ Fa døba ha, Pawl a daw aa berney nga Derbe, asaya, a daw aa berney nga Listøra. Fetede, ndaw ma tøba mey nga Yesu daha mezøley Timawte. Mamaha dam *Jøwif ma tøba mey nga Yesu, ama papaha na, ndaw Gørek.

² Mølman hay daa mey nga Yesu da Listøra, ta daa berney nga Ikwaniyum faa hømdamara.

³ Pawl a wudfey Timawte a lögda aa sløra

annga, ta', a ngøla. A slara mandawal maja Jøwif hay da slala hay fetede na, a særmara papaha ara ndaw Gørek. ⁴ A diyam, a pøkam aa berney hay mekele mekele. Daa berney hay a na, a kadamatara mey majøwkaya nga ndøhay meslærey, ta nga *bay-ray hay nga ndøhay nga Yesu da *Jeruzelem heyey ngada ndøhay ma tøba mey nga Yesu fetede. A løvmatar nga tøbmara mey a. ⁵ Da ray ngene, ndøhay daa *mecømey-ray nga ndøhay nga Yesu a høtam gødanj nga tøbey mey nga Yesu ma føna ma føna. Fa ðar a, fa ðar a, ndøhay fa søkmawa.

Gazlavay a wuzar cek a Pawl da Tørwæs

⁶ Fa døba ha, ata Pawl ta ndøhay ma løgdamara a wuðam a diyam nga wuzey mey nga Gazlavay daa hwayak nga Azi, ama *Mesøfney nga Gazlavay, a vøltar cøved ba. Da ray ngene, a diyam taa cøved ma daw ta daa hwayak nga Førizi, lej taa cøved ma daw ta daa hwayak nga Galati. ⁷ Masa ata ma wusam gweegwe ta hwayak nga Misi la na, a søpam cøved nga daw aa hwayak nga Bitini, ama Mesøfney nga Yesu a vøltar cøved ba. ⁸ Ta', a diyam taa hwayak nga Misi, a wusam aa berney nga Tørwæs da mey-bølay. ⁹ Ta tavað, Gazlavay a wuzar cek a Pawl. Pawl a høtar ndaw Masadøwan daha malacakaya, ndaw aha fa kar ambahw, a løvar: «Sawa a Masadøwan amba ka jønndar.» ¹⁰ Fa døba ha masa Gazlavay ma wuzdara cek aha cay a Pawl na, wure ngene,

ya sëpam * cëved nga tëngëy ta kwambiwäl a Masadëwan, maja ya sërmara ara Gazlavay ma zëldar, amba ya wuzmatar Mey-maaya-mawiya a ndëhay daa hwayak a.

Lidi a tëba mey nga Bay Mahura da Fëlepi

¹¹ Da Tërwas na, ya tëpam aa kwambiwäl, ya diyam kasl aa hwayak da wuzlah bëlay mezëley Samawtëras. Pepërek e, ya tëngam aa berney nga Niyapawlis. Ya pam salay. ¹² Ta', ya diyam ta salay aa berney nga Fëlepi masa berney mahura daa hwayak nga Masadëwan. Berney nga Fëlepi a na, ara berney masa Rawma hay ma wamara †. Ta', ya njam daa berney a, dar nekëdey.

¹³ Ta *pas memëskey-vaw, ta', ya bamawa daa berney a, ya diyam a mey wayam daha, maja ya wulkam da ya hëtfam slam medërey-dangay nga *Jëwif hay fetede la kwa. Masa ala ma hëtam slam medërey-dangay a la na, ta', ya njam, yaa guzmatar a ngusay makustakaya fetede. ¹⁴ Ngwas pal da wuzlah ata daha mezëley Lidi, a sawa daa berney nga Tiyatir. Ara ngwas ma ka filaw nga zana magaza ma hëdkey ba. Annga ngwas Jëwif ba, ama fa nar ray a Gazlavay anda Jëwif hay. A jëkfandar slëmay, Bay Mahura a wurara mevel annga amba a tëba mey masa Pawl ma kada. ¹⁵ Anda kefe, ta', a

* **16:10** 16.10 Luk, ndaw ma wuzlala dërewel kefe, a kada mey da ray ata ma pëkam bama ta ata Pawl, Silas, leŋ Timawte.
† **16:12** 16.12 berney masa Rawma hay ma wamara: Har-gëdan nga ndëhay fetede na, Rawma hay. Ndëhay daa berney a, a sëpam mewey hay nga Rawm ta cëved e anda ndëhay daa berney nga Rawm ma sëpmara. **16:13** 16.13 17.2 **16:14** 16.14 17.4

hëtam *baptem ta ndëhay da way anga tabiya. A lëvndar: «Da ka nëkmara, ya fa tëba mey nga Bay Mahura Yesu fara fara na, samawa, njam a way adaw.» A kandar ambahw ta mevel anga ndav nga daw a way anga.

Ata Pawl ta Silas daa fërsëne daa berney nga Fëlepi

¹⁶ Ta pas langar daha, ala fa diyam aa slam medërey-dangay heyey saya na, ta', ya cam ray ta dam beke daha. Anga ta fakalaw da ray, a wudkey har. Bay anga hay fa hëtam dala ga maja anga ma wudkey har aha. ¹⁷ Dam beke he a sawa asi ala ta ata Pawl ta mewudey, a lëvey: «Ndëhay kedë ara ndëhay ma kam slëra nga Bay Gazlavay Mawaca-waca. Ata fa wuzmakwar cëved masa akwar ma da lëham daa mebërey ta da hwad a.» ¹⁸ Aa fa ka anda kedë dëfar ga haa Pawl a cey mevel a ray a. Pawl a, pëla! a mbëdëy dey, a lëvar a fakalaw da ray dam aha: «Fakalaw, ya fa lëvka ta mezëley nga Yesu *Këriste, bey da ray dam kedë.» Wure ngenë, fakalaw kaa heyey, ta', a bey da ray dam aha. ¹⁹ Bay anga hay a, a nëkmara na, fa hëtam dala fa vëdë daa saba. Da ray ngenë, ta', a kërzamata ata Pawl ta Silas. A dëdamata fa mahura hay nga Rawma hay, a handamata aa slam mekey sariya nga ndëhay tabiya. ²⁰ A handamata fa mey nga ndëhay Rawma hay ma ka sariya hay, a lëvmatar: «Ndëhay kedë fa handamawa mey aa berney alëkwa. Ara ndëhay *Jëwif hay, ²¹ ata

faa sërkadamata ndëhay ta kwakwas mekele, kwakwas masa alëkwa Rawma hay ma tøkakwa sem.»

²² Ndëhay tabiya fetede a cëmam a ray ata Pawl ta Silas. Ndëhay ma ka sariya hay a lëvmatar a ndëhay nga cëkwmatara zana fa vaw nga ata Pawl ta Silas nga gëdan, asaya, a lëvmatar nga slëdmata ta laway. ²³ Masa ata ma slëdmata la ga na, ta', a handamata aa fërsëne, a lëvmar a ndaw ma jëda fërsëne he nga jëfta maaya maaya. ²⁴ Masa ndaw ma jëda fërsëne ma cënda anda kede na, ta', a handata aa way masa da wuzlah daa fërsëne he, a ndëkwdatara salay aa hwadam.

²⁵ Ta wuzlah-tavađ na, ata Pawl ta Silas a dëram danğay a Gazlavay, a hëlmamara Gazlavay ta walay. Ndëhay siya majëwtakaya daa fërsëne he fa jëkfamatar slëmay. ²⁶ Wure wure ngene, hwiyak a wusey, salay nga way nga fërsëne he a wusey. Mey-slam hay tabiya a wuram, calalaw hay masa ata ma jëwmata ndëhay tabiya ta anğa na, a pëskam. ²⁷ Ndaw ma jëda fërsëne he a slëkdëy daa đar, a nëkta meyslam hay mawurtakaya, a wulkey da ndëhay daa fërsëne he ta hwam sem kwa. Da ray ngene, a mëdërwa dëlaw anğa, amba a këda ray anğa. ²⁸ Ama Pawl aa guzlar ta gëdan, a lëvar: «Ka da këda ray akah ba! Ala tabiya, ala daha!»

²⁹ Ndaw ma jëda fërsëne heyey, ta', aa cëfdëy awaw nga nëkey dey, a wusey vaw, a mbëzey aa slam masa ata Pawl ta Silas da hwad a heyey.

A tëdey asi salay ata, ta meewesey maja aa fa zlurey. ³⁰ Ta', a badatërwa daa slam aha, aa cëfdata, a lëvtar: «Bay adaw hay, ya da key kwara amba ya lëhey daa mebërey na!»

³¹ Ata Pawl ta Silas a mbëdëdamara, a lëvmar: «Pa Bay Mahura Yesu nga ndaw akah fara fara, a lëhdaka la daa mebërey, kah ta ndëhay da way akah.» ³² Ta', a wuzdamara mey nga Bay Mahura, ngada anga, ta ngada ndëhay da way anga tabiya. ³³ Dasi tavad a ngene na, ndaw ma jëdë fërsëne heyey, ta', a ngëlta ata Pawl ta Silas, a përtara mbëlek ata hay nga meslëdey heyey. Anga ta ndëhay da way anga tabiya, ta', a hëtam *baptem wure ngene. ³⁴ Ta', a handata ata Pawl ta Silas a way anga, a vëltar cek mezëmey. Anga ta ndëhay da way anga tabiya aa sëmam ga, maja ata ma pamara Gazlavay nga ndaw ata fara fara.

³⁵ Fa dëba ha, slam ma wurey la na, ndëhay Rawma hay ma ka sariya hay, a slëram sewje hay nga lëvmar a ndaw ma jëdë fërsëne nga mbëkdata ata Pawl ta Silas heyey nga diyam.

³⁶ Ndaw ma jëdë fërsëne heyey a daw a lëvar a Pawl: «Ndëhay Rawma hay ma ka sariya hay ta vëlmaya cëved la nga mbëkdakwar. Anda kedë, ka gwamara ka bam, ka diyam ta zazay.» ³⁷ Ama Pawl a lëvtar a sewje hay ma slërdamatërwa heyey: «Ta kam sariya da ray ala daa ba sëlak, ama a slëdmandar meedey ndëhay tabiya, yaw, ala na, ndëhay Rawma hay may! A handamandërwa aa fërsëne, ama wure

kede, a wufam nga mbëkdamandar, ya diyam ta mayal a na, kwara dëba wura? A key ba. Si ndëhay ma ka sariya ha, a samawa, ata ray ata, a mbëkdamandar.» ³⁸ Sewje hay heyey, a diyam, a mbëddamatara mey masa ata Pawl ta Silas ma lëvmatar heyey a ma ka sariya hay a. Masa ata ma cëndamara ata Pawl ta Silas ata ndëhay Rawma hay na, a zluram. ³⁹ Daa ngene, a diyam ata ray ata fa ata Pawl ta Silas heyey, a kamatar ambahw. Ta', a badamatërwa daa fërsëne he, a lëvmatar nga diyam la daa berney ata. ⁴⁰ Masa ata Pawl ta Silas heyey ma bamawa la daa fërsëne na, ta', a diyam a way Lidi. A hëtfamatar mëlma ata hay ma tëba mey nga Yesu fetede, a vëlmatar gëdanj. Ta', a diyam aa slam mekele saya.

17

Ata Pawl ta Silas daa berney nga Tesalawnik

¹ Ata Pawl ta Silas a diyam taa berney nga Amfipawlis leñ taa berney nga Apawlani, a wusam a Tesalawnik. Fetede, *way-mewuzey-mey nga Gazlavay daha. ² Pawl, ta', a daw aa way a, nga dërwa dangay anda anga ma ka mandaw mandaw. Pawl fa daw fa luma ha fa luma ha ta *pas memëskey-vaw luma maakar, fa kam yawa ta ndëhay makustakaya daa way a da ray dërewel nga Gazlavay. ³ Faa sërkatata ndëhay maaya maaya da ray dërewel nga Gazlavay, a lëvey si *Këriste na, a sërëy

16:37 16.37 22.25-29; 23.27 **16:40** 16.40 11.23 **17:1** 17.1-9
1Tes 2.1-2 **17:2** 17.2 9.20; 13.5, 14, 44; 14.1; 16.13; 17.10, 17;
18.5, 26; 19.8-9; 28.17

banay, a mëcey, fa dëba ha, a slëkdfawa daa memëcey. Pawl a lëvtar: «Yesu masa yah ma wuzkwar mey da ray a wure kedë kaa na, ara Këriste, *ndaw masa Gazlavay ma wala nga lëhdata ndëhay.» ⁴ *Jëwif hay siya fetedë a tëbmara mey a, a diyam asi ata Pawl ta Silas. Ndëhay siya hay ga da wuzlah Gërek hay masa ma sëpam mey nga Gazlavay anda Jëwif hay ta ngusay ga masa daa sëkway nga ndëhay mahura hay, a tëbmara mey a may.

⁵ Ama Jëwif hay siya may, sëlëj a katar. Ta', a kusam ndëhay saw këne daa cëved hay. Ndëhay a, a diyam a kusmata ndëhay, a hëldamata nga yam mey daa berney a. Ta', a diyam a way ndaw nga Yesu, mezëley Jasanw, a sëpmata ata Pawl ta Silas amba a handamata fa mey nga ndëhay ma ka sariya. ⁶ Ama ta hëtfamaterwa daa ba. Da ray ngene, ta', a dëfamaterwa Jasanw ta mëlman hay mekele mekele daa mey nga Yesu, a handamaterwa fa mey nga mahura hay ma wamara berney a. A wudam, a lëvam: «Ndëhay kedë na, fa hëldamata ndëhay nga nësa hwayak kwa daa wura daa wura cëpa. Wure kedë, ta wusmawa la fedë saya. ⁷ Jasanw ta tëbta la nga njam da way anga. Ndëhay a tabiya a tëbmara mewey nga Bay *Sezere saba, a lëvam bay mekele daha mezëley Yesu.» ⁸ Masa Jëwif hay a ma lëvam anda kedë la na, mevel nga mahura hay daa berney a, ta nga ndëhay makustakaya tabiya a kudferëy ta gëdan. ⁹ Ndëhay mahura

17:3 17.3 3.18 **17:4** 17.4 13.50; 16.14; 17.17 **17:5** 17.5
 Jasanw: Rm 16.21 **17:6** 17.6 16.20 **17:7** 17.7 Lk 23.2; Jan
 19.12

hay a, a tøkmatar ðay ngada ata Jasanw ta ndøhay makørzatakaya heyey nga pølam dala a ngwamna, amba baazlam a key saba. Ta', a mbøkdamata.

Ata Pawl ta Silas a diyam aa berney nga Bere

¹⁰ Ta tavad a ngene mølman hay daa mey nga Yesu a slørdamata ata Pawl ta Silas aa berney nga Bere. A wusam fetede, a diyam aa *way-mewuzey-mey nga Gazlavay. ¹¹ Ndøhay daa berney nga Bere he, mevel ata maaya, ata anda ndøhay daa berney nga Tesalawnik ba. A wudam nga jøkey slømay fa mey da ray Yesu maaya maaya. Fa ðar a, fa ðar a, fa jangam mey nga Gazlavay amba a sørmara mey masa Pawl ma kada na, ara mey fara fara. ¹² Da ray ngene, ndøhay *Jøwif hay ga da wuzlah ata a tøbmara mey nga Yesu. Ngusay Gørek hay ga masa-zleley hay, leŋ ndøhay Gørek hay ga ta tøbmara mey a la may.

¹³ Ama Jøwif hay da Tesalawnik ma cøndamara Pawl fa wuzey mey nga Gazlavay daa berney nga Bere saya na, ta', a diyam a Bere he may. A zlamar nga høldamata ndøhay daa berney a. ¹⁴ Da ray ngene, mølman hay daa mey nga Yesu fetede, a bam daa berney a ta ata Pawl. A handamara Pawl a, a mey-bølay, ama ata Silas ta Timawte na, manjatakaya da Bere he. ¹⁵ Ndøhay ma handamara Pawl aha na, a diyam bama kasl aa berney nga Aten. Fetede Pawl a lævtar: «Løvmatar ngada ata Silas ta Timawte

nga samawa fa yah fiyaw fiyaw.» Ta', ndøhay a, a vøhmawa a Bere.

Pawl daa berney nga Aten

¹⁶ Masa Pawl fa sækwta ata Silas ta Timawte daa berney nga Aten na, aa fa pøkey, a høtey kuley hay ga fetede. Da ray ngene, ray anga a høbey. ¹⁷ A kam yawa daa *way-mewuzey-mey nga Gazlavay fetede ta *Jøwif hay leŋ ta ndøhay Jøwif hay ba hay masa ma namar ray a Gazlavay. Asaya, fa d'ar a, fa d'ar a, anga fa daw aa luma, fa kam yawa ta ndøhay fetede.

¹⁸ Da wuzlah ndøhay ma kam yawa ha na, ndøhay ma tømbara meesærkedeŋ nga *Epikur hay * ta ndøhay ma tømbara meesærkedeŋ nga Sætawik hay † daha. A zlamar mekey yawa ta anga may. Ndøhay siya hay a løvam da ray a: «Ndaw masa baazlam kalah kede a wudsey nga løvey na, kwara?» Siya hay a løvam: «A key aa særkadandakwar mey da ray kuley hay daa hwayak mekele kwa.» Ndøhay a løvam anda kede maja Pawl fa wuzey mey da ray Yesu ta da ray maslækdawa daa memøcey. ¹⁹ Ta', a ngølmara Pawl, a handamara fa ndøhay mahura ma sla yawa. Ndøhay ma sla yawa ha mezøley

17:17 17.17 17.2, 4 * **17:18** 17.18 Epikur hay: Ara gula hay nga ndaw Gørek mezøley Epikur. A wuðam nga sørey banay ba. A wuðam menjey daa zazay ta meesømey gway. † **17:18** 17.18 Sætawik hay: Ara gula hay nga ndaw Gørek mezøley Zenew. A wulkam da ray mekey slæra maaya, kwa anja slæra ha ta banay na, a bømbara gway. **17:18** 17.18 4.2; 1Kwr 1.22

ata na, Ariyawpaz †. A lëvam: «Meesërkey mawiya masa kah ma kada kedë na, ya wudfam ka wuzdandara, ²⁰ maja meesërkedey akah ha ala ta cëndamara ta slëmay ala daa ba aran. Ya wudfam ya sërmara mabara nga mey a.» ²¹ Yaw, ndëhay Aten hay tabiya, ta mëlak hay ma njam daa berney a na, a kam slëra saba, si fa jëkam slëmay fa meesërkey hay mawiya mekele mekele, a kam maday da ray a.

²² Ta', Pawl a lecey fa mey nga ndëhay ma sla yawa heyey, a lëvtar: «Ndëhay Aten hay, ya nëka na, akwar fa sëpmara kwakwas nga kuley akwar hay ta cëved e. ²³ Ya sëra maja daa masa ya fa pëkey daa berney akwar kedë na, ya ta hëtey kuley akwar hay la ga malëmtakaya. Daa slam lanjar ya ta hëtey slam metey kuley la mawuzlalakaya fa vëda, a lëvey: "Kuley ma sërey ba." Kwa ka sërmara kuley a ba, akwar fa ragadamar. Ama wure kedë ya ta sawa la nga wuzdakwara mey da ray a. ²⁴ Gazlavay na, ara ndaw ma lëma bëla ta cek hay da hwad a tabiya. Anja Bay Mahura da ray cek hay da vad ta da hwayak. Anja na, a njeý daa way masa ndëhay ma lëmamara ta har ba. ²⁵ Aa fa wudfey amba ndëhay a kamar cek na, daa ba, maja ara anja ma vëlda heter len mesëfney a ndëhay tabiya da bëla, ara anja ma vëlda kwa meeme tabiya. ²⁶ Ndaw masa Gazlavay ma

† **17:19** 17.19 Ariyawpaz: Ara mezëley nga anjwa da Aten, slam masa ndëhay mahura hay ma sla yawa daa berney a ma kusam aa slam aha. Fa dëba ha, a zëlmata ndëhay ma sla yawa hay a Ariyawpaz. **17:24** 17.24 7.48; Ps 146.6; 1Bay 8.27 **17:25** 17.25 Ps 50.10-13

lōma pal ngeeme na, ara ta fa anğa Gazlavay ma zlar nğa key səkway hay nğa ndəhay tabiya, amba a njam da bəla keđe. Asaya, Gazlavay ta pata đar hay masa ndəhay ma da njam da bəla cay, ta pata kwakway nğa hwayak ata hay cay.

²⁷ A ləmtərwa ndəhay na, amba a səpmara, da kaa təde a hətfamar la kwa. Ama fara fara na, Gazlavay aa dōrenj kwa ta waawa ba.

²⁸ «Ara anda mawuzlalakaya, a ləvey:

“Ya hətkwa heter nğa səfney na, maja anğa.

Ya hətkwa gədanj nğa pəkey na, maja anğa.

Aləkwa ta dey na, maja anğa.”

Anda ndəhay siya hay da wuzlah akwar ma zla walay hay ma ləvam:

“Aləkwa may, bəz anğa hay.”

²⁹ «Aləkwa na, bəza hay nğa Gazlavay. Anda keđe, ya da wulkakwa Gazlavay na, ara kuley ba. Anğa anda kuley mavədkaya ta bōrey magaza ba səlak, asaya, anğa anda kuley madəzlkaya ta anğwa ba. Kuley hay a keđe na, ara cek hay masa ndəhay ma kamata ta har ata, ta lenğesl ata.

³⁰ Gazlavay ta cey mevel da ray ndəhay zleezle na, daa ba, maja daa ngene ndəhay a sərmara mey anğa ba đagay. Ama, wure keđe, a ləvtar a ndəhay da bəla tabiya kwa daa wura daa wura nğa mbəđdamara menjey ata, nğa səpmara ta mevel pal.

³¹ Bay Gazlavay a ləvtar a ndəhay tabiya anda keđe na, maja anğa ta pa đar a cay nğa key sariya da bəla. A da ka sariya ha ta cəved e ta fa ndaw pal masa anğa ma wala.

17:26 17.26 Mew 32.8; Jəw 12.23 **17:27** 17.27 Iz 55.6 **17:28**
17.28 MC 1.27 **17:29** 17.29 19.26; Iz 44.9-20 **17:30** 17.30
14.16; Rm 2.4

Ta wuzdërwa la a ndëhay tabiya fara fara ara ndaw aha ma da ka sariya ha maja Gazlavay ta slëkfdadërwa ndaw a sem daa memëcey.»

³² Masa ndëhay ma cëndamara Pawl ma kada mey da ray maslëkfdawa daa memëcey la na, ndëhay siya hay aa sanjërufamar. Ama siya hay a lëvam: «Ya wudfam ka sawa, ka kadandara mey a kede ta pas mekele saya.» ³³ Pawl, ta', a daw, a mbëkdata. ³⁴ Ndëhay siya da wuzlah ata, a diyam asi Pawl, a tëbmara mey a. Ara ata Deni, ndaw mahura da wuzlah ndëhay ma sla yawa nga Ariyawpaz a, ta ngwas mezëley Damaris, lej ndëhay mekele mekele hay may.

18

Pawl daa berney nga Kwarinti

¹ Fa dëba ha, Pawl a slëkdey da Aten, a daw aa berney nga Kwarinti. ² Fetede, a hëtfey ndaw *Jëwif daha mezëley Akilas, ndaw aha a yawa daa hwayak nga Panw. Akilas a, a sawa daa berney nga *Rawm masa daa hwayak nga Itali na, menjey ga daa ba. A samawa na, ta ngwas anga Përesil, maja Këlawt, bay mahura nga hwayak hay masa berney nga Rawm ma wata, ta bëlta Jëwif hay sem tabiya daa berney a. Pawl, ta', a daw fa ata Akilas ta Përesil, ³ a njam bama, a kam slëra daa slam a, maja slëra ata letëk. A kam way-mekërcey * nga hëdkedey. ⁴ Mandaw

17:31 17.31 3.15; 10.42 **18:2** 18.2 Akilas: Rm 16.3; 1Kwr 16.19; 2Tm 4.19 * **18:3** 18.3 way-mekërcey: Ata na, a kam way-mekërcey ta ambal, da daa ba, ta zana macakaya ta engwec nga dahway. **18:3** 18.3 20.33-34; 1Kwr 4.12; 9.12-18; 1Tes 2.9; 2Tes 3.7-9

mandaw ta *pas meməskey-vaw, a daw aa *way-mewuzey-mey nga Gazlavay fetede, a wuzdatara mey da ray Yesu a ndøhay Jøwif hay, kwa a ndøhay Gørek hay tabiya makustakaya daa way a. A səpey nga kusta ta mey amba ndøhay a, a təbmara mey a.

⁵ Masa ata Silas ta Timawte ma samawa la daa hwayak nga Masadəwan na, Pawl a mbəkda mekey way-mekərcey dagay. A wuztar *Mey-maaya-mawiya mandaw mandaw a Jøwif hay, a ləvtar Yesu na, ara *Kəriste, *ndaw masa Gazlavay ma wala nga ləhdata ndøhay. ⁶ Ama Jøwif hay a, a wudam mey nga Pawl ba, a cədmara. Da ray ŋgene, Pawl a rara lagwada fa zana anga a ray ata, aa guzltar ta gədan, a ləvtar: «Ka gəmam nga təbmara mey a ba, anda keđe, Gazlavay a kakwar sariya la ŋgaa zəfdakwar. Sərmara, ŋgene na, mey adaw da hwađ a daa ba. Wure keđe, ya mbəkdwakwar, ya daw la, ya wuzdatara mey a, a ndøhay masa Jøwif hay ba hay.» ⁷ Pəla! a mbəđtar dəba. A bawa daa way-mewuzey-mey nga Gazlavay heyey, a daw a way ndaw mezəley Titiyus Justus. Anga ndaw Jøwif ba ma nar ray a Gazlavay anda Jøwif hay. Way anga aa da cakay way-mewuzey-mey nga Gazlavay a. ⁸ Kərispus, *bay-ray nga way-mewuzey-mey nga Gazlavay a, a təba mey nga Bay Mahura Yesu. Ndøhay da way anga hay a təbmara mey a may. Ndøhay Kwarinti hay ma jəkam sləmay fa Pawl na, ata ga, a təbmara mey nga Yesu, a hətam *baptem.

⁹ Ta pas langar daha ta tavad, mesëfney a kar a Pawl. Daa mesëfney a, Bay Mahura a lëvar: «Ka da zlurey nga wuzey mey adaw ba, ka da njeý teete ba, wuzdatara a ndëhay cënga, ¹⁰ maja yah manjakaya ta kah. Kwa ndaw fa da gwa nga kërzaka nga sërdaka banay daa ba, maja ndëhay adaw hay ga daa berney a kefe daha.» ¹¹ Da ray ñgene, Pawl manjakaya daa berney a mevey pal ta kiya maakwaw, fa wuzdatara mey nga Gazlavay a ndëhay fetede.

¹² Masa Galiyaw, anga guverner daa hwayak nga Akay na, Jëwif hay, ta', a cëmdamara day ata a ray Pawl. A kërzamara, a handamara fa mey nga ndëhay ma ka sariya fetede. ¹³ A lëvam: «Ndaw kefe fa tëknata ndëhay nga dërey dangay a Gazlavay taa cëved mekele masa ma nëndakwara kwakwas alëkwa.»

¹⁴ Anja Pawl fa da mbëfdatara, ama Galiyaw ta', aa guzley, a lëvtar a Jëwif hay: «Akwar Jëwif hay, da ndaw a kefe ta key mebërey mahura la, da daa ba, ta key cek masa maaya ba mekele la na, ñgene, ya jëkfakwar slëmay la. ¹⁵ Ama ka handamawa yawa da ray meesërkey akwar, da ray mezëley nga ndëhay akwar hay, ta da ray kwakwas akwar na, anda kefe, si akwar ta ray akwar, ka kamara sariya ha. Yah na, ya tëba nga key sariya da ray sëkway nga mey hay anda kefe ba.» ¹⁶ Ta', a bëltërwa daa slam mekey sariya ha. ¹⁷ Ndëhay tabiya a kërzamara Sawsten, bay-ray nga way-mewuzey-mey nga Gazlavay fetede, a

18:9 18.9-10 Iz 41.10; Jer 1.8; 1Kwr 2.3-4 **18:13** 18.13 6.13

18:14 18.14-15 23.29; 25.18-20; Janj 18.31

kødfmara fa mey-mbew nga way mekey sariya ha. Ama Galiyaw ta wulkey da ray mekødefey a daa ba sælak.

Pawl a vøhwa aa berney nga Antiyaws daa hwayak nga Siri

¹⁸ Fa døba ha, Pawl a njeý ðar ga da Kwarinti ta mølman hay daa mey nga Yesu fetede. Ta', a mbøkdata, a diyam ta ata Pøresil ta Akilas aa berney nga Senkøre amba a lam kwambiwal nga daw aa hwayak nga Siri. Da Senkøre na, Pawl ta høja ray anga la †, maja ta mbaðar la a Gazlavay, a lævar a da kar cek, wure kedde, ta ka cek aha cay. Ta', a tøpam aa kwambiwal, a diyam aa hwayak nga Siri. ¹⁹ A wusam aa berney nga Efez. Pawl a mbøkdata ata Pøresil ta Akilas nga njam fetede. Ta', a daw aa *way-mewuzey-mey nga Gazlavay, a kam yawa ta *Jøwif hay daa way a. ²⁰ Siya hay aa cøfdamara nga njeý nekødefey fa ata saya, ama Pawl a tøba ba. ²¹ A mbøkdata, a lævtar: «Da Gazlavay ta tøba la na, ya vøhwa la fa akwar saya.»

Ta', a sløkdefey daa berney nga Efez ta kwambiwal, a daw. ²² A wusey aa berney nga Sezere, a pey salay, a daw a *Jeruzelem nga catar har a ndøhay daa *mecømey-ray nga ndøhay nga Yesu fetede. Fa døba ha, a daw aa berney nga Antiyaws masa da Siri. ²³ A njawa fetede

† **18:18** 18.18 ta høja ray anga la: («ta høza ray» ta mey Gudal) Da ndaw Jøwif a mbaðar a Gazlavay nga key cek na, a mbøkda ray køne, a høja ba, a sla ba haa cek aha ma key. Fa døba ha, a høja ray anga, a vøldara engwec ehe a Gazlavay. Nøka Mesl 6.5-21. **18:19** 18.19-20 17.2 **18:21** 18.21 Jak 4.15

nekëfey, a daw a pëkwa daa hwayak nga Galati ta daa hwayak nga Fërizi, a daw a slala hay mekele mekele fetede. A vëltar gëdan j a ndëhay nga Yesu tabiya.

Apalaws a wuzey mey da ray Yesu

²⁴ Ndaw *Jëwif daha mezëley Apalaws, a daw, a wusey a Efez. A yawa daa berney nga Alekzandëri. Apalaws a na, ara ndaw ma sëra meeguzley maaya maaya, asaya, a sëra dërewel nga Gazlavay maaya maaya. ²⁵ Ndëhay taa sërkadamara maaya maaya la da ray Bay Mahura Yesu. A sërey na, si *baptem nga *Jan-Baptis gway, ama fa wuzdatara mey da ray Yesu a ndëhay ta meesëmey, aa sërkatata ta cëved e cënga. ²⁶ A wuzey mey daa *way-mewuzey-mey nga Gazlavay fa dër a, fa dër a. Aa guzley ta mandërzay daa dey daa ba. Ata Përesil ta Akilas a cëndamara na, ta', a ngëlmërwa a way ata, a wuzmar mey nga Gazlavay amba a sëra ma fëna saya. ²⁷ Fa dëba ha, Apalaws a wudëy nga daw aa hwayak nga Akay. Mëlman hay daa mey nga Yesu da Efez, ta', a vëlmar gëdan, a wuzlalamatar leeter ngada ndëhay ma tëba mey nga Yesu da Akay a, amba a tëbmara maaya maaya. Ta', Apalaws a daw. Masa Apalaws ma wusey la na, a jëney ndëhay ga ma tëba mey nga Yesu fetede maja maaya nga Gazlavay aa da ray a. ²⁸ Apalaws a kadatara mey a Jëwif hay fa mey nga ndëhay tabiya, a wuzdatara na, mewulkey ata, aa dër e ba. A wuzdatara daa dërewel nga

Gazlavay, fara fara Yesu na, ara *ndaw masa Gazlavay ma wala nga lëhdata ndëhay.

19

Pawl daa berney nga Efez

¹ Daa masa Apalaws anga daa berney nga Kwarinti daa hwayak nga Akay heyey na, Pawl, ta', a daw ta daa anywa hay, a wusey kasl aa berney nga Efez. A hëtfey ndëhay ma tëba mey nga Yesu nekëdey fetede. ² Ta', aa cëfdata, a lëvtar: «Akwar ta hëtam *Mesëfney nga Gazlavay la ta pas masa akwar ma tëbmara Yesu daw?» A mbëddamara, a lëvmar: «Ijga menjey ala na, ala ma cënam mey da ray Mesëfney nga Gazlavay daa ba.» ³ Pawl aa cëfdata, a lëvtar: «Anda kede, ka hëtam *baptem na, wura?» A mbëddamara, a lëvmar: «Ya hëtam baptem nga *Jan.» ⁴ Pawl a lëvtar: «Zleezle Jan a key baptem na, ngada ndëhay masa ma wudam nga mbëddamara menjey ata maaya ba. Jan a, a lëvtar a ndëhay *Jëwif hay, ndaw daha a sawa la fa dëba anga. Maaya na, a pamara nga ndaw ata fara fara. Ndaw a na, ara Yesu.» ⁵ Masa ata ma cëndamara mey a kede la na, ta', a hëtam baptem ta mezëley nga Yesu Bay Mahura. ⁶ Pawl a patar har a ray. Mesëfney nga Gazlavay a sawa a ray ata, aa guzlam ta mey mekele mekele masa ata ma sërmara ba, a zlamar ma wuzdamara mey masa Gazlavay ma vëldatara nga kedey. ⁷ Ndëhay a tabiya a key kuraw a ray a cew.

⁸ Kiya maakar, Pawl fa daw fa daw aa *way-mewuzey-mey nga Gazlavay. Fetede, aa guzltar a ndëhay ta mandërzay daa dey ba da ray mewey nga Gazlavay da ray ndëhay. A kam yawa ta Jëwif hay a, aa guzltar mey mekele mekele amba a tëbmara mey da ray Yesu. ⁹ Ama ndëhay siya hay da wuzlah ata a gëmam nga tëbmara mey a ba. Aa guzlam mey maaya ba da ray cëved nga Bay Mahura fa mey nga ndëhay tabiya fetede. Da ray ñgene, Pawl, mbak! a mbëkdata, ta', a ñgelta ndëhay masa nga Yesu, a diyam bama. Anda kede, mandaw mandaw Pawl fa daw nga wuzey mey a ndëhay daa lekwel nga ndaw daha mezëley Tiranus. ¹⁰ Aa fa ka këne haa kasl mevey cew. Maja ñgene, ndëhay daa hwayak nga Azi tabiya, kwa Jëwif hay, kwa ndëhay masa Jëwif hay ba, ta hëtam nga cëney mey nga Bay Mahura Yesu la.

Mey da ray bëza hay nga Seva

¹¹ Gazlavay fa key maazla hay mekele mekele ma rëzley ndaw ta fa Pawl. ¹² Daa ñgene, ndëhay a lamatërwa zana nga slëra nga Pawl ta zana anga hay mekele mekele masa ma gësam la fa vaw anga, a handamara fa masa-macay hay. Anda kede, ndaw masa macay ma gësey ta anga na, a mbëley. Ndaw masa ta malula da ray ma gësey ta anga may, malula ha a bey.

¹³ Daa ðar hay a ñgene, *Jëwif hay daha, fa pëkam nga bëley malula da ray ndëhay. A jadamara nga bëley malula da ray ndëhay ta

mezøley nga Bay Mahura Yesu. Anda kedø, a løy-mar a malula: «Ala fa løy-maka ta mezøley nga Yesu, masa Pawl ma wuzda mey da ray a, bey da ray ndaw kedø.» ¹⁴ Bøza hay maasala nga ndaw daha mezøley Seva, ata fa kamara køne may. Seva na, ara ndaw da wuzlah *bay-ray hay nga ndøhay ma ka kwakwas nga Gazlavay. ¹⁵ Ama pas pal daha na, malula a mbødðatara, a løy-tar: «Yesu na, ya særa. Pawl may, ya særa mey da ray a. Kaa akwar na, wa hay wa?» ¹⁶ Ndaw masa ta malula kaa heyey na, ta', a hway a ray ata. A fønta tabiya ta gødan, a kødta, a katar mbølek fa vaw, a ngørtara zana fa vaw, haa bøza hay a, a bamawa da way anga, a hwam ta vaw ða' køne.

¹⁷ Masa Jøwif hay, ta ndøhay Jøwif hay ba hay daa berney nga Efez e ma cøndamara mey a la na, ata cøpa, mandørzay a katar, a høl-mamara Bay Mahura Yesu ma føna ma føna. ¹⁸ Ndøhay ga masa ma tøbmara mey nga Yesu a diyam, a wuzdamara cek hay maaya ba hay masa ata ma kamara zleezle fa mey nga ndøhay tabiya, a kam ambahw maja. ¹⁹ Ndøhay ga masa ma kam slalak nga nøyey ndøhay na, a handamatørwa ðerewel ata hay masa ta mey hay ma nøyey ndøhay mawuzlalakaya da hwad a na, aa kørmata ta awaw fa mey nga ndøhay tabiya. Dala nga ðerewel hay a tabiya na, ga kalah *. ²⁰ Anda kedø, ta fa gødan nga Bay Gazlavay, ndøhay ga a

19:13 19.13 3.6; Lk 9.49-50 **19:15** 19.15 16.17 **19:17** 19.17
5.11 * **19:19** 19.19 dala ga kalah: Ndøhay a wulkam a key
dala nga slæra daa mevey pal nga ndøhay temere ta kwakwar
maakwaw.

cøndamara mey nga Bay Mahura Yesu. Ndøhay ma tøbmara mey a, fa sækmaawa a dey a, a dey a.

Ndøhay a yam mey da Efez

²¹ Fa døba nga cek hay a kedø ma kam la na, Pawl a wulkey maaya na, a daw a *Jeruzelem. A wudøey a daw aa hwayak nga Masadøwan ta aa hwayak nga Akay dagay, wara a daw a Jeruzelem e. A løyey: «Da yah ma wusey la a Jeruzelem na, si ya daw aa berney nga *Rawm may.» ²² Ta', a slørey ndøhay cew ma jønmara aa hwayak nga Masadøwan. Ndøhay a, ara ata Timawte ta Eraste. Ama Pawl na, a njeý daa hwayak nga Azi dæf nekødøey.

²³ Daa dæf hay a ñgene, ndøhay a yam mey ga da Efez da ray cøved nga Bay Mahura Yesu. ²⁴ Ndaw daa berney a daha, mezøley Demetøriyus. A vødøey cek hay mecøhe mecøhe nga børey ma hødkey ba, masa ma nøkam anda way-mekey-kwakwas nga kuley mezøley Artemis †. Anña ta ndøhay ma ka sløra ha fa høtam dala ga ta sløra ha ñgene.

²⁵ Demetøriyus ta', a zøltørwa gula anña hay ta ndøhay ma ka sløra hay anda anña, a løvtar: «Akwar ndøhay kedø, ka sørmara sløra aløkwa kedø fa handandakwar zleley ga. ²⁶ Ama akwar

19:20 19.20 2.41 **19:21** 19.21 23.11; Rm 1.10, 13 **19:23** 19.23 9.2; 2Kwr 1.8 † **19:24** 19.24 Artemis: Ara kuley masa ndøhay ma ragadamar daa hwayak nga Azi ta daa hwayak nga Akay zleezle. A wulkam ara kuley mangusa. Way-mekey-kwakwas nga Artemis masa daa berney nga Efez e ara way mahura membey masa ma røzlta ndøhay da bøla zleezle. **19:24** 19.24 16.16

ta ray akwar fa cøndamara, akwar fa høtmar cek masa ndaw mezøley Pawl ma ka. A løvta a ndøhay na, “Kuley masa ndøhay ma kamara ta har na, ara cek ma jøney ndaw ba.” Maja ηgene, ndøhay ga da Efez keðe ta mbøðdamara mewulkey ata sem, a tømbara mey aηga. Ma tømbara mey aηga na, ara ndøhay daa berney keðe daada ba, ama kwa ndøhay ga daa hwayak ηga Azi tabiya. ²⁷ Da cek aha fa key anda keðe na, ndøhay a da røsmara slæra aløkwa ha. A da røsam slæra aløkwa daada ba, ama ndøhay a da mbøkdamara meregedey daa way-mekey-kwakwas ηga kuley Artemis may. Fara fara kuley Artemis na, ara kuley mahura masa ndøhay daa wura daa wura daa hwayak ηga Azi ta da bøla tabiya ma ragadamar. Ama da ndøhay ta tømbara mey ηga Pawl keðe la na, kuley a, fa da zøldamara slømay daa saba.»

²⁸ Masa ndøhay ma cøndamara mey masa Demetøriyus ma kada anda keðe la na, mevel a catar ga. A wudam, a løvam: «Artemis, kuley ηga ndøhay Efez hay na, ara kuley mahura!» ²⁹ Mewudey a, a cøney fa ndøhay mekele mekele daa berney a na, ta', leηgesl ata a mbøðey. Ndøhay a ðaðamata ata Gayus ta Aristarke, ndøhay daa hwayak ηga Masadøwan masa ma lægdamara Pawl, a hwam tabiya ηgada bøkakw.

³⁰ Pawl a wuðey ηga daw fa ndøhay a, ama ndøhay ma tømbara mey ηga Yesu a tøkmar. ³¹ Ndøhay da wuzlah mahura hay ma wamara

hwayak nga Azi na, ara jam hay nga Pawl. A slərmawa ndəhay fa vəfa, a ləvmar a da daw a bərakw a ba.

³² Ndəhay makustakaya tabiya fetede na, ray ata ta həbey sem, fa yam mey saw kəne. Ndəhay siya a wudam, a ləvam mey pal, siya hay a wudam, a ləvam mey mekele. Ama har-gədaŋ nga ndəhay da wuzlah ata na, a sərmara a kusam maja me ba. ³³ Ndaw *Jəwif daha, mezəley Alekzandəre. Jəwif hay mekele a walamara da wuzlah ndəhay Jəwif hay siya, a lacadamara fa mey nga ndəhay makustakaya amba a wuzdatara mey a maaya maaya. Alekzandəre a baŋgada har ngaa guzley, a wufey a wuztar mey a ndəhay makustakaya ha. ³⁴ Ama masa ata ma sərmara aŋga ndaw Jəwif na, a zlamar ma wudam ta dəy pal, a ləvam: «Artemis, kuley nga ndəhay Efez hay na, ara kuley mahura!» Haa ler cew, ata fa wudam anda kedə.

³⁵ Sekəreter mahura † daa berney a, a təkta nga yey mey, ta', a njam teete. Sekəreter e a ləvtar: «Akwar ndəhay da Efez, ndəhay tabiya a sərmara aŋgwa nga kuley nga Artemis na, a kəzlwa da gazlavay da vad'. Asaya, a sərmara ara ndəhay daa berney nga Efez ma jədmara way-mekey-kwakwas nga kuley mahura ha ta aŋgwa nga kuley a. ³⁶ Ndaw ma da rəsa mey kedə na, daa ba. Da ray ŋgene, si ka njam teete, ka wulkam maaya maaya dəgay. ³⁷ Ka

† **19:35** 19.35 Sekəreter mahura: ara ndaw mahura daa berney, ndaw ma handa mey nga ŋgwamna nga Rawm a ndəhay mahura hay daa berney a. Aŋga ndaw da wuzlah ndəhay ma wamara berney a.

handamatërwa ndëhay a kedë na, maja me? Ta lalamawa cek daa way a la daw? Ta cëdmara kuley a la daw? ³⁸ Dar hay daha mapakaya nga key sariya. Ndëhay ma ka sariya hay daha. Da Demetëriyus ta ndëhay anga hay a wudam nga wudey ndëhay na, ngama a diyam a dëslmara sariya ha fa ata. ³⁹ Da ka wudam nga diyey mey mekele ma fëna kedë saya na, si ka handamara mey a fa mecëmey-ray mahura nga ngwamna nga nëka mey a. ⁴⁰ Ama da ray cek ma key tasana kedë na, a gwamara nga pamandakwar mebërey, a da lëvam alëkwa fa wudkwa nga nësey mewey nga *bay-ray hay daa berney a. Maja da mahura hay aa cëfdamandakwar da ray mekusey a kedë na, alëkwa fa da gwakwa nga mbëdëdamatakwar daa ba.» ⁴¹ Fa dëba ha masa sekëreter heyey maa guzltar la anda kedë na, ta', a lëvtar a ndëhay makustakaya heyey nga diyam.

20

Pawl a pëkey da Masadëwan lej daa hwayak nga Gërek

¹ Fa dëba ha masa baazlam da Efez heyey ta ndëvey cay na, Pawl, ta', a kusta ndëhay ma tëba mey nga Yesu fetedë. Aa guzltar mey mekele mekele nga vëltar gëdan. Cay, a catar har a ndëhay a, a mbëdëtar mey, a wunkam, ta', a daw aa hwayak nga Masadëwan. ² Masa anga fa pëkey daa hwayak a na, a vëltar gëdan a ndëhay ma tëba mey nga Yesu fetedë ta mey

hay mekele mekele ga. Fa døba ha, a wusey aa hwayak nga Gørek hay *. ³ A njeý daa hwayak a kiya maakar. Masa fa da ndøkwey aa kwambiwal nga daw aa hwayak nga Siri na, a cønda *Jøwif hay ta cømdamara dáy ata cay amba a kødmara vagay. Da ray ngene, a wulkey maaya na, a vøhey, a daw a Siri taa cøved ma daw a Masadøwan. ⁴ Pawl a diyam na, ta ata Sawpater, bøzey nga Pirus daa berney nga Bere, Aristarke ta Sekundus ndøhay daa berney nga Tesalawnik, Gayus ndaw daa berney nga Derbe, leŋ Timawte, Tisik ta Tørawfim ndøhay daa hwayak nga Azi. ⁵ Ndøhay a kefe na, a diyam teesed fa mey ala †, a søkwmandar da Tørwas. ⁶ Fa døba nga Gwagway nga peŋ manjar cek ma høsla da hwad a, ala na, ya sløkdfam daa berney nga Følepi, ya ndøkwam aa kwambiwal, ya diyam a Tørwas. Dar zlam fa døba ha na, ya wusam a Tørwas a, ya høtfamatar fetede. Ya njam luma pal.

Pawl a vøhwa fa ndøhay da Tørwas

⁷ Ta pas luma nga Døram taa kwad, ya kusam nga zømey daf nga sørfedey memøcey nga Yesu. Pawl ta', aa guzltar a ndøhay makustakaya. Annga faa guzley, faa guzley, kasl wuzlah-tavad, maja slam ta wurey la na, a da daw aa slam mekele. ⁸ Daa way da ray way masa ala makustakaya da hwad a, petørla hay daha ga daa

* **20:2** 20.2 hwayak nga Gørek hay: Ara mezøley mekele nga hwayak nga Akay. **20:4** 20.4 19.29; Timawte: 16.1; Tisik: Ef 6.21; Tørawfim: 21.29 † **20:5** 20.5 ala: Luk, ndaw ma wuzlala mey a kefe, a cømam ta Pawl saya. **20:7** 20.7 2.42, 46

way a. ⁹ Bëz-gula daha mezëley Yutik manjakaya daa feneeter nga way masa ala makustakaya da hwađ a ha. Pawl fa wuzey mey, fa wuzey mey, gula kaa heyey a gërey nga menjey. Dar a kar, ta', a ney aa đar. Masa aa daa đar na, ta', a tëđwa da ray way masa nga maakar a da vad a hwayak. Ndëhay a slëkđadamara, ama ta mëcey sem. ¹⁰ Pawl, ta', a bërngawa, a daw a ray bëz-gula ha, a ney a ray a, humbat! a humbta, a lëvtar a ndëhay: «Ka tëwam ba, aa ta dey.» ¹¹ Ta', Pawl a vëhey aa way da ray way heyey, a wuna peñ, a zëmamara daa slam a. Aa guzley haa slam ma wurey. Fa dëba ha, ta', a daw. ¹² Bëz-gula heyey na, anga maaya maaya ta mbëley cay. Ndëhay a ngëlmara, a diyam a way. Masa ata ma hëtmär bëz-gula heyey ma mbëley cay na, mevel ata a dëkey, kwa ara mey ba.

Pawl a daw da Tërwas aa berney nga Mile

¹³ Pawl a wuđey nga daw a Asaws ta salay đagay. Da ray ngene, a lëvndar nga daw ta kwambiwäl fa mey a Asaws. Ta', ya diyam, ya sëkwmarä daa Asaws a amba ya diyam bama. ¹⁴ Masa anga ma hëtfandar la da Asaws na, a ndëkwey aa kwambiwäl may, ta', ya diyam aa berney nga Mitilen. ¹⁵ Ya slëkđam fetede, ta kwambiwäl. Pepërek e, ya wusam aa kwakway nga hwayak da wuzlah bëlay mezëley Kiyaw. Pepërek e mekele, ya tëngdamara bëlay, ya diyam aa hwayak da wuzlah bëlay mekele mezëley Samaws. Pepërek e mekele saya na, ya wusam aa berney nga Mile. ¹⁶ Ya diyam a Mile,

ya mbɔkdamara berney nga Efez na, maja Pawl fa wudɛy nga njey daa hwayak nga Azi ga daa ba. Anɔa fa wusey vaw nga daw aa berney nga *Jeruzelem, amba wuskwaa ɔar nga gwagway nga *Pantekwat a da wuswa na, anɔa ta wusey cay.

Pawl aa guzltar a bay-ray hay nga ndɔhay nga Yesu da Efez

¹⁷ Masa Pawl aa daa berney nga Mile na, ta', a slɔrwa a Efez nga zɔley *bay-ray hay daa *mecɔmey-ray nga ndɔhay nga Yesu fetede.

¹⁸ Masa bay-ray hay a ma wusam la a cakay a, a Mile na, Pawl a lɔvtar: «Dɔga yah ma sawa fa akwar nɔgeeme aa hwayak nga Azi keɔe na, ka sɔrmara menjey aɔaw da wuzlah akwar mandaw mandaw na, anɔa kwara. ¹⁹ Ya kar slɔra a Bay Mahura na, ta meney ray, ta matɔway daa dey, asaya, ya ta sɔrey banay la ga maja *Jɔwif hay fa sɔpam cɔvedɔ nga kɔɔmɔya vagay.

²⁰ Ka sɔrmara kwa ya ta bey cek fa akwar masa ma jɔnkwar na, daa ba sɔlak. Ya fa wuzɔakwara mey nga Gazlavay, ya faa sɔrkadakwara kwa daa papalah, kwa da way akwar hay. ²¹ Ya faa guzltar a Jɔwif hay ta a ndɔhay masa Jɔwif hay ba hay, amba a mbɔɔdamara menjey ata, a mbɔɔdam dey fa Gazlavay, a sɔpɔmara ta mevel pal, a pamara Bay alɔkwa Mahura Yesu nga ndaw ata fara fara. ²² Wure keɔe, ya fa daw a *Jeruzelem maja *Mesɔfney nga Gazlavay ma tɔkya ɔay nga daw, ama ya sɔra cek ma da

høtfaya fetede ba. ²³ Cek masa yah ma serey na, kwa daa berney wura wura Mesëfney nga Gazlavay fa wuzdiwa, a sërdamaya banay la, a këzlamaya la aa fërsëne. ²⁴ Ama kwa ya mëcey, kwa yah ta dey, ngada yah na, a mbafaya gway. Cek mahura ngada yah na, ara nga ndëveý slëra masa Bay Mahura Yesu ma vëldiwa a har adaw nga key. Slëra ha, ara mewuzey *Mey-maaya-mawiya da ray maaya nga Gazlavay.

²⁵ «Ya ta pøkey la da wuzlah akwar tabiya, ya ta wuzkwar mey la da ray mewey nga Gazlavay da ray ndëhay. Ama wure kedë, ya sëra kwa ndaw pal dasi akwar fa da høtya daa saba.

²⁶ Da ray ngene, ya fa lëvkwar dëga tasana, da ndaw dasi akwar taa zëdëy la na, mey adaw da hwad a daa ba, ²⁷ maja ya ta wuzdakwara mey hay tabiya la da ray cek masa Gazlavay ma wufey nga ka. Kwa ya ta bëy mey fa akwar daa ba. ²⁸ Ya fa lëvkwar, wam vaw fa ray akwar, jëdmeta ndëhay tabiya masa Mesëfney nga Gazlavay ma vëldakwara asi har akwar anda mecëkwer ma jëdta tëbanj anga hay. Kam mecëkwer nga ndëhay daa mecëmey-ray nga ndëhay nga Gazlavay. Ata na, Gazlavay a pata wal ngada anga ta fa memëcey nga Bëzey anga.

²⁹ Ya sëra, pas masa ya ta daw sem na, ndëhay a mbëzmawa la a wuzlah akwar anda wagalak hay ma diyam a wuzlah tëbanj hay. A da nësmata ndëhay daa mecëmey-ray nga ndëhay

nga Yesu. ³⁰ Kwa ndëhay da wuzlah akwar may, a mbërzlam la, amba a tëknamata ndëhay ma tëba mey nga Yesu nga diyam asi ata. ³¹ Anda kedë, wam vaw fa ray akwar. Sërfadamara, mevey maakar yah da wuzlah akwar, taa vad, taa pas, ya ta këtqwar la pal pal tabiya akwar, haa ya tëway maja akwar.

³² «Wure kedë, ya fa vëldakwar a har Gazlavay, ya këtqwar nga sërfedey mey da ray maaya nga Gazlavay. Annga na, a gwa a vëlkwar gëdanj nga tëbey mey nga Yesu ma fëna ma fëna, a gwa a vëlkwar cek hay maaya masa annga ma badatara a ndëhay annga hay tabiya.

³³ Dey ta kaya fa dala akwar, ta zleley akwar daa ba. Dey ta kaya kwa fa zana nga ndaw pal daa ba.

³⁴ Akwar ta ray akwar ka sërmara ya ta key slëra la ta har adaw, amba ya hëtey dala nga hëdkey cek mezëmey ngada yah ta ngada ndëhay ma lëgdamaya. ³⁵ Anda kedë, yah ma wuzdakwara la, si ka kam slëra amba ka jënmeta ndëhay masa-viya hay. Sërfadamara mey nga Bay Mahura Yesu maa guzley ta mey annga, ma lëvey heyey: “Ndaw ma vëley cek, aa ta meesëmey a fëna ndaw ma tëba cek aha.”»

³⁶ Masa Pawl ma ndëvda meeguzley la na, ndëhay tabiya a ragadam. Pawl ta', a dërey dangay a Gazlavay ta ndëhay a daa slam a. ³⁷ Fa dëba ha, ndëhay tabiya a tëwam, cacam! a cacëmamara fa dadak, a camar har nga daw

20:29 20.29 Mt 7.15; Jan 10.12 **20:30** 20.30 Gal 4.17; 1Jn 2.19
20:31 20.31 19.10; 1Tes 2.11-12; 2Kwr 11.28 **20:32** 20.32 26.18;
1Tes 5.23-24; 2Tes 1.11-12 **20:33** 20.33-34 18.3 **20:35** 20.35
Mt 10.8

ta zazay. ³⁸ A tëwam ga na, maja anga ma lëvtar: «Akwar fa da hëtmaya daa saba.» Ta', a lëgdamara kasl aa slam metëpey kwambiwal.

21

Pawl a daw aa berney nga Jeruzelem

¹ Masa ala ma mbëkdamatërwa *bay-ray hay da Efez heyey cay na, ta', ya diyam ta kwambiwal cer aa hwayak da wuzlah bëlay mezëley Kwas. Pepërek e, ya diyam ya wusam aa hwayak da wuzlah bëlay mekele mezëley Rawdes. Da fetede, ta', ya diyam ta kwambiwal aa berney nga Patara. ² Da Patara ha, ya hëtam kwambiwal mekele ma daw aa hwayak nga Fenisi, ta', ya ndëkwam a hwad' a, ya diyam. ³ Masa ala da wuzlah bëlay na, ya hëtmär hwayak nga Sipëre ta har-gula, ama ya diyam na, ngadaa hwayak nga Siri. Ta', kwambiwal a lecey da Tir daa hwayak nga Siri heyey, amba a padamata salay ta cek hay da hwad' a. ⁴ Daa ngene ya pam salay, ya diyam, ya hëtfam ndëhay ma tëba mey nga Yesu fetede. Ta', ya njam bama ta ata luma pal. *Mesëfney nga Gazlavay a wuztar cek ma da kar a Pawl da *Jeruzelem. Da ray ngene, ndëhay a, a lëvmar a Pawl na, a da daw a Jeruzelem e ba.

⁵ Ama masa ala ma kam luma pal la ta ata na, ta', ya slëkdam, ya diyam a pëkey. Ata tabiya ta ngwas ata hay, ta bëz ata hay, a lëgdamandërwa daa berney a haa a palah. Ya wusam a mey-bëlay na, ta', ya ragadam, ya dëram dangay a Gazlavay. ⁶ Masa ala ma dëram dangay cay na,

ta', ya cam har pal pal da wuzlah ala tabiya, ya ndækwam aa kwambiwal. Ata may, ta', a vøham a way ata hay.

⁷ Ya diyam ta kwambiwal da Tir aa berney nga Pøtawlemayis. Fetede, ya pam salay. Ya camatar har a mølma ala hay daa mey nga Yesu, ya njam ðar pal bama. ⁸ Pepørek e, ta', ya diyam, ya wusam aa berney nga Sezere. Fetede, ndaw ma wuzey mey da ray Yesu daha mezøley *Følep. Annga na, ara ndaw pal da wuzlah *ndøhay maasala * masa ata ma walamata da Jeruzelem heyey. Ya diyam, ya njam da way annga. ⁹ Dam annga hay møfad, ta diyam a way zel daa ba aran, fa wuzam mey masa Gazlavay ma wuzdatara.

¹⁰ Masa ya ta njam cay ðar ga fetede na, *ndaw ma tøla mey daha mezøley Agabus a sawa da *Jude aa berney a. ¹¹ Ta', a wuswa fa ala, len! a la senter nga Pawl, a jøwta salay annga hay ta har annga hay, a løvey: «Ehe, Mesøfney nga Gazlavay a løvey: “*Jøwif hay daa hwayak nga Jeruzelem a da jøwmara ndaw nga senter kefe anda yah ma jøwa har aðaw ta salay aðaw kefe, a da vødamara a har ndøhay Jøwif hay ba hay.”»

¹² Masa ala ma cøndamara mey a kefe la na, ala ta ndøhay nga Yesu daa Sezere he, ya kamar ambahw a Pawl, a da daw a Jeruzelem e ba. ¹³ Ama Pawl a mbøðdandara, a løvey: «Ka tøwam na, maja me? Ka wudam ka pamaya

* **21:8** 21.8 ndøhay maasala: Ara ndøhay maasala mawalatakaya nga jøney ngwas fa yiden hay da Jeruzelem. Nøka SNM 6.1-6. **21:8** 21.8 6.5; 8.5, 40 **21:9** 21.9 2.17
21:10 21.10 11.28 **21:11** 21.11 20.23; 21.33; Rm 15.31

mandərzay aa dey daw? Yah na, kwa a jəwmaya, kwa a kədmaya vagay da Jeruzelem e maja Bay Mahura Yesu na, cay.» ¹⁴ Anda keđe, ala ta gwamara nga mbəđdamara mewulkey anga daa ba. Da ray ngene, mbak! ya mbəkdamara nga daw, ya ləvmar: «Bay Mahura Yesu nga key anda aa ma wuđeey.»

¹⁵ Ya njam fetede đar nekədey saya, ta', ya điyam vaw, ya diyam a Jeruzelem.

¹⁶ Ndəhay ma təba mey nga Yesu siya da Sezere, ta', a ləgdamandar a way ndaw daha mezəley Mənasəw. Ara ndaw daa hwayak nga Sipəre ma təba mey nga Yesu dəga zleezle. Ya nam da way anga fetede.

Pawl a daw a nəkərwa Jak

¹⁷ Masa ala ma wusam la a *Jeruzelem na, məlmanj hay daa *mecəmey-ray nga ndəhay nga Yesu a təbmandar ta meesəmey. ¹⁸ Pepərek e, ala ta ata Pawl, ta', ya diyam a way *Jak. *Bay-ray hay tabiya nga mecəmey-ray nga ndəhay nga Yesu makustakaya fetede. ¹⁹ Pawl, ta', a catar har, a wuzdatara cek hay tabiya maaya maaya, cek hay masa Gazlavay ma kata da wuzlah ndəhay masa *Jəwif hay ba hay ta fa sləra anga. ²⁰ Ndəhay a ma cəndamara mey a ngene na, ta', a həlmamara Gazlavay. A ləvmar a Pawl: «Məlma ala, ka səra da wuzlah ndəhay Jəwif hay na, ndəhay ma təba mey nga Yesu, a key gabal weewe. Ata tabiya a wuđam mey nga *kwakwas nga Mawiz kalah cənga.

21 Ndëhay a, a cëndamara ka fa wuztar mey a Jëwif hay tabiya masa daa hwayak mekele hay, ka lëvtar nga mbëkdamara kwakwas nga Mawiz. Asaya, ka fa lëvtar a da slamatara mandawal nga bëz ata hay ba, a da sëpam kwakwas nga Jëwif hay saba. ²² Fara fara,

kah ma sawa fedë kaa na, a cëndamara la. Ya da kakwa na, kwara? ²³ Maaya na, ka ka cek masa ala ma da lëvmaka kedë. Nëka, ndëhay mëfad fedë daha ta mbadëamar la a Gazlavay.

²⁴ Pas masa ata ma da kam kwakwas a Gazlavay nga ndëvey *mëbedëy ata ha na, gweegwe a wuswa. A da kam kwakwas a Gazlavay amba a tëram ndëhay mazlëbtakaya saba, fa dëba ha a hëjmata ray ata hay †. Maaya na, ka diyam bama, ka hëdkatar cek hay nga key kwakwas a ta dala akah. Anda kedë, ndëhay tabiya a da sërmara mey hay masa ata ma cëndamara da ray akah na, ara mëbërzley. Asaya, a sërmara kah, ta ray akah, ka fa nar ray a kwakwas nga Mawiz a may. ²⁵ Ngada ndëhay masa Jëwif hay ba hay ma tëba mey nga Yesu na, ala ta diymara mey a cay, ya ta wuzlalamatar leeter la da ray a, ya lëvmatar, a da zëmam aslaw nga kuley ba, a da zëmam mambaz ba, a da zëmam aslaw mëtërdëy ta tërdëy ba, a da lam vaw saw ba.»

²⁶ Masa ata ma lëvmar anda kedë la na, Pawl, ta', a daw ta ndëhay mëfad heyey. Pëpërek e, a kam kwakwas a Gazlavay amba a tëram ndëhay mazlëbtakaya saba. Ata Pawl ta ndëhay

21:21 21.21 mesley mandawal: 16.3; Gal 3.25, 28; 5.2 **21:23**
21.23-24 Mesl 6.13-21 † **21:24** 21.24 Nëka 18.18ta mey da ray
a. **21:25** 21.25 15.29

mëfad heyey ta', a mbëzam aa *Way-mekey-kwakwas nga Gazlavay. A diyam fa ndëhay ma ka kwakwas nga Gazlavay fetede, a lëvmatar: «Mëndërey ðar maasala amba ya tëram ndëhay masa mazlëbtakaya saba. Masa ala ta tëram ndëhay masa mazlëbtakaya ba cay na, ya vëhmawa la nga vëley cek a Gazlavay.»

A kërzamara Pawl daa Way-mekey-kwakwas nga Gazlavay

²⁷ Mamba ðar maasala heyey a ndëvey, *Jëwif hay mekele ma samawa daa hwayak nga Azi a hëtmär Pawl daa *Way-mekey-kwakwas nga Gazlavay. A hëldamata ndëhay tabiya fetede nga kërzamara Pawl, ta', a kërzamara. ²⁸ A wudam, a lëvam: «Ndëhay *Israyel hay, jënmandar! Ehe, ndaw masa maa sërka data ndëhay kwa daa wura daa wura ta mey maaya ba da ray ndëhay Israyel hay leñ da ray *kwakwas nga Mawiz, asaya, da ray Way-mekey-kwakwas nga Gazlavay heyey na, a keðe. Wure keðe kwa ndëhay masa Jëwif hay ba hay na, ta ngëltërwa sem aa Way-mekey-kwakwas nga Gazlavay amba a zlëbmara way a!» ²⁹ A lëvam anda keðe maja ata ma hëtmatar ata Pawl ta Tëräw fim, ndaw Efez, daa berney nga *Jeruzelem. A wulkam Pawl ta mbëzda la aa Way-mekey-kwakwas nga Gazlavay. ³⁰ Mey a keðe a cëney fa ndëhay tabiya da Jeruzelem na, a hwamawa da slala hay mekele mekele, a kusam aa way a. A kërzamara Pawl, a badamërwa aa ambaw. Ta', a gërcamata

mey-slam hay nga Way-mekey-kwakwas a fiyaw fiyaw. ³¹ Masa ata fa da këdmara vagay na, *bay-ray nga sewje hay nga *Rawm a cënda ndëhay da Jeruzelem tabiya fa yam mey. ³² Wure wure ñgene, a hëlwa sewje hay ta sewje mahura hay da ray sewje hay a, a hwamawa fa ndëhay makustakaya heyey. Masa ndëhay makustakaya ha ma hëtmatar la na, ta', a mbëkdamara Pawl, a këdmara saba. ³³ *Bay-ray nga sewje hay heyey, ta', a daw fa Pawl, a kërza, a lëvtar a sewje hay nga jëwmara ta calalaw cew. Ta', aa cëfdata ndëhay makustakaya, a lëvey: «Ara na, wa? A key na, me?» ³⁴ Ndëhay tabiya a lëvam mey wal wal. Bay a ta cënda mey a maaya maaya daa ba, maja ndëhay fa yam mey kalah. Da ray ñgene, a lëvtar a sewje a nga hay nga handamara Pawl aa way nga sewje hay. ³⁵ Masa ata ma wusam la fa slam metëpey nga mbëzey ñgada way a na, sewje hay a lamara ta ley, maja ndëhay fa kam hëma a ray a. ³⁶ Ndëhay ga fa diyam asiya, fa wudam, a lëvam: «Këdmara vagay! Këdmara vagay!»

Pawl a kada mabara nga mey a nga

³⁷ Masa ata fa da mbëzdamara Pawl aa way nga sewje hay heyey na, Pawl a lëvar a *bay-ray nga sewje hay a: «Ka vëlya cëved ñгаа guzka la daw?» *Bay-ray nga sewje hay heyey aa cëfda, a lëvar: «Ka sëra meeguzley mey Gërek daw? ³⁸ Kah na, ndaw *Ejip ma hëldata ndëhay nga këdey vaw daa ðar hay a këde ba daw? Ara kah ma handatërwa ndëhay gabal mëfad a

wuzlah-ley nga nësa mewey nga *Rawm heyey, ba diya?» ³⁹ Pawl a mbëdëdara, a lëvar: «Yah, ndaw *Jëwif. Ya yawa da Tars daa hwayak nga Silisi, berney masa ndëhay ma zëldamara slëmay. Ambahw, vëlya cëved, amba yaa guzltar a ndëhay kedë.» ⁴⁰ Bay-ray nga sewje hay heyey, ta', a vëlar cëved. Pawl den! a lecey aa slam metëpey ngada way heyey, ta', a bangada har amba ndëhay a sërmara fa wudëy ngaa guzley. Ndëhay a cëpa, a njam teete, ta', aa guzltar ta mey *Hëbëre.

22

¹ Pawl a lëvtar: «Waa papay hay, ta mëlma adaw hay Jëwif hay, jëkam slëmay fa mey adaw masa yah ma da lëvkwar wure kedë da ray cek ma key ta yah.» ² Masa ata ma cëndamara anga faa guzley ta mey ata Hëbëre na, a njam teete ma fëna, ma fëna, a jëkam slëmay. Ta', Pawl a lëvtar dëba:

³ «Yah na, ndaw Jëwif, ya yawa da Tars daa hwayak nga Silisi. Ama ya gëley da *Jeruzelem fedë, ya ta jëngëy la fa Gamaliyel, ndaw maa sërkadaya ta cëved e da ray kwakwas nga papaŋ nga papa alëkwa hay. Yah ndaw ma key slëra ngada Gazlavay ta mevel adaw cëpa anda akwar tasana kedë may. ⁴ Ya ta sërdara banay la ga ta ndëhay ma sëpa cëved nga Yesu haa ndëhay a, a mëcam. Ya ta kërzey zel hay len ngusay la, ya ndëkwdata aa fërsëne. ⁵ *Ndaw mahura da ray ndëhay ma ka kwakwas nga Gazlavay ta

mahura hay nga Jɛwif hay tabiya a sɛrmara mey masa yah ma kada na, ara mey fara fara. Ta vɛlmaya leeter hay masa ata ma wuzlalamatara a mɛlman hay Jɛwif hay daa berney nga Damas la a har. Leeter hay a, a vɛlmaya cɛved nga daw a Damas a nga kɛrzawa ndɛhay ma sɛpam cɛved nga Yesu, amba ya jɛwtɛrwa, ya handatɛrwa a Jeruzelem, amba mahura hay a kamatar sariya nga sɛrdamata banay.»

Pawl a kada mey da ray pas masa anɔa ma tɛba Yesu

(SNM 9.1-19; 26.12-18)

⁶ «Mamba wuzlah-pas, ya fa daw daa cɛved. Gweegwe ya wusey aa berney nga Damas na, wure wure nɔgene, slam a wadawa pɛray! da gazlavay da vad a ray adaw. ⁷ Ya tɛdɛy a hwayak, ya cɛnda dɛy ma lɛvya: “*Sawl, Sawl, ka sɛrdaya banay anda kedɛ na, maja me?”

⁸ Ya mbɛddara, ya lɛvey: “Bay Mahura, kah na wa?” A mbɛddiwa, a lɛvya: “Ara yah, Yesu, ndaw *Nezeret, masa kah ma sɛrda banay.”

⁹ Ndɛhay masa dasi adaw na, ta hɛtmar slam-mewedɛy a la, ama ta cɛndamara dɛy masa maa guzlya na, daa ba. ¹⁰ Ta’, ya cacɛfda, ya lɛvar: “Bay Mahura, kaa ya da key na, kwara?” A mbɛddiwa, a lɛvya: “Slɛkdɛy, daw aa berney nga Damas. Fetɛdɛ, a da wuzdamakawa cek hay tabiya masa Gazlavay ma walaka nga kata.”

¹¹ Slam-mewedɛy kaa heyey ta wulfayawa dey sem, ndɛhay dasi adaw heyey, ta’, a dɛdamaya fa har, a handamaya aa berney nga Damas a.

12 «Daa berney a ηgene, ndaw mezəley *Ananiyas daha, aa fa səpa cəved ηga Gazlavay ta mevel pal, fa səpa *kwakwas ηga Mawiz ta cəved e, *Jəwif hay daa berney ηga Damas a tabiya faa həmdamara. 13 A sawa a hətfaya, a lecey a cakay adaw, a ləvyā: “Sawl, məlma adaw, dey akah ηga wurey aa slam a.” Wure wure ηgene, dey adaw ta’, a wurey aa slam a, ya hətar Ananiyas a maaya maaya. 14 Ananiyas ta’, a ləvyā: “Gazlavay masa papaη ηga papa aləkwa hay ma ragadamar ta walaka la, amba ka səra slæra masa aηga ma wudəy ka kara, amba ka hətar ndaw pal ma key cek ta cəved e ta dey akah, asaya, amba ka cənda dəy aηga. 15 Maja ηgene, ka da key sede da ray ndaw aha, ka da wuztar mey a ndəhay tabiya da ray cek masa kah ma hətar ta da ray cek masa kah ma cənda. 16 Kaa wure kedə ka səkwey na, me? Sləkdey, hətey *baptem, cacəfdə Bay Mahura ηga jənka, amba Gazlavay a mbəkda kawa mebərey akah.”»

Mey da ray Gazlavay ma slərda Pawl fa ndəhay Jəwif hay ba hay

17 Pawl a ləvey saya: «Fa dəba ha ya vəhwa a *Jeruzelem. Pas pal daha, ya fa dərey dangay daa *Way-mekey-kwakwas ηga Gazlavay na, Gazlavay a wuzya cek, 18 ya hətar Bay Mahura. Ta’, a ləvyā: “Wusey vaw, bey fiyaw da Jeruzelem kedə, maja ndəhay daa berney a kedə fa da təbmara mey masa kah ma da kada da ray adaw na, daa ba.” 19 Ya mbəddara, ya ləvar: “Bay

Mahura, ata na, a sërmara fara fara, ya ta daw la aa *way-mewuzey-mey nga Gazlavay mekele mekele, ya kërzawa ndëhay ma tëba mey akah hay, ya këdta, ya këzlata aa fërsëne. ²⁰ Etiyen, ndaw ma key sede da ray akah na, ta pas masa ata ma këdmara vagay na, yah ta ray adaw, yah daha fetede. Masa ata ma këdmara vagay la na, ta mbafaya la. Yah ma jëdtara jëbe hay nga ndëhay ma këdmara ha.” ²¹ Ama Bay Mahura a lëvyä cënga: “Daw, ya slërdaka dërenj fa ndëhay masa *Jëwif hay ba hay.”»

Pawl fa mey nga bay-ray nga sewje hay nga Rawm

²² Ndëhay makustakaya heyey fa jëkam slëmay fa Pawl haa kasl fa mey anga madagway-dakw, ma lëvey: «Daw, ya slërdaka dërenj fa ndëhay masa *Jëwif hay ba hay.» Masa ata ma cëndamara mey a la na, ta', a wudam, a lëvam: «Lamara ndaw kedë, këdmara vagay! Ka da mbëkdamara nga njey ta dey ba!» ²³ A wudam ta gëdanj, aa zakadamata zana ata hay a vad, a hëlam hwiyak a vad. ²⁴ *Bay-ray nga sewje hay heyey a lëvtar a ndëhay anga hay nga handamara aa way nga sewje hay heyey. A lëvtar nga slëdmara ta laway amba a wuzdërwa ndëhay makustakaya a wudam a ray a na, maja me. ²⁵ Ama masa ata ma jëwmara cay nga slëdey na, Pawl a lëvar a mahura nga sewje hay masa da cakay a: «Akwär ta cëvedj nga slëdey ndaw Rawma masa sariya manjar nga key aranj daw?»

²⁶ Masa mahura nga sewje hay ma cønda mey a kefe la na, ta', a daw fa *bay-ray ata heyey, aa cøfða, a løvar: «Ka wuðey nga kar a ndaw kefe na, me? Ndaw aha ara ndaw Rawma.» ²⁷ Bay-ray nga sewje hay heyey, ta', a daw fa Pawl, aa cøfða, a løvar: «Kadiwa, kah na, ndaw Rawma daw?» Pawl a mbøðdara, a løvar: «Ahaw.» ²⁸ Bay-ray nga sewje hay heyey a løvar: «Yah ma da tørey nga ndaw Rawma kefe na, ya ta vøley dala la ga.» Pawl a mbøðdara, a løvar: «Ama yah na, ndaw Rawma døga nga mayawa adaw maja papay ndaw Rawma.» ²⁹ Ndøhay ma da sløðmara ngaa guzley heyey, a cøndamara anga ma løvey anda kefe na, a ngøcham la da cakay a. Masa bay-ray nga sewje hay kaa heyey ma cønda Pawl anga ndaw Rawma na, a zlurey maja anga ma jøwa ta calalaw *.

Pawl fa mey nga ndøhay mahura hay ma sla yawa nga Jøwif hay

³⁰ *Bay-ray nga sewje hay heyey, a wuðey a søra fara fara *Jøwif hay a wudmara Pawl na, maja me. Da ray ngene, pepørek e, ta', a pøska Pawl, a løvtar a *bay-ray hay nga ndøhay ma ka kwakwas nga Gazlavay lenj a ndøhay mahura hay ma sla yawa nga Jøwif hay tabiya nga kusam. Ta', a handørwa Pawl, a lacada fa mey ata.

22:25 22.25 16.37 * **22:29** 22.29 Nga sørdey banay ta ndaw Rawma manjar sariya nga key na, mewey nga Rawm a vøley cøved ba.

23

¹ Pawl ta', a nëkfata ndëhay mahura hay ma sla yawa makustakaya kaa heyey, a lëvtar: «Mëlma adaw hay, yah na, ya sëra daa mevel adaw slëra masa yah ma ka ngada Gazlavay haa kasl tasana na, annga maaya.» ² *Ndaw mahura da ray ndëhay ma ka kwakwas nga Gazlavay fetede daha mezëley *Ananiyas. A lëvtar a ndëhay malacatakaya da cakay Pawl a nga slëngmar maarawa. ³ Ta', Pawl a lëvar: «Gazlavay a këdka la, kah ndaw masa ta neneh cew! Kah manjakaya nga kaya sariya anda mey nga *kwakwas nga Mawiz ma lëvey, ama ka fa sëpa kwakwas a daa ba maja ka fa lëvtar a ndëhay nga këd maya anda kede.» ⁴ Ndëhay da cakay a, a lëvmar: «Haya! Ka cëda *ndaw mahura da ray ndëhay ma ka kwakwas nga Gazlavay na, kwara?» ⁵ Pawl a mbëd datara, a lëvtar: «Mëlma adaw hay, yah na, ya sëra ara ndaw mahura ba. Mawuzlalakaya daa dërewel nga Gazlavay, a lëvey: “Ka daa guzley mey maaya ba da ray bay nga ndëhay akah hay ba.”»

⁶ Pawl a sëra da wuzlah ndëhay mahura hay ma sla yawa makustakaya ha na, *Saduse hay daha, *Fariza hay daha. Maja ngene, aa guzley ta gëdanj fa mey ata, a lëvey: «Mëlma adaw hay, yah ndaw Fariza, bëzey nga ndaw Fariza. A kamaya sariya kede na, maja ya fa sëkwa maslëkdawa nga ndëhay daa memëcey.»

⁷ Anğa ma ləvey la anda kedə na, Fariza hay ta Saduse hay a, a zlamar mekey yawa, ndəhay makustakaya heyey a wunkam cew. ⁸ Ndəhay Saduse hay a wulkam ndəhay maməctakaya a sləkdamawa daa meməcey daa ba. Asaya, a ləvam maslan hay nga Bay Gazlavay da vad daa ba, kwa mesəfney hay wura wura daa ba may. Ama Fariza hay a ləvam cek hay a ngene tabiya na, daha. ⁹ Ndəhay fa kam baazlam ta gədan ta gədan, ndəhay maa sərkada kwakwas nga Mawiz masa Fariza hay, ta', a sləkdam, a kam mey ta gədan, a ləvam: «Ala ta hətam mebərey fa ndaw kedə kwa nekədey daa ba. Da maslan nga Gazlavay da vad ma sawa maa guzlar kwa, da daa ba, mesəfney kwa.»

¹⁰ Yawa ha fa key ta gədan ta gədan. Bay-ray nga sewje hay heyey a zlurey, a wulkey Jəwif hay a, a da pəwmara Pawl. Da ray ngene, a ləvtar a sewje anğa hay nga diyam, nga nğəlmərwa Pawl la da wuzlah ndəhay a. Ta', a handamara aa way nga sewje hay.

¹¹ Dasi tavad a ngene, Bay Mahura Yesu a wuzar vaw a Pawl, a ləvar: «Ka da zlurey ba! Anda kah ma key sede da ray adaw da *Jeruzelem kedə na, si ka daw ka key sede da ray adaw daa berney nga *Rawm may.»

Jəwif hay a cəmdamara dəy ata nga kədey Pawl vagay

¹² Pepərek e, *Jəwif hay a kusam, a cəmdamara dəy ata pal. A mbađam, a ləvam

a zømam daf ba, a sam yam ba, si ata ma kødmarara Pawl vagay la dagay. ¹³ Ndøhay a, ata a føna ndøhay kwakwar møfad. ¹⁴ Ta', a diyam fa *bay-ray hay nga ndøhay ma ka kwakwas nga Gazlavay, ta fa mahura hay nga Jøwif hay, a løvmar: «Ala ta mbadam sem, tasana, ya zømam daf ba, ya sam yam ba, si ala ma kødmarara Pawl vagay la. ¹⁵ Wure kedfe, akwar ta ndøhay mahura hay ma sla yawa nga Jøwif hay mekele, si ka sløram fa bay-ray nga sewje hay nga *Rawm nga handørwa Pawl fa akwar. Ka løvmar ka wudam amba ka cacøfdamara saya, ka nøkmarara mey anga maaya maaya. Ama, ala na, ya da lacam aa cøved, amba ya kødmarara vagay daa masa anga ta wuswa fa akwar daa ba aran.»

¹⁶ Masa ata maa guzlam ngene na, bøzey nga dam-maman nga Pawl a ta cønda mey a sem. Ta', a daw a mbøzey aa way nga sewje hay heyey, a kadara mey a, a Pawl. ¹⁷ Pawl, ta', a zølwa ndaw pal da wuzlah mahura hay da ray sewje hay a, a løvar: «Handa gula kedfe fa bay-ray akwar, a da kadar mey daha.» ¹⁸ Ndaw kaa ta', a handa gula kedfe fa bay-ray ata heyey, a wusam, a løvar: «Pawl, ndaw daa førsøne heyey a zølya, a løvya ya handørwa gula kedfe fa akah, mey anga daha nga kadakawa.» ¹⁹ *Bay-ray nga sewje hay kaa, a ngøla gula ha ta cakay. Ta', aa cøfda, a løvar: «Ka løvey na, kwara?» ²⁰ Gula kaa a mbøfdara, a løvar: «Jøwif hay ta cømdamara daf ata cay pal, amba aa cøfdamaka mandaw

ka handa Pawl fa ndëhay mahura hay ma sla yawa nga Jëwif hay. A lëvam a wudam amba aa cëfdamara maaya maaya saya. ²¹ Ama ka da tëba mey ata ba, maja ndëhay a fëna kwakwar mëfad fa jëdmara daa cëved. Ata tabiya ta mbadam sem, a lëvam a zëmam daf ba, a sam yam ba, si ata ma këdmara Pawl la vagay dagay. Ata ta mbadam sem, a kamara la. A sëkwam kaa na, mey masa kah ma da mbëdftara.» ²² Da ray ngene, bay-ray nga sewje hay heyey a lëvar a gula ha: «Mey masa kah ma kadiwa këde na, ka da wuzda kwa a ndaw ba.» Fa dëba ha, ta', a lëvar nga daw.

Bay-ray nga sewje hay a slërda Pawl fa Guverner Fëlekes

²³ Fa dëba ha, *bay-ray nga sewje hay heyey, ta', a zëlwa mahura nga sewje hay cew, a lëvtar: «Kusam sewje hay temere cew, ta sewje hay masa ma diyam ta pëles hay kwakwar maasala, lej sewje hay masa ta zëwet hay temere cew. Akwar cëpa diyam vaw, nga daw aa berney nga Sezere ta bërey zlam-letek nga tavad. ²⁴ Asaya, sëpam pëles hay ngada Pawl, amba a tëpey, ka handamara ta zazay fa Guverner Fëlekes.» ²⁵ Ta', a wuzleley leeter, a lëvey:

²⁶ «Ara yah Këlawt Liziyas ma wuzlalakawa leeter këde, ngada akah, bay adaw mahura, Guverner Fëlekes. Ya caka har.

²⁷ Ya wudëy yaa guzka da ray ndaw këde. *Jëwif hay ma kërzamara, a wudam nga këdmara vagay. Masa yah ma cënda la annga ndaw Rawma na, ta', ya daw ta sewje hay,

ya læhdørwa dasi har ata. ²⁸ Ya wudsey nga særa a wudmara na, maja me. Anda keðe, ta', ya handa fa ndøhay ata hay mahura ma sla yawa nga Jøwif hay. ²⁹ Ya nøka a wudmara na, da ray mey nga kwakwas ata gway. Aa ta key mebørey tøðe kwa nga køða vagay, kwa nga ndækwða aa førsøne na, daa ba. ³⁰ Ama ya cønda na, Jøwif hay ta cømdamara ðay ata cay nga køðmara vagay. Ya slørdakawa fiyaw fiyaw keðe na, maja. Ya lævtar a ndøhay ma wudmara na, nga diyam nga wudmara fa akah.

Keðe ara mey aðaw ngada akah.»

³¹ Ta', sewje hay, a ngølmørwa Pawl anda bay-ray ata ma lævtar. A handamara dasi tavad' a ngene aa berney nga Antipatøris. ³² Pepørek e, sewje hay ma diyam ta salay, ta', a vøhmawa a way, a mbækdamata sewje hay ta pøles hay nga handamara Pawl a. ³³ A wusam a Sezere heyey. Ta', a vøldamara leeter e a Guverner Følekes, Pawl may, a mbækdamørwa asi har anga. ³⁴ Guverner kaa a jannga leeter e, ta', aa cøfða Pawl, a lævar: «Kah na, daa hwayak wura?» Pawl a mbøfðara, a lævar: «Yah, ndaw Silisi.» ³⁵ Daa ngene, Følekes a lævar: «Da ndøhay ma wudmaka ta samawa la na, yaa cøfðaka la da ray mey a.» Ta', a lævtar a sewje hay nga jøðmara daa way meney mahura nga guverner masa Bay *Herawt ma læma.

24

Jëwif hay a wudmara Pawl saya da Sezere

¹ Fa dëba ha ðar zlam, *Ananiyas, *ndaw mahura da ray ndëhay ma ka kwakwas nga Gazlavay, a wusey a Sezere. Mahura hay nga *Jëwif hay mekele mekele, leŋ ndaw mezöley Tertulus ma sëra mewey nga Rawma hay a diyam bama ta ata Ananiyas a. A wusam fa mey nga Guverner Fëlekes a, amba a wudmara Pawl.

² Ta', a zëlmërwa Pawl. Masa Pawl ma wuswa a cakay ata la na, Tertulus a zlar ngaa guzlar da ray a, a guverner, a lövey:

«Waa bay ala mahura Fëlekes, ala man-jatakaya ta zazay fara fara maja kah. Ka ta diya hwayak alëkwa la amba cek tabiya da hwað a, a daw maaya maaya, maja kah ndaw ta lengeŋ maaya. ³ Ndëhay tabiya daa hwayak alëkwa fa tëbmara cek masa kah ma ka tabiya, ala fa kamaka suse. ⁴ Ama ya wuðey ya gërdaka ta mey hay ga ba. Da ray ngene, ya kaka ambahw nga jëkey slëmay fa mey ala nekëðey, maja kah ndaw maaya ma sëra dey-ceceh fa ndaw.

⁵ Ya nëkmara ndaw keðe na, ndaw makëwkaya kalah, ara aŋga ma handërwa meyey-mey a wuzlah ndëhay Jëwif hay da bëla tabiya. Aŋga ndaw mahura nga ndëhay ma sëpam cëved membërzley masa ma zëlmata *Nezeret hay.

⁶ Asaya, aŋga na, a wuðey nga zlëba *Way-mekey-kwakwas nga Gazlavay. Ara maja ngene, ala ma kërzamërwa. [Ya wuðam amba ya kamar sariya anda *mewey nga Jëwif hay ma lövey,

⁷ ama Liziyas, *bay-ray nga sewje hay ta', a sawa, a tøba da har ala ta gødan. ⁸ Ta', Liziyas a, a løvtar a ndøhay ma wudmara ha, nga samawa fa mey akah kedø.] Da ka cacøfða Pawl a na, ka søra la, ya wudmara na, da ray mey fara fara.» ⁹ Jøwif hay fetede a løvam: «Fara fara, mey masa Tertulus maa guzley kaa na, ara anga.»

Pawl a kada mabara nga mey anga fa mey nga Følekes

¹⁰ Guverner Følekes kaa heyey a lar har, a løvar a Pawl ngaa guzley. Pawl, ta', a løvey: «Ya søra, mevey ga ara kah ma ka sariya daa hwayak kedø. Anda kedø, mevel adaw faa sømey ga, amba ya kada mabara nga mey adaw fa mey akah. ¹¹ Masa yah ma daw a *Jeruzelem nga ragadawa a Gazlavay na, a fønə dər kuraw a ray a cew ba. Da kaa cøfða mey a na, ka høtfar la kønə. ¹² Kwa ndaw ta høtfaya masa ala fa kam yawa ta ndaw daa *Way-mekey-kwakwas nga Gazlavay na, daa ba. Asaya, ndaw ta høtfaya masa ya fa høldata ndøhay nga yey mey daa way hay mewuzey mey nga Gazlavay, kwa daa berney na, daa ba. ¹³ Ata ma wudmaya kaa na, ndaw da wuzlah ata ma gwa ma wuzdakawa mey a, ara mey fara fara daha daw? ¹⁴ Ama ya wuzdakawa, yah na, ya fa ragadar a Gazlavay masa papan nga papa ala hay ma ragadamar. Ya ragadar na, ta mesøpey cøved nga Yesu. Ata na, a løvam cøved e ara cøved ma mbørzley ndøhay. Ama ya fa tøba *kwakwas nga Mawiz tabiya, ta mey mawuzlalakaya daa dferewel hay nga

ndëhay ma tëla mey nga Gazlavay tabiya may. ¹⁵ Yah, ya pa lenjgesl adaw si a ray Gazlavay, ya tëba mey ma lëvey a da slëkdfadatërwa ndëhay maaya ta ndëhay maaya ba hay daa memëcey. Kwa ndëhay a ma wudmaya kedë na, fa pam lenjgesl a ray mey a may. ¹⁶ Da ray ngene, ya fa key slëra ta mevel pal amba mandaw mandaw mevel adaw a njeý maaya fa Gazlavay lenj fa mey nga ndëhay.

¹⁷ «Masa yah ma mbëkda berney nga Jeruzelem mevey ga la na, ta', ya vëhwa aa berney a, ya handatar dala nga jëney ndëhay masa-viya hay da wuzlah sëkway adaw hay *Jëwif hay ta nga key kwakwas a Gazlavay.

¹⁸ A hëtfamaya daa Way-mekey-kwakwas nga Gazlavay. Daa ngene, ya fa ndëvda mekey kwakwas nga Gazlavay amba ya tërey ndaw mazlëbkaya saba. Ndëhay da cakay adaw ga daa ba, ya fa key baazlam daa ba. ¹⁹ Ama Jëwif hay daa hwayak nga Azi ata fetedë. Da ata ta mey da ray adaw daha na, anja ara ata ha ma da wudmaya fa mey akah jak. ²⁰ Da daa ba na, kaa cëfdata ndëhay fa mey akah kedë nga kadamakawa mebërey masa yah ma ka ta pas masa ata ma kërzamaya, ma handamaya fa mey nga ndëhay mahura hay ma sla yawa nga Jëwif hay taw. ²¹ Fara fara, fa mey nga ndëhay ma sla yawa na, ya ta lecey la, ya lëvey: “Ya fa sëkwa pas masa Gazlavay ma da slëkdfadatërwa

ndëhay daa memëcey.” A wudmaya fa mey akwar kaa na, maja mey a kedë daw?»

²² Fëlekes na, a sëra mey da ray cëved nga Yesu maaya maaya. A gëmey nga dësla sariya ha wure ñgene ba, a lëvtar: «Ya da dësla sariya akwar na, si ta pas masa Liziyas, *bay-ray nga sewje hay heyey, ma sawa.» Ta', a lëvtar nga diyam a way. ²³ A lëvar a mahura nga sewje hay ma jëdmara Pawl nga jëdmara maaya maaya daa fërsëne, ama a da sërdamara banay ba, nga vëlmatar cëved a jam anga hay ma samawa nga jënmara.

Pawl fa mey nga Fëlekes

²⁴ Dar nekëdey fa dëba ha, Fëlekes, ta', a samawa ta ñguas anga Dërusil, dam *Jëwif. Ta', a slërey, a zëlmërwa Pawl, amba a cënda mey da ray metëbey-mey nga Yesu *Këriste. ²⁵ Pawl, ta', aa guzltar da ray menjey ma mbafar a Gazlavay, ta da ray menjey ta mewey vaw fa cek hay saw, leñ da ray sariya masa Gazlavay ma da ka ta pas mendëvey nga bëla. Pawl fa wuzda mey a ñgene na, Fëlekes a zlurey, ta', a lëvey: «Wure kedë, mey a mak d'agay. Mbëkdaya. Pas masa yah ma hëtey har la na, ya zëlka la saya.» ²⁶ Asaya a wulkey na, Pawl a vëlar dala la, da ray ñgene, a zëla Pawl dey weewe nga key maday.

²⁷ Fa dëba ha mevey cew, guverner mekele a njej aa slam a nga Fëlekes, mezëley nga ndaw aha na, Parsiyus Festus. Fëlekes na, a gëmey nga

pëskarawa Pawl daa fërsëne ba maja a wudëy Jëwif hay aa sëmam da ray a.

25

Pawl fa mey nga Guverner Festus

¹ Festus a wuswa aa hwayak nga *Jëwif hay nga key guverner fetede. Fa dëba ha ðar maakar, a slëkdey daa berney nga Sezere, a daw a *Jeruzelem. ² Da Jeruzelem e, *bay-ray hay nga ndëhay ma ka kwakwas nga Gazlavay, ta mahura hay nga Jëwif hay a samawa fa vëða, a wudmara Pawl saya. A kamar ambahw a Festus, ³ aa cëfdamara nga vëltar cëved amba a handatara Pawl a Jeruzelem e. Aa cëfdamara na, maja ta cëmdamara ðay ata cay, amba a këðmara Pawl vagay daa cëved. ⁴ Ama Festus a mbëðdatara, a lëvtar: «Pawl aa daa fërsëne daa berney nga Sezere. Yah kwa ya vëhey la fetede daa ðar hay a kede. ⁵ Maaya na, ya diyam bama ta mahura akwar hay a Sezere he. Da ndaw a ta key cek maaya ba la na, a wudmara fetede.»

⁶ Festus a njawa ta ata da Jeruzelem e, a key ðar daanğafad, da daa ba kuraw gway. Ta', a vëhwa aa berney nga Sezere. Pepërek e, a njeý aa slam mekey sariya, a lëvey nga handamërwa Pawl. ⁷ Masa ata ma wusdamërwa Pawl la na, Jëwif hay ma samawa da Jeruzelem a zlërmay. A wudmara, a mbërzlafamar a ray, ta mey hay maadakw a maadakw a hay ga. Ama ata ta ray ata, a gwamara nga wuzdamara mey da

ray mey hay a fara fara ba. ⁸ Pawl, ta', a kada mabara nga mey annga, a lævey: «Ya ta key mebørey da ray kwakwas nga Jøwif hay daa ba, ya ta zløba *Way-mekey-kwakwas nga Gazlavay daa ba. Kwa *Sezere, bay mahura nga *Rawm na, yah ta key mebørey fa vøda daa ba.»

⁹ Yaw, Festus a wudfey aa sændata Jøwif hay. Da ray ngenne, aa cøfda Pawl, a lævar: «Ka tøba nga daw a Jeruzelem daw? Fetede a da kamaka sariya fa mey adaw da ray mey masa ata ma wudmaka maja kede.» ¹⁰ Pawl a mbøddara, a lævar: «Wure kede, yah malacakaya daa slam mekey sariya nga bay mahura nga Rawm. Da sariya a key ta cøved e na, anja maaya sariya adaw a, a key fede. Ya ta key mebørey fa Jøwif hay daa ba. Kah ta ray kah, ka særa maaya maaya. ¹¹ Da ya ta key mebørey la tøde nga kødey vagay na, ngenne, kødmaya, ya tøba nga mæcey. Ama ata ma wudmaya kede na, ara membørzley. Da ray ngenne, ndaw ma da gwa nga vøldaya asi har ata daa ba. Anda kede, yah na, yaa cødfey cøved nga hendey sariya adaw fa Sezere, bay mahura nga Rawm.» ¹² Festus a slam yawa ta ndøhay annga hay. Fa døba ha, ta', a lævar a Pawl: «Ka taa cødfey cøved la nga daw fa mey nga Sezere, bay mahura nga Rawm. Anda kede, ya vølka cøved, ka daw fa annga.»

Pawl fa mey nga Bay Agøripa

¹³ Dar nekøfey fa døba ha, Bay Agøripa ta dam-mamaha Berenis, a diyam aa berney nga

Sezere nga cey har a Festus. ¹⁴ A njam ðar ga daa berney a. Da ray ñgene, Festus ta', a kadara mey da ray Pawl heyey a Bay Agëripa ha, a lëvar: «Ndaw fedë daha, aa daa fërsëne dëga fa Bay Fëlekes. ¹⁵ Masa yah da *Jeruzelem na, *bay-ray hay ñga ndëhay ma ka kwakwas ñga Gazlavay ta mahura hay ñga *Jëwif hay, a wudmara fa yah, aa cëfdamaya ñga dësla sariya anga ha ñga këda vagay. ¹⁶ Ama ya lëvtar, kwakwas ñga Rawma hay a lëvey na, ndëhay Rawma hay a vëldamara ndaw masa ndëhay ma wudmara ñga këdey vagay saw saw ba. Si ndaw masa ata ma wudmara a sawa fa mey ñga ndëhay ma wudmara ha, a cënda mey ata la dëgay. Fa dëba ha, ndaw masa ata ma wudmara ha a kada mabara ñga mey anga. ¹⁷ Ta', ya samawa fedë ta Jëwif hay aha. Ya ta njeý ga daa ba, pepërek e gway na, ta', ya daw aa slam ñga sariya, ya lëvtar ñga handamërwa ndaw aha. ¹⁸ Ndëhay ma wudmara ha, ta', a samawa. Ya wulkey na, a wudmara da ray anga ma key cek malamba hay. Ama, anja këne ba. ¹⁹ Si ata ma kam yawa da ray kwakwas ata, ta da ray ndaw daha mezëley Yesu. Ndaw aha ta mëcey sem, ama Pawl a lëvtar ta slëkdëwa sem daa memëcey, anga ta dey. ²⁰ Ya sëra ñga dësla mey a ba. Da ray ñgene, ta', yaa cëfda Pawl, ya lëvar: “Ka tëba ma daw a Jeruzelem amba a dëslmakawa sariya akah fetedë daw?” ²¹ Ama Pawl a lëvya, a wudëy a njeý daa fërsëne, a sëkwa sariya anga fa Bay Mahura *Sezere gway. Anda kedë, ya lëvtar ñga

jëdfmara dagay, wara ya slërda fa Sezere he.»

²² Bay Agëripa a lëvar a Festus: «Yah may, ya wudëy ya cënda mey nga ndaw aha.» Festus a mbëdfara, a lëvar: «Mandaw na, ka cënda mey anga ha la.»

²³ Taa përek, Bay Agëripa ta Berenis a diyam ta ndëhay anga hay, fa hëslmatar ray. A mbëzam aa slam mekey sariya ta bay-ray hay nga sewje hay, leñ mahura hay daa berney a. Festus a lëvtar nga ngëlmërwa Pawl. Ta', a handamërwa Pawl a. ²⁴ Festus a lëvey: «Waa, Bay mahura Agëripa, ta ndëhay tabiya masa fedë, akwar fa hëtmär ndaw kedë, masa Jëwif hay tabiya ma wudmara fa yah. A wudmara da Jeruzelem, ta', a samawa a wudmara fedë may. Ata tabiya a lëvmaya ta gëdan, ya da mbëkda ba, si ya këfa vagay. ²⁵ Ama nga yah na, yah ta hëtey meberëy fa vëfa masa tëdë nga këfa vagay na, daa ba. Yaw, maja anga ta ray anga, taa cëfdey cëved la amba bay mahura nga *Rawm a dëslra sariya ha na, ya wulkey maaya ya slërdara fetedë. ²⁶ Ama ya sëra mey masa yah ma da wuzlalar a bay mahura nga Rawm aha da ray sariya ha ba. Ara maja ngenë, yah ma handërwa fa mey akwar, teesëd na, fa mey akah dagay, Bay Agëripa. Cacëfda, amba ya sëra cek masa yah ma da wuzleley da ray a, a bay mahura nga Rawm. ²⁷ Daa mewulkey adaw, da ya slërda ndaw fa bay mahura nga Rawm nga dëslra sariya da ray a, ama ya ta wuzdara mey masa ata ma wudmara maja daa ba na, ngenë, a cëney ba.»

26

Pawl a kadara mabara nga mey anga a Agëripa

¹ Bay Agëripa a lëvar a Pawl: «Ya vëlka cëved nga kada mabara nga mey akah.» Pawl, ta', a bangada har anga, a zlar nga kada mabara nga mey anga, a lëvey: ² «Waa Bay Agëripa, tasana yah faa sëmey ga, nga kada mabara nga mey adaw fa mey akah, da ray mey masa *Jëwif hay ma wudmaya tabiya, ³ maja kah na, ka sëra mey da ray kwakwas nga Jëwif hay maaya maaya. Asaya, ka sëra mey hay masa Jëwif hay ma kam yawa da ray a. Da ray ñgene, jëkfaya slëmay ta dëk-vaw cey.

⁴ «Yaw, Jëwif hay tabiya a sërmara menjey adaw dëga daa zariya adaw haa wure kedë. A sërmara, menjey adaw da wuzlah ndëhay adaw hay, ta da *Jeruzelem. ⁵ Jëwif hay a kedë, a sërmaya dëga zleezle. Da a wudam na, a gwamara ma kam sede da ray adaw. A sërmara daa menjey adaw na, ya ta sëpa *kwakwas nga Mawiz la ta gëdan adaw ndav maja yah ndaw Fariza. *Fariza hay na, ara ndëhay Jëwif hay ma sëpam kwakwas nga Mawiz ta gëdan ata cëpa, ma fëna ndëhay mekele hay. ⁶ Wure kedë,

fa kamaya sariya na, maja yah ma pa lengesl adaw a ray cek masa Gazlavay ma lëvtar a papan nga papa ala hay zleezle a katara la heyey.

⁷ Cek masa Gazlavay ma lëvtar a da katara ha na, sëkway ala hay kuraw a ray a cew tabiya fa

pam lengeſl a ray a, a wudam nga hətmar. Da ray űgene, taa vad, taa pas, ata fa ragadamar a Bay Gazlavay. Waa Bay Agərġpa, Jəwif hay a, a wudmaya na, maja. ⁸ Akwar Jəwif hay, Gazlavay a sləkdadatərwa ndəhay daa meməcey la, kaa ka təbmara mey a ba na, maja me?

⁹ «Zleezle yah ta ray adaw, ya ta wulkey la, maaya na, si ya səpey wewer mekele mekele amba ya nəsa mezəley nga Yesu, ndaw *Nez-eret. ¹⁰ Kede ara cek masa yah ma ka da Jeruzelem. *Bay-ray hay nga ndəhay ma ka kwakwas nga Gazlavay ta vəlmaya cəved la nga kərzey ndəhay ga ma təba mey nga Yesu, ta', ya ndəkwdata aa fərsəne. Masa ata fa kamatar sariya nga kədmata vagay na, ya ləvey maaya. ¹¹ Ya daw ya sərdəta banay dey weewe daa way hay mewuzey mey nga Gazlavay tabiya. Ya təktar dəy nga rəsmara Yesu. Mevel ta caya la a ray ata kwa ara mey ba. Da ray űgene, ya ta daw la ya səptərwa kwa daa hwayak nga ndəhay Jəwif hay ba hay, ya sərdətərwa banay.»

*Pawl a kada pas masa anga ma təba Yesu
(SNM 9.1-19; 22.6-16)*

¹² «Ara maja űgene, yah ma daw aa berney nga Damas. Ara *bay-ray hay nga ndəhay ma ka kwakwas nga Gazlavay ma slərdamaya. Ya daw na, ta leeter da har masa ata ma wuzlalamara nga vəlya cəved nga kərzawa ndəhay. ¹³ Yaw, Bay Agərġpa, ta wuzlah-pas ya fa daw daa cəved, ya hətar slam ma wadawa a ray adaw. A wadawa da gazlavay da vad, ama a fəna

mewedey nga pas. A wedey da ray adaw, ta ndëhay dasi adaw. ¹⁴ Ala tabiya ya tëdam a hwayak. Yah na, ta', ya cëney d'ay nga ndaw maa guzlya ta mey *Hebëre, a lëvyä: “*Sawl, Sawl, ka sërdaya banay anda kedë na, maja me? Kah fa nësa ray akah anda sla ma mbözley zlanday nga mecëkwer anğa.” ¹⁵ Ta', yaa cëfda, ya lëvar: “Bay Mahura, kah na wa?” Bay Mahura a mbëd'diwa, a lëvyä: “Ara yah, Yesu ndaw masa kah ma sërda banay. ¹⁶ Ama slëkdëy, lecey ta lecey. Ya wuzka vaw kedë na, maja ya ta walaka sem amba ka tërey ndaw ma ka slëra adaw. Ka da key sede da ray adaw, ka lëvtar a ndëhay mey da ray kah ma hëtya tasana kedë. Asaya, ka da kadatara cek masa yah ma da wuzdakawa. ¹⁷ Ya slërdaka fa *Jëwif hay, lej fa ndëhay daa sëkway hay mekele. Kwa da a kamaka cek maaya ba na, ya lëhdaka la dasi har ata. ¹⁸ Ya slërdaka fa ata na, amba ka wurtara lëngesl ata, amba ka badatërwa daa lëvanj ngadaa slam-mewedey. Ya slërdaka fa ata, amba ka badatërwa dasi har nga *Satanj bay-malula, a mbëd'mawa dey ngada fa Gazlavay. Da ata ma pamaya la nga ndaw ata fara fara na, ya mbëkdatara mebërey ata la, asaya a hëtam slam-menjey la da wuzlah ndëhay nga Gazlavay.”»

Pawl aa guzley da ray slëra anğa

¹⁹ Pawl a lëvey saya: «Waa Bay Agëripa, dëga mezley ta pas masa Bay Mahura ma wuzya vaw da vadj ngene na, ya fa pey lëngesl a ray a, ya fa ka cek aha anda aa ma wuzdiwa. ²⁰ Anda

keðe, ya zlar nga wuzey mey ngeeme na, a ndøhay daa berney nga Damas, fa døba ha, ya wuzdatara mey a, a ndøhay da *Jeruzelem, a ndøhay da *Jude tabiya, len a ndøhay *Jøwif hay ba hay daa hwayak mekele mekele may. Ya lævtar: “Si ka mbøðdamara menjey akwar, mbødam dey fa Gazlavay, søpmara ta mevel pal. Kam slæra maaya fa mey nga Gazlavay nga wuzdærwæ na, akwar ta mbøðdamara menjey akwar sem.”²¹ Ara maja ngeene, Jøwif hay ma kærzamiwa daa *Way-mekey-kwakwas nga Gazlavay, a wudam nga kæðmaya vagay.²² Ama haa kasl tasana keðe, Gazlavay fa jønya. Maja ngeene, wure keðe yah malacakaya fa mey akwar, ya fa wuzda mey nga Gazlavay fa mey nga ndøhay tabiya, kwa a mahura hay, kwa a ndøhay wura wura cøpa. Ya wuzey na, si mey nga *Mawiz ta mey nga ndøhay ma tæla mey nga Gazlavay maa guzlam da ray cek ma da key. A lævam²³ *Køriste a sørey banay la. Annga, ara ndaw ngeeme da wuzlah ndøhay mamøctakaya ma da slækdamawa daa memøcey. Maja maslækðawa annga daa memøcey a na, a wuzdatara mewedey nga Gazlavay a Jøwif hay ta a ndøhay daa søkway hay mekele tabiya.»

Pawl a lævar a Bay Agøripa nga tøba mey nga Yesu

²⁴ Masa Pawl fa kada mabara nga mey annga anda keðe na, ta', Festus a kar mey ta gødan, a lævar: «Pawl, ray akah ta mbøðey sem, mesørey

cek akah kalah ηgene, ta næskawa len gesl sem.»
²⁵ Pawl a mbøfdara, a lævar: «Waa bay mahura, len gesl adaw, ta næsey daa ba. Mey masa yah ma kada kefe na, ara mey saw ba, ama ara mey fara fara. ²⁶ Bay Agøripa na, a særa mey a kefe. Ya gwa ηгаа guzlar ta mandørzay daa dey ba, maja ya wulkey a særa mey da ray cek hay a tabiya, maja cek hay a mabødakaya daa ba, fa key fa dey ηгаа ndøhay tabiya. ²⁷ Waa Bay Agøripa, ka tøba mey ηгаа ndøhay ma tøla mey ηгаа Gazlavay, ba diya? Yah na, ya særa, ka fa tøba mey ata.» ²⁸ Ta', Agøripa a mbøfdara, a lævar: «Ka wulkey ka gwa ηгаа tørdaya ndaw ηгаа Yesu wure wure kefe la gway daw?» ²⁹ Pawl a mbøfdara, a lævar: «Yah fa dørey dan gay a Gazlavay, amba kwa wure kefe, kwa ηgada fa mey, kah ta ndøhay ma cøndamara mey adaw tasana kefe tabiya, ka tøram anda yah, ama a da jøwmakwar ta calalaw kefe ba may tarah.»

³⁰ Fa døba ha, Bay Agøripa, ta Guverner Festus, ta Berenis heyey len ndøhay tabiya da cakay ata, a sløkdam, a diyam. ³¹ Masa ata ma ηgøcham la nekøfey na, aa guzlam da wuzlah ata, a lævam: «Ndaw kefe ta key mebørey tøde ηгаа køfey vagay ta ηгаа ndøkwey an ga aa førsøne na, daa ba.» ³² Fa døba ha, Agøripa a lævar a Festus: «Ya gwakwa ya mbøkdakwa ndaw kefe, ama a key saba maja an ga taa cøfdey cøved sem ηгаа daw fa *Sezere, bay mahura da *Rawm.»

27

A slërdamara Pawl aa berney nga Rawm

¹ Masa ta slam yawa cay amba ya diyam * aa hwayak nga Itali ta kwambiwal na, ta', a vëldamata ata Pawl, ta dangay hay siya a har ndaw mezëley Juliyus, mahura nga sewje hay. Annga mahura da wuzlah sewje hay nga Rawm, masa ata ma zëlmata «Sewje hay nga Bay Agustus.» ² Ta', ya ndëkwam aa kwambiwal ma sawa daa berney nga Adëramit. Kwambiwal a, a daw ngadaa slam-mepey-salay mekele mekele ta dey bëlay nga hwayak nga Azi. Ta', ya diyam. Ala bama ta ata ndaw daha mezëley Aristarke, ndaw Masadëwan daa berney nga Tesalawnik. ³ Pepërek e, ya wusam aa berney nga Sidanjw. Juliyus, a sërfar dey-ceceh a Pawl, ta', a vëlar cëved nga pey salay nga daw aa berney a nga nëktërwa jam annga hay, amba a jënmara. ⁴ Fa dëba ha, ya tëpam aa kwambiwal saya. Ya gwamara nga diyam dër e ba, maja memed fa kawa a ray ala. Ta', ya diyam ta cakay hwayak da wuzlah bëlay mezëley Sipëre masa memed fa key ga daa ba. ⁵ Ya tëngam a dey bëlay gweegwe ta hwayak nga Silisi leñ hwayak nga Pamfili, ta', ya wusam a Mira daa hwayak nga Lisi. ⁶ Fetede, mahura nga sewje hay heyey a sëpey kwambiwal mekele. A hëtndar kwambiwal ma sawa daa berney nga

* **27:1** 27.1 ya diyam: Luk, ndaw ma wuzlala mey hay kefe, a lëvey "ya diyam" na, maja ta cëmam la ta ata Pawl saya, a diyam bama haa a Rawm. **27:1** 27.1 25.12 **27:2** 27.2 19.29 **27:3** 27.3 24.23; 28.2

Alekzandæri ma daw ngadaa hwayak nga Itali. Ta', a tæpdandar aa kwambiwal a.

⁷ Dar ga, ala fa diyam nekødey, nekødey. Ya wusam gweegwe ta berney nga Kønit na, banay daha ga nga daw maja memed' faa børey. Memed' e a tækndar nga daw fa mey, ta', ya slapalam ta fa slam da wuzlah bølay mezøley Salmawne, nga wusey a dey langar nga hwayak da wuzlah bølay mezøley Køret, dey masa memed' daa ba. ⁸ Ya diyam ta banay taa kwakway nga hwayak a, ya wusam aa slam da Køret mezøley Slam-mepey-salay Maaya, masa gweegwe ta berney nga Laze.

⁹ Daa madaw ala ha na, ya ta kam ðar ga sem. Ndøhay ta kamara *daliyam nga mbøkey mebørey sem. Anda meløvey, piya † gweegwe a wuswa, madaw ta kwambiwal a key saba maja børgadan' fa key. Maja ngene, Pawl a løvey:

¹⁰ «Waa jam adaw hay, ya særa madaw alækwa keðe a kandakwar banay ga la. Kwambiwal ta cek hay da hwad' a, a da ndækwam asi yam, a daa zøðam. Ma daa zøðam na, cek hay a daada ba, ama kwa alækwa ray alækwa may.»

¹¹ Mahura nga sewje hay heyey a cønda mey nga Pawl ba, ama a cøney na, mey nga ndaw ma hwada kwambiwal ta bay nga kwambiwal a gway. ¹² Slam-mepey-salay fetedfe na, anga

† **27:9** 27.9 piya: Daa hwayak hay a fetedfe, piya a key ta kiya masa kalan' daa hwayak nga ndøhay Mafaw hay. Anda meløvey, piya fetedfe a key ta kiya mesøfed' haa kasl kiya ma daw a ley. Anda keðe, maja ta piya ha na, madaw taa bølay ta kiya ha maaya ba, maja børgadan' fa key kalah. **27:9** 27.9-10 2Kwr 11.26

maaya nga lecey kwambiwāl a hwad̄ a ta piya ba. Daa ṅgene har-gədan̄ ṅga ndəhay a, a wudam ṅga diyam. Da a gwamara ma wusam na, a wudam a diyam aa slam-mepey-salay daa berney ṅga Fenikis, amba a ṅjam fetede ta piya ha. Berney ṅga Fenikis na, aa daa hwayak ṅga Kəret da wuzlah bəlay heyey. Slam-mepey-salay da Fenikis ha na, aa ta har-gula ṅga ndaw ma nəkey dey ṅgada mey-aṅgwa len̄ ta har-zəmay ṅga ndaw ma nəkey dey ṅgada wurza.

Bərgadan̄ a key da ray bəlay

¹³ Fa dəba ha, memed̄ ta dey ṅga Məzam a kawa nekədey. A wulkam a hətam cəved̄ la ṅga wusey a Fenikis anda ata ma wudam. Da ray ṅgene, a dafamərwa bərey mandandal a ma lacada kwambiwāl, a pamara a hwad̄ a. Ta', a diyam ta mey kwakway ṅga hwayak ṅga Kəret. ¹⁴ Ama fa dəba ha nekədey bərgadan̄ ta', a kawa. Bərgadan̄ a na, a zəlmara Erakilan̄w †, a sawa taa aṅgwa ṅga Kəret. ¹⁵ A fəna kwambiwāl ta gədan̄. Ya gwamara ṅga handamara kwambiwāl a dər e saba. Mbak! ya mbəkdamara, memed̄ e ṅga handa. ¹⁶ Fa dəba ha, ya diyam ta dəba hwayak mekele mecəhe da wuzlah bəlay mezəley Kwada. Hwayak a, a təkā memed̄ nekədey ma da sawa ṅgada ray ala. Fetede, ya ban̄gadamərwa kwambiwāl mecəhe § ṅgadaa

† **27:14** 27.14 Erakilan̄w: Ara memed̄ ma kawa taa walaṅ ṅga dey aṅgwa len̄ ṅga dey ṅga Pəlta. Ara bərgadan̄ mahura, a nəsey cek hay ga. § **27:16** 27.16 kwambiwāl mecəhe: Ara kwambiwāl ṅga ləhdata ndəhay da masa kwambiwāl mahura ta nəsey sem da wuzlah bəlay.

kwambiwal mahura maja kwambiwal mecøhe a daa zødefey, ama aa ta banay ga maja memed e kalah. ¹⁷ Masa ndëhay ma hwada kwambiwal a ma pamara kwambiwal mecøhe heyey la aa kwambiwal mahura na, ta', a tøkdam laza fa kwambiwal mahura heyey. Asaya, ta', a køzlam cek aa bëlay nga tøkä kwambiwal nga daw a rav-zazay nga hwayak nga Libi maja a zluram da a wusam haa a rav-zazay a na, a da slënam aa mawurbay. Fa dëba ha, mbak! a mbækdamara kwambiwal a amba memed a handa aa wuzlah bëlay. ¹⁸ Memed e, fa key, fa key ta gødan cønga. Anda kedë, pepørek e, a køzlamata cek hay nga filaw masa daa kwambiwal a aa bëlay. ¹⁹ Pepørek e mekele, memed e fa key cønga. Cek hay masa maadakw a maadakw a fa kwambiwal a na, ndëhay ma hwada a cøkwmata, a hazakadamata aa bëlay ta har ata. ²⁰ Dar ga, ya høtmar pas ba, ya høtmatar wurzla hay ba, maja børgadan a. Fa key ta gødan, ta gødan haa ya wulkam ya løham la na, daa ba.

²¹ Menjey ga, ndëhay daa kwambiwal a ta zømam cek daa ba. Pawl ta', a lecey fa mey ata tabiya, a løvtar: «Haya, jam adaw hay, anja da akwar ma tøbmarä mey adaw la na, ya ta sløkdfakurwa daa hwayak nga Køret daa ba. Da aløkwa ma sløkdfakurwa da Køret e daa ba na, anja cek aløkwa hay kedë fa da nøsam daa ba, fa daa zødam daa ba. ²² Ama wure kedë, ya fa løvkwär, kørzamara mevel, kwa ndaw pal dasi aløkwa fa daa zødefey daa ba, si kwambiwal ma daa zødefey gway. ²³ Dasi tavad kedë, Gazlavay,

ndaw masa ma walaya, masa yah ma ragadar, ta slërwa maslanj anga la da vad fa yah. ²⁴ A lëvya: “Pawl, ka da zlurey ba, fara fara si ka wusey, ka lecey fa mey nga Bay *Sezere da *Rawm nga kaka sariya. Gazlavay a lëhdata ndëhay tabiya daa kwambiwal kedë la, aa zëdam daa ba maja maaya anga aa da ray akah.” ²⁵ Da ray ngene, jam adfaw hay, kërzamara mevel, ka da zluram ba, maja ya sëra Gazlavay a ka la fara fara anda anga ma lëvya. ²⁶ Ama si kwambiwal a lecey a ray hwiyak da wuzlah bëlay la dëgay.»

²⁷ Dar kuraw a ray a mëfad, memed e fa dëkdandar daa bëlay nga Mediterene cënga. Ta wuzlah-tavad, ndëhay ma hwada kwambiwal a wulkam na, ala gweegwe ya wusam a ray-dëgar. ²⁸ Ata a padamërwa salay ta bërey majëwkaya fa kwambiwal a, amba a wamara yam a. A hëtfamar yam a selesen, a key meeter kwakwar maakar a ray a maasala. A diyam fa mey nekëdëy, a wamara yam saya, a hëtfamar yam a selesen, a key meeter kwakwar cew a ray a daanëgafad. ²⁹ A zluram maja memed a da handa kwambiwal fa anëgwa. Da ray ngene, a padamatërwa salay ta bërey hay mëfad mandandal a mandandal a ma lacada kwambiwal fa dëba nga kwambiwal a. A sëkwam slam nga wurey, ama slam a wurfatar gweegwe ba. ³⁰ Ndëhay ma hwada kwambiwal a, a wudam ma bamawa da hwad a amba a lëham. Ta’, a padamërwa salay ta kwambiwal mecëhe heyey aa yam. A kam anda a da padamatërwa salay

ta bɔrey mandandal a mandandal a ma lacada kwambiwɔl fa mey nga kwambiwɔl mahura.

³¹ Ama Pawl a lɔvtar a sewje hay, ta ngada mahura ata: «Da ndɛhay ma hwada kwambiwɔl a, a njam a hwad a ba na, akwar fa da gwamara nga lɔhey daa bɔlay a daa ba.» ³² Sewje hay heyey ta', a dɛslmara laza ma kɛrza kwambiwɔl mecɛhe, a mbɛkdamara aa yam, a daw.

³³ Gweegwe slam a wurey na, ta', Pawl a zɔlta ndɛhay tabiya nga zɔmey daf, a lɔvtar: «Akwar ta bɛsmara banay la dɛr kuraw a ray a mɛfad, akwar ta zɔmam kwa meeme daa ba. ³⁴ Maaya na, ya zɔmkwa daf nga hɔtey gɛdanj nga lɔhey. Kwa engwec pal fa ray nga ndaw da wuzlah akwar fa daa zɔdɛy daa ba.» ³⁵ Masa anja ma lɔvey la anda kedɛ na, lenj! a ley penj, a kar suse a Gazlavay fa mey ata tabiya, ta', a hɔbey, a zɔmey. ³⁶ Da ray ngenɛ, ata tabiya a kɛrzamara mevel. Fa dɛba ha, a zɔmam penj e may. ³⁷ Ala daa kwambiwɔl a tabiya a key temere cew ta kwakwar maasala a ray a maakwaw. ³⁸ Masa ata ma rɔham la na, ta', a kɛzlamara cek anda daw daa kwambiwɔl a aa yam, maja a wudam kwambiwɔl a, a key dadakw ba.

Vanɔwala nga yam a hɛba kwambiwɔl

³⁹ Fa dɛba ha slam ma wurey la na, ndɛhay ma hwada kwambiwɔl a hɛtmar hwiyak, ama a sɛrmara slam aha ba. Daa slam aha, a hɛtmar slam masa maaya nga lecey kwambiwɔl da ray-dɛgar, mawurbay da hwad a. Da a gwamara na, anja a wudam nga handamara

kwambiwal fetede, a wudam a mbëkdamara fetede. ⁴⁰ Da ray ñgene, ta', a dëslmara laza nga bërey mëfad mandandal a mandandal a heyey, a mbëkdamata aa yam. Ta', a pëskamata laza hay masa ma jëwa hwadam ma hwada kwambiwal. Ta', a bangadamara zana fa mey nga kwambiwal amba memed a handa a rav-zazay. ⁴¹ Ama kwambiwal kaa a daw, a hëtfey slam, yam da hwad a ga daa ba, den! a lecey aa mawurbay daa yam a, mey a, caca'! aa mawurbay a, kwa a wusey ba sëlak. Vangwala nga yam a sawa a hëba hwadam fa dëba.

⁴² Maja ñgene, sewje hay a wudam a këdmata ndëhay dangay hay vagay maja a zluram ndëhay a, a daa ndavam, a da lëham. ⁴³ Ama mahura nga sewje hay a wudëy ma lëhda Pawl, ta', a tëkta siya hay nga këdmata ndëhay dangay hay a. A lëvtar a ndëhay ma sërmara mendendevey nga jëvam teesed aa yam a, amba a wusam kasl a rav-zazay. ⁴⁴ Siya hay, a lëhmawa na, a kërzam har ta hwadam hay nga kwambiwal mahëbkaya. Anda kedë, ala tabiya ma lëhmawa sem a palah, kwa cek ma kandar daa ba sëlak.

28

Pawl anga daa hwayak da wuzlah bëlay mezëley Malta

¹ Fa dëba ha, masa ala ma lëham la aa hwayak da wuzlah bëlay a na, ya cëndamara a lëvam hwayak a mezëley Malta. ² Ndëhay fetede ta tëbmandar la maaya maaya ta meesëmey. Var

fa pey, memedf daha. Maja ngene, ndëhay a, a gëdmandar awaw mahura, a ngëlmandar a cakay awaw a. ³ Pawl ta', a hëlwa sasam, a pa fa awaw a, anja kucosl daa sasam a daha. Awaw a car a zezekw e, a bawa, a za Pawl fa har, aa slëpet e fa har a. ⁴ Ndëhay daa hwayak a, a hëtmar zezekw kaa maslëptakaya fa har anja, a lëvam da wuzlah ata: «Fara fara ndaw kedë, ara ndaw ma këdä ray nga ndaw. Kwa ta lëhwa sem daa bëlay na, kuley alëkwa masa ma mbëdftar ray a ndëhay na, ta hufar sem a ray, ta vëlar cëvedf nga njey ta dey daa ba.» ⁵ Ama Pawl, ta', a kuca har, a këlza zezekw e aa awaw. Kwa ta cënda mecey nga zezekw e daa ba sëlak.

⁶ Ndëhay fa nëkmara, a wulkam, a lëvam: «Har anja a da hësley, da daa ba, anja ray anja a da mëcey wure ngene.» Ama a njam ga, a nëkmara kwa cek ta kar a Pawl daa ba. Da ray ngene, a hëtam mewulkey mekele saya, aa guzlam da ray a, a lëvam: «Anja na, ara kuley ma tërey nga ndaw.»

⁷ Bay nga hwayak a, mezëley Pubëliyus. Way anja ta ley anja hay aa gweegwe ta slam masa ala ma pam salay. Anja ta tëbndar la a way anja ta meesëmey. Ya njam da way anja ha ðar maakar. ⁸ Papan nga Pubëliyus a, aa manakaya, aa gwa ba, awaw fa vaw, fa kuhwey zay mambaz mambaz. Pawl ta', a daw fa vëdä, a dërey dangay a Gazlavay, a par har a ray, ta', a mbëlda. ⁹ Fa dëba ha, masa-macay hay mekele mekele tabiya daa hwayak a, a samawa

fa Pawl, ta', Pawl a mbëldata. ¹⁰⁻¹¹ Ndëhay daa hwayak nga Malta ha, a vëlmandar cek hay mekele mekele nga hëslmandar ray. Ya kam kiya maakar daa hwayak a. Masa ala fa da mbëzam aa kwambiwal amba ya diyam na, ta', a vëlmandar cek hay tabiya nga jënnandar daa madaw ala ngada *Rawm saya.

Pawl a wusey a Rawm

Ya diyam ta kwambiwal ma sawa daa berney nga Alekzandëri. Kwambiwal a ta njeý la ta piya daa hwayak nga Malta ha. A zëlmara kwambiwal a «Kuley Mawusa hay *.» ¹² Ya tëngam ta kwambiwal a, ya wusam aa berney nga Sirakuz, ya njam fetede ðar maakar. ¹³ Ta', ya slëkdam da Sirakuz a ta kwambiwal a, ya diyam ta mey-bëlay, ya wusam aa berney nga Reziyaw. Pepërek e, memed ta dey nga Mëzam a zlar nga kawa, ta', ya diyam. Fa dëba ha ðar cew ya wusam aa berney nga Puzawl, ya pam salay. ¹⁴ Daa berney a, ya hëtfam mëlman hay daa *mecëmey-ray nga Yesu. A zëlmandar amba ya njam ta ata luma pal. Ara anda keðe, ala ma diyam ngada *Rawm. ¹⁵ Yaw, mëlman hay daa mecëmey-ray nga Yesu daa berney nga Rawm a cëndamara mey da ray ala. Masa ata ma cëndamara na, ta', a samawa a cadamandar ray daa cëved ma daw a Rawm a. Siya hay a samawa a cadamandar ray daa luma nga Apiyus. Mekele hay a samawa a cadamandar ray da slala

* **28:10-11** 28.11 Kuley Mawusa hay: Ara kuley hay masa ndëhay Gërek ma hwada kwambiwal ma ragadamar. Kwa cek maacadakaya anda kuley hay a na, fa mey nga kwambiwal a daha.

mezəley Way-Maakar-Mezəmey-Cek. Masa Pawl ma hətatar na, a kar suse a Gazlavay, mevel anğa a dəkey, a hətey gədan. ¹⁶ Masa ala ma wusam a Rawm la na, sewje mahura fetede a vəlar cəved a Pawl nga njeý daa way daha taava anğa, ama sewje pal fa jəfa daa way a.

Pawl fa mey nga Jəwif hay da Rawm

¹⁷ Fa dəba ha đar maakar, Pawl a zəltərwa mahura hay nga *Jəwif hay da *Rawm a way anğa. A kusta, a ləvtar: «Məlma adaw hay, ya səra ya ta key cek maaya ba ngada ndəhay aləkwa hay na, daa ba, kwa ya ta nəsa kwakwas nga papan nga papa aləkwa hay na, daa ba may, ama ta kərzamiwa la da *Jeruzelem, a vəldamaya a har Rawma hay. ¹⁸ Ata ta cacəfdamaya la da ray cek masa yah ma ka. Fa dəba ha, ta wudam la nga mbəkdamaya maja ta hətam mebərey masa təde nga kəfya vagay na, daa ba. ¹⁹ Ama Jəwif hay ta təbmara nga mbəkdamaya daa ba, da ray ngene, dabaray adaw mekele daa ba, si ya ləvtar nga handamərwa sariya adaw fa bay mahura nga Rawm. Ama ya ta sawa nga wudey səkway adaw hay na, daa ba. ²⁰ Ehe, yah ma zəlkurwa na, maja kedə, amba ya hətkwar, yaa guzlkwar. A jəwmaya ta calalaw kedə na, maja yah ma pa lenğesl adaw a ray ndaw masa aləkwa Jəwif hay ma səkwakwa.»

²¹ Jəwif hay a mbəfdamara, a ləvmar: «Ala ta hətam leeter fa Jəwif hay masa daa hwayak nga *Jude da ray akah daa ba. Asaya, kwa

ndaw pal da wuzlah məlma ala hay ma samawa daa hwayak a ta handandar mey maaya ba da ray akah daa ba may. ²² Ama ya wudam ya cəndamara mey da hwaɗ akah, maja ya sərmara ndəhay daa hwayak hay mekele mekele fa rəsmata ndəhay ma təba mey anda akah.» ²³ Ta', mahura hay nga Jəwif hay a, a pam ɗar masa ata ma da kusam ta Pawl saya.

Pawl a wuzey mey nga Gazlavay da Rawm

Masa ɗar a ma wuswa la na, ndəhay ga a kusam a way Pawl. Dəga ngaa pərek haa pas ngaa kwad Pawl fa wuztar mey nga Gazlavay. A kadatara Bay Gazlavay a wey da ray ndəhay na, kwara. A jengey ɗerewel da ray kwakwas nga Mawiz ta ɗerewel hay nga ndəhay ma təla mey nga Gazlavay, amba ndəhay a, a mbəɗdamara lenjesl ata hay, a təbmara Yesu na, ara *ndaw masa Gazlavay ma wala nga ləhdata ndəhay. ²⁴ Siya hay a təbmara mey nga Pawl, ama siya hay a gəmam nga təbmara ba. ²⁵ Daa ngene, a kam yawa da wuzlah ata maja mewulkey ata wal wal. Masa ata fa da diyam na, Pawl ta', aa guzlar mey pal saya, a ləvtar: «Mey masa *Mesəfney nga Gazlavay maa guzley a papaŋ nga papakw akwar hay ta mey *Izay, *ndaw ma təla mey nga Gazlavay zleezle heyey na, ara mey fara fara.

²⁶ Mesəfney a, a ləvar:

“Daw, ləvtar a ndəhay a:

Akwar fa jəkam sləmay maaya maaya,

ama ka cəndamara ba.

Akwar fa nəkam dey maaya maaya,

ama ka hətmar dey ba.

²⁷ Maja ndəhay a, a gəmam nga cənam mey ba,
a dəzlmata sləmay ata hay,
a dəpmata dey ata hay.

A kamara kəne amba a hətmar dey ba,
a jəkam sləmay ba,
a təbmara mey a, aa mevel ata ba.

Da ray ηgene, fa da mbəddamara menjey ata
amba ya mbəldata na, daa ba.”»

²⁸ Pawl a ləvtar saya: «Anda keđe, sərmara,
Gazlavay a slərdərwa mey da ray meləhey daa
mebərey na, a ndəhay masa *Jəwif hay ba hay.
Ata na, a cəndamara mey a la!» [²⁹ Fa dəba nga
mey a keđe, Jəwif hay a diyam ta mekey yawa ta
gədaη da wuzlah ata.]

³⁰ Yaw, mevey cew Pawl manjakaya daa way
masa aηga fa pəley dala maja. Aηga fa
təbta ndəhay tabiya ma samawa nga nəkmara.

³¹ Aηga fa wuzey mey da ray mewey nga
Gazlavay da ray ndəhay, aa sərkadata ndəhay da
ray Bay Mahura Yesu *Kəriste ta mandərzay daa
dey daa ba. Kwa ndaw ma təkə daa ba.

Mejəwey-mey Mawiya
Mofu-Gudur: Mejəwey-mey Mawiya New Testament
Le Nouveau Testament en langue Mofu-Gudur
(Cameroun)

copyright © 2007 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Mofu-Gudur)

Contributor: Aramaic Bible Translation, Inc.

All rights reserved.

2020-11-19

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source
files dated 29 Jan 2022

2b021919-36cf-59da-a35f-10c5e5548811